

1861 27

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,

Κατ' έγκρισιν τής Κυβερνήσεως
ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΑΣΟΥΤΣΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ Β'. ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Αναθεωρηθείσα και επανέξηθείσα.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

(Κατά την όδον Έρμου, αριθ. 242).

1861.

Ἀριθ. Πρωτ. 1870.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣ.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδασκάλους
τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

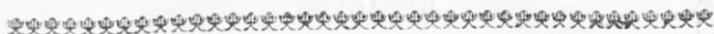
Τὴν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης ἐν τῷ
ἐνταῦθα Β'. Γυμνασίῳ Κυρίου Ἰωάννου Καρασούτσα συντα-
χθεῖσαν Γαλλικὴν Γραμματικὴν ἐξετάσασα ἡ ἐπὶ τῶν διδακτι-
κῶν βιβλίων Ἐπιτροπὴ, ἐγνωμοδότησεν ὅτι εἶναι αὕτη ἀξία
συστάσεως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια ὡς διδα-
κτικὸν βιβλίον, καθὼ συντεταγμένη καὶ ἀκριβέστερον καὶ μεθ-
οδικώτερον παρὰ πολλὰς ἄλλας μέχρι τοῦδε ἐκδομένας.

Ταῦτα λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ἔχοντες συνιστῶμεν αὐτὴν πρὸς
ὑμᾶς, ἵνα τὴν μεταχειρίζησθε εἰς τὴν διδασκαλίαν.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Πᾶν ἀρτίτυπον μὴ γέρον τὴν ιδίωχειρον ὑπογραφήν τοῦ
συγγραφέως προέρχεται ἐκ τυποκλοπίας.

J. Καρασούτσα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

.....

ΦΑΙΝΕΤΑΙ ὅτι κατὰ πάντα καιρὸν οἱ ἄνθρωποι ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην κοινῆς τινός, εἰς πάντας καταληπτῆς γλώσσης, συνδεούσης νοερῶς εἰς ἓν ὄλα τὰ ἐπὶ γῆς πολύτροπα καὶ πολύθροα ἔθνη. Τὸ προνόμιον τοῦτο εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἡ γλῶσσα ἡ ἑλληνική, κατὰ δὲ τοὺς μέσους αἰῶνας ἡ λατινική, σήμερον δὲ ἡ γαλλική. Καὶ τὰ μὲν σκῆπτρα τῆς φιλοσοφίας ἤρπασαν ἤδη ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Γάλλων ἀχμαιοῦτεροι κατὰ τοῦτο ἄλλοι ἀθληταί· ὁ κόσμος ὁ φιλολογικὸς δὲν ἀναμένει ὡς κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνα τὸν ἄρτον αὐτοῦ τὸν ἐπιούσιον ἐκ μόνης σχεδὸν τῆς Γαλλίας· καὶ ὁμως τοῦτο κατ' οὐδὲν ἠλάττωσε τὴν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ Ρακίνα, τοῦ Βοσσουέτου, τοῦ Βολταίρου, τοῦ Βεραγγέρου, τοῦ Σατωβριάνδου ἀγάπην τῆς Εὐρώπης· τί λέγω; ἄνευ τῆς γλώσσης ταύτης δὲν ἤθελον ἴσως γεῖνει πάγκοινοι οὕτω καὶ γνωσταὶ αἱ τῶν ἄλλων ἐθνῶν βιωφελεῖς ἀνακαλύψεις, ἐπιστημονικαί, πολιτικαί ἢ φιλοσοφικαί. Ὁ Προμηθεὺς οὗτος τοῦ πολιτισμοῦ παραλαμβάνων ὅ,τι καλὸν ἢ λόγου ἄξιον γεννᾶται εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ καρτερικοῦ Γερμανοῦ, τοῦ ἐμβριθοῦς Ἄγγου, καὶ μεταπλάττων αὐτὸ καὶ μετουσιῶν δι' ἰδίας τέχνης, προσάγει τροφὴν εὐπεπτον καὶ ἐπαγωγὸν εἰς τὰ χεῖλη τῶν εὐγνωμονούντων λαῶν. Σημειῶ δὲ χάριν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας ὅτι ἐκεῖνοι ἐκ τῶν νεωτέρων διέπρεψαν μάλιστα καὶ ἐδοξάσθησαν ἐπὶ μεγαλοφύᾳ, ὅσοι βαθύτερον ἐπέκυψαν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀθανάτων

προγόνων ἡμῶν, πηγὴν αἰωνίαν πάσης ἐντελείας. Ὁ Ῥακίνας ἀπεστήθισε καὶ ἐμιμῆτο τὸν Εὐριπίδην. Οἱ Φενελῶνες, οἱ Πασχάλαι κ.λ. ἦσαν σύγχρονοι περίπου τῶν Κασσαβῶνων, τῶν Σκαλιγήρων, τῶν Στεφάνων, καθὼς ἐν Γερμανίᾳ οἱ Γέται καὶ Σίλλεροι εἶναι σύγχρονοι τῶν Οὐολφίων καὶ Βοικίων. Ἄμα ἡ Γαλλία ἐθεώρησεν ὡς ἐπουσιώδη τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων, ἤρχισε γὰρ τρέχει μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὴν παρακμὴν. Ἄν λοιπὸν εἰς τοὺς ξένους ἀποβαίη οὕτω λυσιτελής ἢ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους συμβουλή τοῦ Ὁρατίου

vos exemplaria graeca

Nocturna versate manu, versate diurna,
 τί ἄρα πρέπει γὰρ εἶπη τις περὶ ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους πρόκειται ἄθλος ἢ ἀνάστασις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τέχνης! Τὸν μὲν τύπον τοῦ Ὁρατίου ἀλλαχθοῦ δὲν πρέπει γὰρ τὸν ζητήσωμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὀφείλομεν γὰρ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν πρόοδον τῶν αἰώνων, ἂν θέλωμεν γὰρ ἡμεῖς τέλειοι, αἱ νεώτεροι γλῶσσαι, καὶ ἐν αὐταῖς μάλιστα ἡ γαλλικὴ, εἶναι αἰκλιδῆδες δι' ὧν ὁ νέος Ἕλληνα θέλει ἀνοίξει τὰ ταμεῖα, ἐνθα κείνται ἀποτεθησαυρισμένοι αἱ παντοδαπαὶ τῆς ἀνθρωπότητος γνώσεις.

Καλὴ εἶναι καὶ ἡ εἶδησις τῆς ἀγγλικῆς, ὠφελιμωτάτη καὶ ἡ τῆς γερμανικῆς. Ἄλλὰ δὲν ἔχουσι πάντες τὰ μέσα καὶ τὸν καιρὸν γὰρ γείνωσιν ὅλων τούτων κάτοχοι. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι σύγγραμμα ὀνομαστὸν ὅπως οὖν εἰς οἰανδήποτε γλῶσσαν τοῦ κόσμου, οὕτινος δὲν ὑπάρχουσι ὄχι μία ἀλλὰ πολλαὶ εἰς τὸ γαλλικὸν μεταφράσεις. Ἄν πρὸς τούτοις θεωρήσῃ τις ὅτι ἡ γαλλικὴ διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ τὸ ἀρτιεπέδες εἶναι ἡ γλῶσσα τῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ ἄνω καὶ κάτω ἡμισφαίριον ἰδιώτης ἢ βασιλεὺς, μέτοχος ἐλευθερίου ἀ-

νατροφῆς, μὴ λαλῶν καὶ γράφων μετρίως τὴν γαλλικὴν, θέλει δικαιοῦσαι τὸν περὶ ταύτην ζῆλον τῶν Ἑλλήνων.

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ γαλλικὴ γλῶσσα πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου κατέστη κοινὸν καὶ περισπούδαστον μάθημα εἰς τοὺς παῖδας τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ παρθεναγωγεῖα, εἰς τοὺς οἴκους, γραμματικὴ τῆς γλώσσης ταύτης εὐμέθοδος καὶ συντεταγμένη ἰδίως δι' Ἑλληνας γνωρίζοντας ἤδη τὴν γενικὴν γραμματικὴν, δὲν ὑπάρχει. Οἱ πλεῖστοι μετέφρασαν κατὰ λέξιν (καὶ ὁποῖαι μεταφράσεις!) γαλλικὰς γραμματικὰς δι' ὧν ἐπεχείρησαν νὰ διδάξωσιν ἐν ἐκτάσει τὸν μαθητὴν τῶν ἐλλ: γυμνασίων τί ἐστιν οὐσιαστικὸν καὶ τί ἐπίθετον καὶ τί μετοχὴ, πράγματα γνωστὰ ἤδη ἐκ τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου, παραλείποντες τὸ οὐσιωδέστατον, ἦτοι τὸ συγκριτικὸν τῶν δύο γλωσσῶν μέρος. Τινὲς ἀνέμιξαν σποράδην καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν ἢ διαφορὰν τῆς ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ δὲν ἦσαν ἀρκούντως παρεσκευασμένοι πρὸς τοιοῦτον ἔργον, ἢ ἀμελῶς καὶ παρέρως ἐπελάθοντο αὐτοῦ. Ἐν γένει δὲ τὸ λεκτικὸν τῶν γραμματικῶν αὐτῶν εἶναι ἀδόκιμον, εἰς δὲ τὰς χεῖρας τῆς νεολαίας τῶν γυμνασίων δὲν πρέπει νὰ παραδίδονται ἄλλα εἰμὴ βιβλία ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ περὶ τὴν γλῶσσαν, διότι ἄλλως ὁ κίνδυνος προφανῆς· πᾶσα λέξις καὶ φράσις ἐναπομάσσεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ μαθητοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ φιλοπόνου, καὶ οὕτω μολύβεται καὶ διαφθείρεται εἰς αὐτὰς τὰς πηγὰς τῆς ἑλληνικῆς παιδείας.

Ὁ Ἕλλην ὁ ἀναγινώσκων ἢ μεταφράζων τοὺς Γάλλους τρέχει ἄγνωστον κίνδυνον εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὸν Ἀγγλον λ. γ. ἢ τὸν Ἰταλόν· διότι ἡ μὲν ἀγγλικὴ καὶ

ιταλική γλώσσα ἐμορφώθησαν ἤδη πρὸ πολλοῦ, λαβοῦσαι τὸν τελειωτικὸν αὐτῶν τύπον, καὶ ὁ ξένος ἰδιωτισμὸς δὲν εὐρίσκει πάροδον εἰς αὐτάς, ἀλλ' ἀποκρούεται ἀμέσως διακρινόμενος ἐκ τοῦ ξενικοῦ σχήματός του. Ἡ δὲ νεωτέρα ἑλληνική, διὰ τὸ ἔτι ἀκατασκεύαστον καὶ ἀσχημάτιστον ἐν πολλοῖς, ὁμοιάζει τὰ εἰς τὴν χροάνην τοῦ τεχνίτου χωνευόμενα μέταλλα, ὅπου καὶ ἀλλότρια οὐσίαι δύναντ' εὐκόλως νὰ συμφυρθῶσι. Διὰ τοῦτο βλέπομεν πολλοὺς καὶ αὐτῶν δὴ τῶν οἰομένων εἶναι νομοθετῶν τῆς γλώσσης, προσπταίοντες συνεχῶς καὶ βαρβαρίζοντας, οὐ μόνον κατὰ τὴν φρασεολογίαν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνταξιν, ὅπερ ἐλέγχει δεινὴν ἀμάθειαν τῆς προγονικῆς γλώσσης. "Οθεν ὁ καθηγητῆς ὅστις ἐνῶ διδάσκει τὴν γαλλικὴν, ὑποδεικνύει ἐκάστοτε εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τὰς τοιαύτας κακοζήλους μιμήσεις, πράττει ἔργον διττῶς ὠφέλιμον, καὶ τὴν ξένην γλώσσαν τοὺς διδάσκει, καὶ τὴν τῆς ἰδίας αὐτῶν διαφθορὰν ἐγκαίρως προλαμβάνει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γίνεται, νομίζω, φανερὸν ὁποῖον πνεῦμα ὑπηγόρευσε τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης Γραμματικῆς· ἂν δὲ ὁμοιάξῃ τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας ἢ διαφέρει αὐτῶν, καὶ κατὰ τί διαφέρει, τοῦτο θέλει διηγηθῆ αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς τὸν ἀναγνωσόμενον, ὥστε περιττὴ ἢ περὶ τούτων ἐν τῷ προλόγῳ ἀκριβολογία. Σημειῶ δὲ μόνον ὅτι ὡς βάσιν ἔλαβον τὰς νεωτέρας γαλλικὰς γραμματικὰς, μὴ παραβλέψας μηδὲ τὰς ἀρχαιοτέρας αὐτάς, οἷον τὴν τοῦ Vailly, τὴν τοῦ Restaud, τὴν τοῦ Condillac, καὶ ἄλλων. Παρατήρησα δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι καταχρώμενοι τὴν ἰδίαν τῆς γλώσσης αὐτῶν ἀρετὴν, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου θέλοντες νὰ γίνωσι καταληπτοί, ἐκπίπτουσι συχνὰ εἰς πολυλογίαν ἥτις φέ-

ρει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, ἤτοι σύγχυσιν ἀντὶ σαφηνείας. Συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰς αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ἢ ἀποφυγὴν τῶν τεχνικῶν ὄρων ὅθεν πολλαχοῦ λαβῶν τὴν ἔννοιαν τοῦ Γάλλου ἐνέδυσσα αὐτὴν τύπον οὕτως εἰπεῖν ἑλληνικόν, ἀλλαχοῦ μὲν συντεμῶν, σπανιώτατα δὲ καὶ ἐκτείνας. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ὄλην δὲ διάταξιν τῶν κεφαλαίων ἠκολούθησα τρόπον ἴδιον, ὅς τις μοι ἐφάνη καταλληλότερος ὡς πρὸς τὴν ἀλληλουχίαν τῶν κανόνων καὶ τὸ εὐμέθοδον. Τὸ τεχνολογικόν μου δὲν εἶναι ἀπλοῦς σκελετὸς τύπων, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν ἄρθρων, τῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν ῥημάτων συνώδευσα ἐκάσποτε μὲ σαφεῖς καὶ συντόμους ἐπεξηγήσεις, ὅσων τί διαφέρει ἢ δεικτικὴ εἰς τῆς συνθέτου *celui*, ἡ κτητικὴ *mon* τῆς *le mien* καὶ πρὸς τίνας τῶν ἑλληνικῶν ἀντιστοιχοῦσι· τοῦτο ζητεῖ νὰ μάθῃ ὁ Ἕλλην ὁ σπουδάζων τὴν Γαλλικὴν, ὅχι τί ἐστὶ δεικτικὴ ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία. Τὸν κατάλογον τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων κατέστησα ὡς οἷόν τε τέλειον, συμπληρώσας τὸν τοῦ Νοέλου καὶ Σαψάλου ἐκ τῆς Γραμματικῆς Γραμματικῶν (*grammaire des grammaires*) τοῦ Δουβιτιέρου, καὶ τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας. Πρὶν δὲ μεταβῶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων προέταξα ἀμέσως σύντομον ἀλλ' ἀκριβῆ ἐρμηνείαν τῶν διαφόρων χρόνων καὶ ἐγκλίσεων κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἐν γένει δὲ ὡς ὄρον συγκρίσεως ἔχω τὴν ἑλληνικὴν, τὴν μητρικὴν γλῶσσαν τοῦ μαθητοῦ μου, σημειῶν πάντοτε τὰ ὅμοια καὶ τὰ διαφέροντα, καὶ μάλιστα τοὺς γαλλισμοὺς ἐκείνους οἵτινες ἀντίκεινται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τοὺς ὁποίους πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ὡς λύμην αὐτῆς.

ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ.

Ἐκδίδων ἤδη καὶ δεύτερον τὴν γαλλικὴν Γραμματικὴν μου, ὑπέλαβον ὅτι δὲν ἠδυνάμην κάλλιον ν' ἀποκριθῶ πρὸς τὸν εὐμενῆ ζῆλον, μεθ' οὗ τὸ φιλόκαλον κοινὸν καὶ οἱ φιλομουσότεροι ἐκ τῶν διδασκάλων ὑπεδέχθησαν τὸ βιβλίον, εἰμὴ φροντίζων νὰ καταστήσω τὴν νέαν ταύτην ἐκδοσὶν τελειότεραν καὶ πληρεστέραν τῆς πρώτης. Πλεῖστοι κανόνες, παρατηρήσεις νέαι, καὶ ὀλόκληρα κεφάλαια προσετέθησαν πρώτην ἤδη φορὰν. Οὐδὲν τῶν ὀπωσοῦν σπουδαίων ζητημάτων τῆς γαλλικῆς Γραμματικῆς ἔμεινεν ἀψευστον οὐδ' ἀνεπίλυτον. Ὅθεν δύναμαι μετὰ θάρρους νὰ εἶπω ὅτι ἀνεπλήρωσα ἀνάγκην πρὸ πολλοῦ γενομένην ἐπαισθητὴν ἐν Ἑλλάδι, δούς εἰς τοὺς νέους γραμματικὴν τὴν ὁποίαν ἐννοοῦσιν, ἀπηλλαγμένην πάσης περιττῆς τερθρίας, καὶ περιέχουσιν πᾶν ὅ,τι χρήσιμον εἰς Ἑλληνας ὀργῶντας πρὸς ἐμάθησιν τῆς τόσο ἀναγκαίας γαλλικῆς γλώσσης.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ.

Ἐξαντληθείσης ἐντὸς δύο μόλις ἐτῶν τῆς τρίτης ἐκδόσεως τῆς παρούσης γραμματικῆς, ἐκδίδω ἤδη καὶ τέταρτον αὐτήν. Δὲν εἶναι δὲ οὐδ' ἡ παροῦσα ἐκδοσις ἀπλῆ ἐπανατύπωσις, ἀλλὰ πολλαχοῦ ἐπήνεργα βελτιώσεις ἱκανὰς καὶ παρατηρήσεις νέας, ὅσας ἡ καθ' ἡμέραν πείρα μὲ διδάσκει, καθιστῶν οὕτω τὸ βιβλίον αἰεὶ τελειότερον καὶ χρησιμώτερον τοῖς χρωμένοις.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν.

ΤΑ γράμματα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι εἰκοσιπέντε· a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.

Τούτων φωνήεντα μὲν εἰς, a, e, i, o, u, y, σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ δεκαεννέα.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν εἰς αὐτῶν ἔχουσιν ἀντίστοιχον φωνὴν καὶ γράμμα εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, τὰ δὲ ἄλλοι καὶ ἄλλα μὲν προφέρονται κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, ἄλλα δὲ μεταβάλλουσι φθόγγον ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ εἴδους τῆς συλλαβῆς, καὶ τινὰ ἐνίοτε οὐδὲ προφέρονται ὅλως· διὰ ταῦτα ἐρμηνεύομεν ἐφεξῆς τοὺς κανόνας τῆς ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν προφορᾶς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν φωνηέντων.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

Τὸ a (α) προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ἄλφα· τὸ i (ι) ὡς τὸ ἰῶτα, τὸ o (ο) ὡς τὸ ὀμικρόν· οἶον, *Laconisme*.

Τὸ a δὲν προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις, *Saône* (Ἄραρ, ποταμὸς).
(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ταμὸς), taon (οἶστρος, ἔντομον) καὶ aout (Αὐγούστος μῆν). Οὐδὲ τὸ ο εἰς ταύτας, raon (ταῶς), faon (νεβρός) καὶ Laon (ὄνομα Γαλλικῆς πόλεως).

Τὸ ε (e) μηδένα μὲν ἔχον τόνον προφέρεται μὲ φωνὴν πολλὰ ἀσθενῆ καὶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητον, διὸ καὶ καλεῖται τότε ἄφω-
νον (e muet)· καὶ ἐν τέλει μὲν λέξεως οὐδὲλως ἀκούεται, οἷον forme, φόρμ', larme, λάρμ'. ἐν μέσῳ δὲ λέξεως ἡ φωνὴ ἐπιτρέχει ταχέως ἐπὶ τῆς ἐχούσης τὸ ε συλλαβῆς καὶ γίνεται οἰονεὶ συγκοπή τις, ὡς εἰς τὰς λέξεις rareté, amener, κ. τ. λ.

Εἰς τὰς μονοσυλλάβους δὲ λέξεις, οἷον je, le, me, te, se τὸ ε προφέρεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ τότε ὑποκώφως πως καὶ ἀποκλίνον μᾶλλον εἰς τὴν γαλλικὴν προφορὰν τῆς δι-
φθόγγου eu.

Τὸ δὲ ὄξυτονοούμενον ἐ καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων κλειστὸν ἢ μεμυκὸς (é fermé), διότι προφέρεται μικρὸν διαστελλομέ-
νων τῶν χειλέων, καὶ τοῦ πνεύματος ἐξερχομένου λεπτοῦ, ὡς εἰς τὰς λέξεις bonté, vérité. Εἶναι δὲ δυσχερὲς νὰ ἐρμηνεύσῃ
τις διὰ τοῦ καλάμου φθόγγους ξένους, οἵτινες δι' αὐτηκοῦτας καὶ διὰ ζώσης μόνον φωνῆς διδάσκονται.

Τὸ δὲ βαρύτονον ἐ καλεῖται ἀνοικτὸν (è ouvert) ἀντιθέ-
τως πρὸς τὸ κλειστὸν, διότι κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ
ἄνοιγμα τοῦ στόματος εἶναι μεῖζον, καὶ ἡ ἔντασις τῆς φω-
νῆς. Οὕτως εἰς τὴν λέξιν sèvere τῆς πρώτης συλλαβῆς sé τὸ
e εἶναι κλειστὸν, τῆς μεσαίας nè ἀνοικτὸν, τῆς δὲ τελευταίας
re ἄφωνον.

Καὶ πάλιν τοῦ ἐ ἀνοικτοῦ διακρίνουσιν οἱ Γάλλοι τεχνο-
γράφοι διαφόρους βαθμοὺς, ὡς πῆ μὲν ἦττον βαρυτόνου ὄντος,
πῆ δὲ μᾶλλον, πῆ δὲ μάλιστα· ἦττον μὲν ὡς εἰς τὴν λέξιν
père, μᾶλλον δὲ ὡς εἰς τὴν nèle, μάλιστα δὲ ὡς εἰς τὰς
procès, accès. Ἄλλ', ὡς ἔφημεν ἀνωτέρω, ἡ τῶν τοιούτων
ἐξακρίβωσις εἶναι ἔργον προφορικῆς μᾶλλον διδασκαλίας ἢ
γραπτῆς ἐρμηνείας.

Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει ὡς ἡ

ἑλληνικὴ τρεῖς τόνους, βαρεῖαν (accent grave), ὀξεῖαν (accent aigu), περισπωμένην (accent circonflexe)· ἀλλ' ἡ χρῆσις καὶ δυνάμεις αὐτῶν δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ, διότι παρὰ Γάλλοις, ἡ μὲν ὀξεῖα χρησιμεύει εἰς δεῖξιν τοῦ ἑ κλειστοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μόνου τοῦ φωνήεντος τίθεται· ἡ βαρεῖα εἰς δεῖξιν τοῦ ἑ ἀνοικτοῦ καὶ ἀντιδιαστολὴν τινῶν λέξεων ἀπὸ ἄλλων ὁμωνύμων, ἥτοι διὰ τῆς βαρείας ἡ πρόθεσις ἀ διαστέλλεται ἐκ τοῦ ῥήματος *il a*, τὸ ἐπίρρημα οὐ (ὄπου) ἐκ τοῦ συνδέσμου *ou* (ἡ), κ.τ.λ. ἡ δὲ περισπωμένη ἐπ' ἄλλων μὲν λέξεων σημαίνει τὴν μακρότητα τῶν φωνηέντων, ἐπ' ἄλλων δὲ, καὶ συγκοπὴν τινος γράμματος, ὡς εἰς τὸ *même* τὸ γραφόμενον πρότερον *mesme*, *île=isle* (λατ. *insula*) κτλ.

Τοῦ φωνήεντος *u* ἡ προφορὰ δὲν δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ δι' ἑλληνικοῦ γράμματος. Κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ στόμα σχηματίζεται ὡς εἰς τὴν ἐκφώνησιν τῆς διφθόγγου *ou*, ἀλλὰ μὲ πλειοτέραν συστολὴν περὶ τὰ χεῖλη· ἥτοι εἶναι λεπτότερόν τι *ou*, καὶ οἷα ὑποτίθεται ὑπὸ τινων ἡ προφορὰ τοῦ ὑψιλοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Τοῦ *y grec* τὸ ὄνομα σημαίνει ἑ ἑλληνικόν· διότι δι' αὐτοῦ γράφουσι τὰς ἐχούσας τὸ *u* ἑλληνικὰς λέξεις, ὡς *type*, τύπος· *hypocrite*, ὑποκριτής· κ.τ.λ.

Τὸ γράμμα τοῦτο εὐρισκόμενον μὲν καθ' ἑαυτὸ ἢ μετὰ συμφώνου προφέρεται ὡς *i*, οἷον, *il y a myrte*, μύρτ'· κείμενον δὲ μετὰ τῶν φωνηέντων προφέρεται ὡς δῶ *ii*, οἷον, *payer=paier*, *employer=emploier*.

Περὶ διφθόγγων.

Διφθόγγους, ὅπως οἱ Ἕλληνες τὰς ἐννοοῦμεν, ἥτοι δῶ φωνήεντα μίαν συναποτελοῦντα φωνὴν, ἔχουσιν οἱ Γάλλοι τὰς ἑξῆς:

Ai· προφέρεται ὡς ἡ ἑλληνικὴ *αι*, οἷον, *aimer*· ἐπομένου δὲ τοῦ *l* προφέρεται ὡς *a*, τὸ δὲ *l* γίνεταί ὑγρόν, οἷον, *travail*, *caillou* (ἴδε κατωτέρω περὶ τοῦ *l*). ὡς *a* προφέρεται καὶ

εις τὴν λέξιν douairière (ἐπίκληρος) καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Montaigne· εἰς δὲ τὴν μετοχὴν καὶ τὸν παρατατικὸν τοῦ ῥήματος faire ὡς ε ἄφωνον· faisant, je faisais.

Au· προφέρεται ο, pauvre. Ὡσαύτως προφέρεται καὶ ἡ ἐκ τριῶν συγκειμένη φωνηέντων eau· οἶον, l'eau, bateau, peau.

Ei· προφέρεται ε, καθιστᾶ δὲ ὑγρὸν τὸ μετ' αὐτὴν l, conseil, treille.

Eu· ἀντίστοιχον τῆς διφθόγγου ταύτης φωνὴν δὲν ἔχει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, σκεύει δὲ μεταξὺ τοῦ ε καὶ ου, οἶον, feu, bonheur. Τὸν αὐτὸν ἔχει φθόγγον καὶ ἡ τρισύνθετος οeu· οἶον coeur, oeuf.

Εἰς τὴν παθ. μετοχὴν, τὸν ἀόριστον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν παραγώγους χρόνους τοῦ ῥήματος avoir ἡ δίφθογγος eu προφέρεται ὡς u· j'eus, tu eus, il eut· j'ai eu κ.τ.λ.

Oe· προφέρεται ὡς ε, διὰ ταύτης γράφουσι τὸ οι εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς λέξεις· Oedipe, Οἰδίπους, oesophage, οἰσοφάγος. Ὡσαύτως προφέρεται καὶ ἡ oei, ἥτις καθιστᾶ ὑγρὸν τὸ κατόπιν l· οἶον œil.

Oi προφέρεται οα· moi, loi, boire. Εἰς δὲ τὰς λέξεις oignon, moignon, poignant, poignard, poignée προφέρεται μόνον τὸ φωνῆεν ο.

Οἱ παλαιοὶ ἔγραφον διὰ τῆς οἱ πολλὰς λέξεις γραφομένας σήμερον διὰ τῆς αἰ. Πρῶτοι οἱ περὶ τὸν Βολταῖρον ἐκαινοτόμησαν καὶ τοῦτο καὶ ἄλλα τινὰ τῆς γαλλικῆς ὀρθογραφίας. Ἦδη δὲ ἀπὸ τοῦ 1835 καὶ ἡ Ἀκαδημία παρεδέχθη τὴν τοιαύτην γραφὴν. Ἐπειδὴ δὲ πολλὰ ἐκδόσεις φέρουσι τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰς λέξεις ἐν αἷς ἡ δίφθογγος οἱ ἐπροφέρετο ὡς αἰ· ἦσαν δὲ αὗται·

α. Οἱ παρατατικοὶ καὶ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῶν ῥημάτων· j'aïmois j'aïmerois κ.τ.λ. γραφόμενοι σήμερον j'aimais, j'aimerais.

β. Ἐθνικά τινὰ ὀνόματα· οἶον, Anglois, François, Hollandois, κ.τ.λ. γραφόμενα σήμερον Anglais, Français, κ.τ.λ.

Εἰς ὅσα δὲ τῶν ἐθνικῶν ἢ οἱ ἐπιπροφέρετο σα, ἐφυλάχθη· οἶον, *Danois, Bavarois, Chinois* κ.τ.λ. Διὰ τῆς οἱ γράφεται τὸ κύριον ὄνομα *François*, Φραγκίσκος.

Γ'. Τὰ ῥήματα *connoitre, paroître*, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα *connaissance*, κ. τ. λ. γραφόμενα νῦν *connaître* κτλ. καὶ τὸ ἐπίθετον *foible*, μετὰ τῶν παραγῶγων *foiblesse, affoiblir*, νῦν *faible, faiblesse* κτλ.

Ου· προφέρεται ὡς ἡ ἑλληνικὴ οὐ· *courir, mourir, tour*.

Εἵθισται δὲ παρὰ Γάλλοις τὸ προφέρειν ἐν ταῖς πλείσταις τῶν λέξεων διὰ μιᾶς, ἤτοι κατὰ συνίτησιν, πάντα τὰ μὴ ὑπὸ συμφώνου τινὸς χωριζόμενα ἀλλεπάλληλα φωνήεντα, ἤτοι, *fiacre, fiacre, pied*, πῖε κ.τ.λ. καὶ εἶναι τινες τῶν γραμματικῶν οἱ ταύτας κυρίως ἀποκαλοῦντες διφθόγγους, ὡς δῆθεν ἀκουομένων ἐν μιᾷ συλλαβῇ δύο φθόγγων· τὰς δ' ἄλλας ὀνομάζουσι καταχρηστικὰς διφθόγγους ἢ καὶ παντάπασιν ἐξοστρακίζουσιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν διφθόγγων, ὡς οὐσας ἀπλᾶς μόνον φωνὰς καὶ στοιχεῖα.

Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν συμφώνων καὶ πρῶτον περὶ τοῦ Β.

Τὸ *b* ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ β· προφέρεται δὲ παχυστομώτερον ἢ ἐκεῖνο ὡς εἰς τὴν πεποιημένην λέξιν *μπέ*, δι' ἧς μιμούμεθα τὰ βλαχῆματα τῶν ἀρνίων.

Ἐν τέλει τῶν λέξεων *plomb* καὶ *aplomb* τὸ *b* δὲν ἐκφωνεῖται· ἐκφωνεῖται δὲ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα *Moab, Job, Jacob*.

Μερὶ τοῦ C.

Τὸ *c* (σὲ ἢ κὲ) μετὰ μὲν τῶν φωνήεντων *e, i, y*, προφέρεται ὡς *c*, *cerbère, citoyen, cyprès*· μετὰ δὲ τοῦ *a, o, u*, ὡς *κ*, *cabane, colère, curé*. Ἐκτὸς ἂν φέρῃ ὑπογεγραμμένον τὸ σημεῖον *la cédille*, διότι τότε προφέρεται ὡς *σ*, οἶον, *façade, arçon, aperçu*. Ὡς *κ* προφέρεται καὶ μετὰ παντὸς συμφώνου, οἶον, *acteur, cratère, Clio*· καὶ ἐν τέλει δὲ λέξεως, οἶον, *avec*.

Τὸ τελικὸν **c** ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις bec, échec (ἀποτυχία), estoc, aqueduc, syndie, trictrac, avec, καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Marc.

Μένει δὲ ἄφωνον εἰς τὰς ἐξῆς estomac, échecs (οἱ κύβοι), tabac, jonc, lacs (ἄρκυς), arsenic, tronc, clerc, porc, blanc, franc. Εἰς τινὰς ὅμως ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ὠρισμένας φράσεις προφέρεται, ἂν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν' οἶον, franc-étourdi, du blanc au noir, clerc-à-maitre, porc-épic.

Τὸ **c** τοῦ donc (λοιπὸν) προφέρεται ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως' οἶον, je pense, donc je suis' ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς δὲν προφέρεται' allons donc nous promener' ἐκτὸς ἂν ἔπεται προσεχῶς φωνῆεν' votre frere est donc arrivé.

Ὅταν μετὰ τὸ διπλοῦν **cc** ἀκολουθῇ **e** ἢ **i**, τὸ πρῶτον **c** προφέρεται ὡς **k**, τὸ δεύτερον ὡς **s**, ὥστε ἀμφότερα συνάμα ἀποτελοῦσι τὸν ἤχον τοῦ **ξ**· accepter, accident κτλ. Εἰς τὴν λέξιν second καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς παραγομένας seconder, secondaire τὸ **c** ἤχει ὡς **γγ**, σεγγόν, κ. τ. λ. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὸ secrétaire κατὰ τινὰς.

Τὸ **c** προσλαθὸν τὸ **h**, **ch**, ἀποτελεῖ ἰδιαιτέρον φθόγγον κατέχοντα τὸ μεταξὺ τοῦ **s** καὶ **χ** καὶ διὰ μόνον ζώσης φωνῆς διδασκόμενον, ὡς εἰς τὴν λέξιν chameau, κ.τ.λ.

Διὰ τοῦ **eh** γράφουσι καὶ τὸ **χ** εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις. Τότε δὲ ἐπομένου μὲν συμφώνου προφέρουσιν αὐτὸ ὡς **k**· οἶον, Christ, chrétien, chronologie, ἐπομένου δὲ φωνήεντος πῆ μὲν ὡς **k**, πῆ δὲ ὡς εἰς τὸ chameau. Ὡς **k** προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις Achéloüs, archétype, archonte, archange, Chalcédoine, Chaldéen, catéchumène, chaos, Chéronée, Chersonèse, chœur, choriste, chorus, chorographie, choléra morbus, écho, orchestre. Τὴν γαλλικὴν δὲ προφορὰν τοῦ **ch** ἔχουσιν αἱ ἐξῆς' archidiacre, architecte, archiduc, chimie, chirurgien, chérubin, tachygraphie, Achille, Achéron, Machiavel,

Ézéchiás. Ωσαύτως καὶ αἱ λέξεις Michel, archevêque, patriarche, ἐνῶ αἱ Michel-Ange, archiépiscope, patriarchal ἔχουσι τὴν φωνὴν τοῦ κ.

Εἰς τὴν λέξιν almanach (ἡμερολόγιον) τὸ ch δὲν προφέρεται.

Περὶ τοῦ D.

Τὸ d προφέρεται δασύτερον τοῦ ἑλληνικοῦ δέλτα· donner ντονέ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν ἀκούεται ἐπομένου προσεχῶς συμφώνου· οἶον, grand médecin· πλὴν εἰς τὰ κύρια ὀνόματα David, Joad καὶ εἰς τὴν λέξιν Sud (νότος), ἔνθα τὸ d πάντοτε προφέρεται.

Ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος τὸ τελικὸν d ἐξακούεται, ὅχι ὅμως ὡς d ἀλλ' ὡς t, οἶον, grand homme=grant homme, profond abîme=profond abîme.

Περὶ τοῦ F.

Τὸ f (ἔ φ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους φ é) προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, εἴτε φωνὴν ἀκολουθῆ προσεχῶς, εἴτε συμφωνον, *vif désir, soif brûlante*. Ἐξαχιροῦνται αἱ οἶονεὶ σύνθετοι καὶ μίαν μόνην λέξιν ἀποτελοῦσαι φράσεις *œuf frais, œuf dur, nerf-de-bœuf, cerf-volant, cerf-dix-cors, chef-d'œuvre, bœuf salé*, ἔνθα τὸ f παρασιωπᾶται. Εἰς τὴν λέξιν *clef* (κλειδίον) τὸ f οὐδόλως ἀκούεται· εἰς δὲ τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα *neuf* προφέρεται ὡς v (βέ) ἐπομένου φωνήεντος, οἶον, *neuf ans=neuf ans*.

Περὶ τοῦ G.

Τὸ g (ζιέ ἢ γγέ) λαμβανόμενον ἐν συλλαβῇ μετὰ τῶν φωνήεντων e, i, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἔχει φωνὴν ὁμοιάζουσαν τὴν τοῦ ζ, δασυτέραν ὅμως τούτου· *gémir, gîte*· μετὰ δὲ τοῦ a, o, u, καὶ τῶν συμφώνων l, r, m, προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου ὡς γγ ἢ γκ· οἶον, *galon, gosier, guttural, gloire, agréable, augmenter*.

Τὸ διὰ τοῦ οὐρανίσκου g μεταβάλλεται εἰς τὸ διὰ γλώσ-

σης παρενειρομένου μεταξύ τοῦ e ἀφώνου, οῖον, George=Jorge, il mangea=il manja.

Πάλιν τὸ διὰ τῆς γλώσσης g προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, παρενειρομένου μεταξύ τοῦ e ἀφώνου, οῖον, guérir =γγερίρ· guide=γγίδ. Τὸ u τότε δὲν ἀκούεται.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐπομένους λέξεις τὸ u ἀκούεται διακριδόν, ἥτοι, aiguille, aiguillon, aiguiser, arguer, inextinguible, sanguinaire, ὡς καὶ εἰς τὰ κύρια ταῦτα le Guide, de Guise.

Ἄν τὸ e τῆς εἰς gue ληγοῦσης λέξεως φέρῃ τὸ διαιρετικὸν σημεῖον, τὸ u ἀκούεται, οῖον, ciguë, contiguë, ambiguë· ἄλλως μένει ἄφωνον, οῖον, figue φιγγ, ligue, λίγγ.

Τὸ g μετὰ τοῦ n ἀποτελεῖ ἰδίαν φωνήν, ὑγράν τινα καὶ λεῖαν νιά, νιέ ὡς εἰς τὰς λέξεις magnanime, gagner, agneau, magnétisme, incognito. Ἄλλ' ἐν ἀρχῇ λέξεως φυλάττει τὴν λαρυγγώδη προφοράν· gnome, Gnide, gnostique, gnomon, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐξῆς agnat, diagnostic, stagnation, cognat, régnicole, inexpugnable, igné, Progné.

Εἰς δὲ τὸ κύριον ὄνομα Regnard καὶ εἰς τὴν λέξιν signet (σελιδοδείκτης) τὸ g εἶναι ἄφωνον.

Τὸ τελικὸν g συμφώνου μὲν ἐπομένου προσεχῶς δὲν προφέρεται, οῖον, long chemin· ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς κ' οῖον, suer sang et eau, un long accès, rang honorable, ὡς εἰ ἦν γεγραμμένον sank et eau, lonk accès κ.τ.λ.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐξῆς παρασιωπᾶται ὅλως· bourg, faubourg, étang, poing, coing, hareng, seing· δὲν ἀκούεται δὲ οὐδὲ εἰς τὸ vingt, legs, καὶ doigt.

Τὸ ἀρκτικὸν g τῆς λέξεως gangrène ἔχει ἐπίσης τὴν τοῦ κ φωνήν· kangrène.

Περὶ τοῦ H.

Τὸ h συγκαταλέγεται μὲν μετὰ τῶν συμφώνων, ἀλλ' ὀρθότερον ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ πνεῦμα ἢ γράμμα. Διαιρεῖται δὲ εἰς δασὺ (h aspirée) καὶ ψιλὸν (h muette). Αἶ τὸ δασὺ

h φέρουσαι λέξεις προφέρονται μετὰ δασέος πνεύματος παρεμφερούς τῆ τοῦ χ προφορᾶ, λεπτοτέρου ὅμως καὶ οἷα ὑποτίθεται ἢ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς δασείας· τὸ δὲ ψιλὸν h ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα τὴν ψιλὴν, οὐδόλως ἀκουόμενον οὐδὲ φέρον τροποποίησιν τινα εἰς τὴν τῶν φωνηέντων προφορὰν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν πᾶσα λέξις ἀπὸ φωνηέντος ἀρχομένη δασύνεται ἢ ψιλοῦται· παρὰ Γάλλοις δὲ ὀλίγαι μὲν τινες φέρουσι τὸ δασύ, ὀλίγαι δὲ τὸ ψιλὸν h, αἱ δὲ πλεῖσται οὐδέτερον.

Δασὺ εἶναι τὸ h εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις.

Ha ! hâbler, hache (καὶ εἰς τὰς παραγώγους αὐτῆς), hagar, haha, haie, haillon, haine, haire, haireux, halage, halbran, hâle, halener, haler, haleter, ballage, halle, hal-lebarde, hallier, haloir, halot, halotechnie, halte, halter, hamac, hameau, hampe, han, hanap, hanche, hangar, hanneton, hanscrit, hanse, hanséatique, hansière, hanter, happe, happe lourde, harangue, haras, harasser, harceler, harde, hardes, hardi (καὶ τὰ παράγωγα), hardilliers, harem, hareng, hargneux, haricot, haridelle, harnois, harpagon, harpe, harpeau, harper, barpie, harpin, harpon, hart, hasard (καὶ τὰ παράγωγα), hase, hâte, (καὶ τὰ παράγωγα), hâtereau, hâtier, hâtille, hâtiveau, haubaner, haubans, haubert, hausse, haut (καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα), hâve, havre, hé! hem! hennir (καὶ τὰ παράγωγα), Henri, Henriade, héraut, hère, hérissier, hérisson, hernie, héron, héros, herpes-marines, herse, hêtre, heurter, hibou, hic, hideux, hiérarchie, hie, hisser, hobereau, hoc, hoca, hoche, hochement, hochepot, hochequue, hoche, hochet, Hollande, Hollandais, hoho! hola! homard, hongre, honnir, honte (καὶ τὰ παράγωγα), hoquet, hoqueton, horde, hors, hotte, hottée, Hottentot, houblon, houe, houhou, houille, houle, houlette, houppe, houppe-lande, hourailler, hource, hourdage, hourder,

Houri, hourvari, houspiller, housse, houssine, houssoir, houx, huchet, huée, huet, Huguenot, huit, humer, hune, huppe, hure, hurler, hussard, hutte.

Δασὺ ὡσεπιτοπλεῖστον εἶναι προσέτι ἐν μέσῳ λέξεως μεταξὺ φωνηέντων, cohue, ahan κ.τ.λ.

Ἡ δασεῖα εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένης λέξεις ἀντικαθιστᾶται διὰ τοῦ ψιλῶς h, οἶον, Hélène, Hercule, histoire, πλὴν τοῦ σημειωθέντος héros ἐνθα τὸ h εἶναι δασὺ, ἀλλ' οὗ τινος τὰ παράγωγα héroïne, héroïque, héroïsme, (χαρακτήρ ἢ πράξις ἤρωος) ἔχουσιν αὐτὸ ψιλὸν, καὶ πλὴν τοῦ hiérarchie.

Ὡσαύτως τίθεται τὸ h μετὰ τοῦ r εἰς τὰς ἀπὸ ῥ ἀρχομένης ἑλληνικῆς λέξεις· οἶον, rhétorique, rhinocéros, κ. τ. λ. ἢ μετὰ δύο ῥῥ, οἶον diarrhée.

Τὸ h μετὰ τοῦ c ἀναπληροῖ τὸ δασὺ χ, οἶον Chéronée· μετὰ τοῦ p τὸ φ, οἶον philosophie, καὶ μετὰ τοῦ t τὸ θ, οἶον théologie.

Περὶ τοῦ J.

Τὸ j (ζι ἢ ζε) προφέρεται ὡς τὸ διὰ γλώσσης g· jalousie, jeter. Δι' αὐτοῦ γράφεται πολλάκις τὸ ἑλληνικὸν ἰῶτα· οἶον, Jean ἰωάννης, Jésus Ἰησοῦς, Jérémie, Ἰερემίας.

Περὶ τοῦ K.

Διὰ τοῦ k (κα) γράφονται ξενικαί τινες καὶ ὄχι γνησίως γαλλικαὶ λέξεις οἶον, kyrielle, kan, kilomètre, kiosque, κτλ.

Περὶ τοῦ L.

Τὸ l (ἐλ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους λὲ) ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν λ. laurier, livre.

Τὸ τελικὸν l προφέρεται εἰς ὅλας πλὴν τῶν ἐπομένων λέξεων, baril, chenil, coutil, fusil, gril, nombril, outil, persil, sourcil καὶ τοῦ fils, (υἱός).

Τὸ l κείμενον μετὰ τὸ φωνῆεν i λαμβάνει λεῖτόν τινα καὶ

υγρὸν ἦχον λιὰ λιέ, ἢ κοινότερον γιὰ γιέ, διὸ καὶ υγρὸν I (mouillé) τότε καλεῖται· οἷον avril, babil, mil (κεγχρίον), péril, bail, écueil, travail, fille, κτλ.

Δὲν προφέρεται δὲ ὑγρῶς καὶ περ ἔχον προηγούμενον τὸ i εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα, cil, fil, Nil, ville, mille, mil, (χίλιοι)· καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ill ἀρχομένας λέξεις illustre, illusion.

Περὶ τοῦ M.

Τὸ m (ἔμ ἢ μὲ) εἶναι τὸ ἐλληνικὸν μ· ἐν τέλει δὲ συλλαβῆς δὲν ἀκούεται εὐκρινῶς ὡς μ, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἦχόν τινα καὶ μυγμὸν διὰ τῶν ξωθίωνων· τοῦτ' αὐτὸ ὕπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ n· καὶ τὸ μὲν προηγούμενον ε ἤχει μᾶλλον ὡς α, τὸ δὲ i ὡς e οἷον empire, impie τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu, un.

Ἐξαιροῦνται αἱ ἀπὸ τοῦ imm ἀρχόμεναι λέξεις· οἷον, immobile, immédiatement κ. τ. λ. εἰς ταύτας τὸ m δὲν προφέρεται διὰ τῆς ῥίνος· ὁμοίως καὶ ὅταν μετὰ τὸ m ἀκολουθῇ n οἷον amnistie, Agamemnon· πλὴν τοῦ damner, condamner ἔνθα τὸ m ἔχει τὸν διὰ τῆς ῥίνος ἦχον· εἰς δὲ τὴν λέξιν automne (φθινόπωρον) τὸ m παρασιωπᾶται ὅλως.

Περὶ τοῦ N.

Τὸ n (ἔν ἢ νέ) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν ν· ἐν τέλει δὲ λέξεως ἢ συλλαβῆς ἤχει διὰ τῶν μυκτῆρων· οἷον, ancre, engraver, ingrédient.

Προφέρεται δὲ ὡς ἔχει φύσεως καὶ οὐχὶ διὰ τῶν μυκτῆρων εἰς τὰς διπλοῦν ἐχούσας nn λέξεις· οἷον innocence, année, anneau κ.τ.λ. πλὴν τοῦ ennui, ennoblir καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν παραγώγων, καὶ πλὴν τῶν δύο τούτων enivrer, enorgueillir προφερομένων ὡς εἰ ἐγράφοντο μὲ δύο n τὸ μὲν ἐπίρρινον, τὸ δὲ οὐ· αἱ δὲ λέξεις solennel, hennir, hennissement προφέρονται solanel, hanir, hanissement.

Τελικὸν λέξεως ὃν δὲν προφέρεται ἐπίρρινως εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα, abdomen, amen, Éden, gramen, hymen καὶ examen.

Περὶ τοῦ P.

Τὸ p (πέ) ἔχει ἀντίστοιχον ἐν τῷ ἐλληνικῷ ἀλφαβῆτῳ τὸ π.

Εἰς τὰς λέξεις baptême, baptiser, Baptiste, cheptel, indomptable, dompter, prompt, exempt, compte, sept, corps, temps, τὸ p δὲν προφέρεται.

Ἐπίσης δὲν προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, camp, champ, drap, sirop, cer· εἰς δὲ τὰ ἐπιρρήματα beaucoup καὶ trop ἐξακούεται ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος οἶον, il a beaucoup étudié, il est trop entêté. Εἰς μὲν δὲ τὰ ὀνόματα Alep, jalap, cap, ἐξακούεται πάντοτε, εἴτε ἀκολουθεῖ φωνήεν εἴτε μὴ.

Εἶπομεν δὲ ἤδη ὅτι τὸ ph ἀντικαθίστησι τὸ ἐλληνικὸν δασὺ φ, καὶ προφέρεται δὲ ὡς φ· οἶον philosophe.

Περὶ τοῦ Q.

Τὸ q (κιού) ἐν ἀρχῇ καὶ μέσῳ λέξεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ φωνήεντος u ὅπερ δὲν ἔχει τότε ἴδιον φθόγγον· οἶον qualité· καλιτέ· quitter κιτέ· κ.τ.λ.

Εἰς τὴν λέξιν coq (ἀλεκτρυὼν) τὸ q προφέρεται, ἀλλ' εἰς τὸ coq d'inde εἶναι ἄφωνον· εἰς τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα cinq ἐπίσης προφέρεται, ἐκτὸς ἂν ἀκολουθεῖ προσεχῶς σύμφωνον, ὡς cinq garçons.

Τὸ u τὸ προσγραφόμενον τῷ q καὶ συνήθως μὴ προφερόμενον, εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις προφέρεται κατ' ἐξαιρέσιν, οὐχὶ δὲ ὡς ἔχει φύσεως, ἀλλ' ὡς ἡ δίφθογγος ou· ἤτοι, aquatile, aquatique, équateur, équation, quadragénaire, quadragesime, quadrupède, quadruple, in-quarto, αἴτινες ἀναγινώσκονται οὕτω ἀκουατίλ, κ.τ.λ. ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν λέξιν quaker ἥτις προφέρεται οὕτωςι κουάκρ.

Ἐν δὲ ταῖς ἐπομέναις προφέρεται μὲν ἐπίσης κατ' ἐξαιρέσιν τὸ u, ἀλλὰ μὲ τὸν φθόγγον ὃν ἔχει συνήθως παρὰ Γάλλοις· ἤτοι, équestre, équilatéral, quintuple, questure,

ubiquiste, équitation, à quia, Quinte-Curce, Quintilien, αἵτινες ἀναγινώσκονται ἐκὐεστρ', ἐκυῖλατεράλ. κ.τ.λ.

Περὶ τοῦ R.

Τὸ r (ἔρ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους ξέ) προφέρεται ἀεὶ ὡσαύτως, καὶ ἐν τέλει λέξεως or, désir, finir. κ.τ.λ.

Δὲν ἀκούεται δὲ μόνον ἐν τέλει τῶν εἰς er ληγουσῶν λέξεων, οἷον danger, berger, aimer κ.τ.λ. πλὴν ἂν ἀκολουθῆ προσεχῶς φωνῆεν, ὅτε προφέρεται εἰς ἀποφυγὴν τῆς χασμωδίας.

Ἐξαιροῦνται αἱ εἰς er μονοσύλλαβοι λέξεις· οἷον, fer, mer, cher, καὶ αἱ ἐξῆς πολυσύλλαβοι belvédér, mâchefer, cancer, cuiller, enfer, éther, fier, hier, hiver, ἔτι δὲ τὰ κύρια ὀνόματα ὡς Jupiter, Lucifer, Necker, Alger, Esther, κ.τ.λ. εἰς ὅλα ταῦτα τὸ τελικὸν r προφέρεται.

Τὸ διπλοῦν rr διακρίνεται εἰς τὴν ἐκφώνησιν á. τῶν ἀπὸ τοῦ irr ὄρχομένων λέξεων οἷον irritation, irrévocable, κ.τ.λ. β'. εἰς τὰς λέξεις errer, abhorrer, concurrent, interrègne, narration, terreur, torrent· γ'. εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ ὑποθετικοὺς χρόνους τῶν τριῶν τούτων ῥημάτων mourir, courir, acquérir· je mourrai, je courrai, j'acquerrai.

Περὶ τοῦ S.

Τὸ s (ἔς ἢ σὲ) ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ σ Socrate· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων προφέρεται ὡς ζ, misère, rose, μιζέρ, ῥόζ'· πλὴν τῶν ἐξῆς, ἔνθα φυλάττει τὴν τοῦ σ προφορὰν, désuétude, monosyllabe, parasol, préséance, présupposer, pusillanime, vraisemblance, καὶ τῶν εὐχρηστων χρόνων τοῦ ῥήματος gésir, nous gisons, il gisait, gisant.

Ὡς ζ προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις transiger, transaction, transit, transitif, transitoire, ἔτι δὲ εἰς τὸ Alsace, Alsacien, balsamine, balsamique, balsamite.

Τὸ τελικὸν s ἐπομένου μὲν προσεχῶς φωνήεντος προφέρεται ἐπίσης ὡς ζ, οἶον, pas à pas· ἐπομένου δὲ συμφώνου εἶναι ἄφρωνον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὸ τελικὸν s προφέρεται πάντοτε aloès, as, atlas, blocus, fœtus, iris, maïs, mars, choléramorbus, dervis, jadis, ours, prospectus, laps de temps, en sus, vis, fils, vasistas, chorus, gratis, rébus, sinus, Bacchus, Crésus, Délos, Pallas καὶ τὰ λοιπὰ ξενικὰ κύρια. Εἰς τὸ Jésus (Ἰησοῦς) προφέρεται· οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus Christ.

Ἀκούεται δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπίρρημα plus ἐν ταῖς τοιαύταις φράσεσι, je dis plus, il y a plus· ὅχι δὲ καὶ ὅταν προτάσσεται τῶν ἐπιθέτων ἐπὶ συγκρίσεως· ἔτι δὲ εἰς τὸ tous (πάντες) λαμβανόμενον καθ' ἑαυτό· ὅταν δὲ κεῖται ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ τὸ s παρασιωπᾶται· tous les hommes.

Εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν τὸ s τῶν δευτεροπροσώπων ῥημάτων παρασιωπᾶται συνήθως καὶ φωνῆεν ἂν ἀκολουθῆ· οἶον, tu aimes à rire, tu joues avec prudence, προφέρονται tu aime a rire, tu joue avec prudence.

Περὶ τοῦ T.

Τὸ t (τέ) εἶναι ἀντίστοιχον τοῦ ἑλληνικοῦ ταυ· tyran. Ἀλλ' ἢ συλλαβὴ ti ἐν πολλαῖς λέξεσι προφέρεται σι' τοιαῦται δὲ εἶναι αἱ ἐξῆς.

α'. Αἱ λήγουσαι εἰς tial, tiel, tion, καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν παραγόμεναι· οἶον, partial, essentiel, perfection, ration, rationnel, diction, dictionnaire· ἐκτὸς ἂν προηγῆται s ἢ x· οἶον, mixtion, bastion, question, bestial· καὶ εἰς τοὺς παρατατικούς δὲ τῶν ῥημάτων τὸ ti φυλάττει τὴν κατὰ φύσιν φωνήν· nous partions, nous portions.

β'. Τὰ εἰς tien κύρια καὶ ἐθνικά· οἶον, Gratien, Diocletien, Vénitien, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς tien φυλάττουσι τὴν τοῦ ταυ προφορὰν, soutien, maintien, κ.τ.λ.

γ'. Τινὰ τῶν ληγόντων εἰς tie, οἶον, ineptie, inertie, minutie, prophétie, καὶ τὰ εἰς atie, primatie, démocratie.

δ'. Τὸ ἐπίθετον patient καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα, τὸ satiété, insatiable καὶ τὰ ῥήματα initier καὶ balbutier.

Εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις τὸ τελικὸν *i* προφέρεται: accessit, brut, dot, déficit, fat, granit, indult, lest, luth, net, subit, toast, transit, vivat, Zénith, abject, contact, correct, direct, exact, infect, suspect, strict, tact. Εἰς δὲ τὸ respect, aspect καὶ circonspect ἀπαγγέλλεται μόνον τὸ *e*.

Εἰς τὴν λέξιν Christ Χριστὸς τὸ τελικὸν *st* ἀκούεται, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus Christ ὕπερ προφέρεται Jésus Chri. Προφέρεται τὸ *st* καὶ εἰς τὰς λέξεις est ἀνατολή ouest δύσις, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὸ ῥήμα il est.

Ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης λέξεως τὸ τελικὸν *i* προφέρεται μὲν ἐπομένου φωνήεντος, παρασιωπᾶται δὲ πρὸ συμφώνου, un savant homme, je suis tout à vous. Εἰς δὲ τὸν σύνδεσμον *et* (καὶ) τὸ *i* δὲν ἀκούεται οὔτε πρὸ φωνήεντος οὔτε πρὸ συμφώνου.

Τὸ διπλοῦν *ti* διακρίνεται ἐν τῇ προφορᾷ τῶν λέξεων atticisme, attique, guttural καὶ pittoresque.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ *i* μετὰ τὸ *n* προφέρεται ὑπὸ τῶν Γάλλων εὐκρινὲς *i*, ἐνῶ παρ' ἡμῖν ὁ ἦχος τοῦ *n* τροποποιεῖ τὸν τοῦ ταῦ, οὗτινος ἢ προφορὰ ὁμοιάζει τότε τὴν τοῦ γαλλικοῦ *d'* οἶον Ἀντώνιος=Ἀνδώνιος. Ὅθεν μὴ προφέρῃς τὸ γαλλικὸν Antoine κατὰ τὸν ἑλληνικὸν τρόπον ὡς εἰ ἦν Andoine μηδὲ τὸ antichambre andichambre, ἀλλ' ἀπάγγελλε ἑκάτερον τῶν στοιχείων *n* καὶ *i* καθαρῶς καὶ διακριδόν. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ *m* καὶ *p*. Ἡμεῖς μὲν προφέρομεν τὴν λέξιν τύμπανον ὡς εἰ ἦν γεγραμμένη διὰ τοῦ *b* τύμβανον· ὁ δὲ Γάλλος δὲν πράττει οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλὰ προφέρει τὸ μὲν *m* διὰ τοῦ μυκτῆρος, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ *p* ὡς *pi* καθαρόν tympan, campagne, tym=pan, cam=pagne.

Τὸ *th* τὸ ἀναπληροῦν τὸ ἑλληνικὸν *θ* προφέρεται ὡς *t'* οἶον, théologie.

Αἱ δύο αὐται λέξεις *asthme* (ἄσθμα) καὶ *isthme* (ἰσθμός) προφέρονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμένοι *asme, isme*.

Περὶ τοῦ X (ἰξ ἢ ξέ).

Τὸ γράμμα τοῦτο προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ξ, οἶον, *exprès*· ἔχει δὲ καὶ ἄλλην τινὰ ὑγροτέραν φωνὴν ὡς εἰς τὴν λέξιν *examen* (ἐγγ'ζαμέν).

Τὴν ὑγράν ταύτην φωνὴν ἔχει τὸ **X** εἰς τὰς λέξεις αἵτινες ἄρχονται ἀπὸ τοῦ **ex** ἐπομένου μετὰ τὸ **X** φωνήεντος, οἶον, *exemple, examen, exhiber, exécre*, κ.τ.λ. ἔτι δὲ εἰς κύρια τινὰ ὀνόματα ὡς **Xavier, Xénophon, le Xanthe, Xanthippe** καὶ εἰς τὸ **Xerxès** ὅπερ προφέρεται *Gzercèsse*.

Εἰς τὰς ἐφεξῆς δὲ λέξεις λαμβάνει τὸν φθόγγον τοῦ **σ'** *soixante, Bruxelles, Auxonne, Auxerre* αὐται ἀναγινώσκονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμένοι *soissante, Bruxelles* κ.τ.λ.

Ἐπὶ πάσης δ' ἄλλης λέξεως προφέρεται ὡς ξ, οἶον, *maxime, luxe, sexe, Alexandre, extrême* κ.τ.λ.

Τὸ τελικὸν **X** ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις *Styx, borax, lynx, index, sphinx* καὶ *préfix*.

Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς λέξεις ἐπομένου μὲν προσεχῶς συμφώνου εἶναι ἄφωνον, ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς ζ *chevaux alertes, cheveux épars, travaux inutiles*. Ὡστε τὸ συμφώνον τοῦτο ἔχει τέσσαρας φωνάς, τὴν τοῦ ζ, τὴν τοῦ σ, τὴν τοῦ ξ, καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑγράν τοῦ *examen*.

Εἰς τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα *dix* καὶ *six* καθ' ἑαυτὰ λαμβανόμενα τὸ **X** προφέρεται μὲ τὸν ἦχον τοῦ **σ'** *diss, siss*· ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος ὡς ζ· *six hommes*, ἐπομένου δὲ συμφώνου σιγᾶται ὅλως· *six pistoles, dix volumes*.

Περὶ τοῦ Z. (ζέ).

Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ζ· *Zacharie, Zéphire*.

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται μὲν ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος, σιγᾶται δὲ ἐπομένου συμφώνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν Μερῶν τοῦ Λόγου.

Τὰ Μέρη τοῦ Λόγου (les parties du discours) εἶναι κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς δέκα, ἡ Ἄρθρον, ἡ Substantif ἢ Nom (Ὄνομα οὐσιαστικόν), ἡ Adjectif (Ἐπίθετον), ἡ Pronom (Ἄντωνυμία), ἡ Verbe (Ῥῆμα), ἡ Participe (Μετοχή), ἡ Adverbe (Ἐπίρρημα), ἡ Préposition (Πρόθεσις), ἡ Conjonction (Σύνδεσμος), ἡ Interjection (Ἐπιφώνημα).

Χωρίζουσι λοιπὸν ἐκ τοῦ ὀνόματος τὸ Ἐπίθετον, ὀνόματα καλοῦντες μόνα τὰ οὐσιαστικά, καὶ ἐκ τοῦ Ἐπιρρήματος τὸ Ἐπιφώνημα, περιλαμβάνοντες εἰς τοῦτο ὅλα τὰ παρ' ἡμῶν καλούμενα θαυμαστικά, σχετλιαστικά κ.λ.π. μόρια. Οὕτω δὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου γίνονται δέκα, ἀντὶ τῶν ὀκτῶ τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς.

Παρέπονται δὲ εἰς τὸ Ἄρθρον, τὸ Ὄνομα, τὴν Ἄντωνυμίαν καὶ τὴν Μετοχὴν γένος (genre), ἀριθμὸς (nombre) πτώσις (cas).

Γένη εἶναι δύο, ἀρσενικὸν (masculin) καὶ θηλυκὸν (féminin).

Ἀριθμοὶ δύο, ἐνικὸς (singulier), καὶ πληθυντικὸς (pluriel).

Πτώσεις ἕξ, ὀνομαστικὴ (nominatif), γενικὴ (génitif), δοτικὴ (datif), αἰτιατικὴ (accusatif), κλητικὴ (vocatif), καὶ ἀφαιρετικὴ (ablatif).

Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσιν, ἐκφράζοντες διὰ τῶν προθέσεων τὰς διὰ τῶν πτώσεων ἐμφαινόμενας σχέσεις τοῦ λόγου. Ἄλλ' οὐχ ἤττον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ τῶν ἑσῶζον τὰς ὀνομασίας τῶν πτώσεων, παραλαβόντες ἐκ τῆς Λατινικῆς. Τούτους ἠκολουθήσαμεν καὶ ἡμεῖς, νομίζοντες τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπιτηδειότερον εἰς Ἑλληνας μαθητάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Ἄρθρου καὶ Ὀνόματος.

Τὰ ἄρθρα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι le (ὁ) εἰς τὸ ἀρσενικόν, la (ἡ) εἰς τὸ θηλυκόν, les (οἱ, αἱ) εἰς τὸν πληθυντικόν
(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· οἶον, le père (ὁ πατήρ), les pères (οἱ πατέρες), la mère (ἡ μήτηρ), les mères (αἱ μητέρες).

Ὅταν τὸ ὄνομα ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ, ἐκθλίβεται τὸ e τοῦ le καὶ τὸ a τοῦ la, οἶον, l'homme (ὁ ἄνθρωπος), l'âme (ἡ ψυχὴ).

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσι, τῆς καταλήξεως τῶν τε ἄρθρων καὶ τῶν ὀνομάτων μενούσης ἀτρέπτου καὶ αἰεὶ τῆς αὐτῆς, ἀναπληροῦσιν αὐτὰς διὰ τῶν προθέσεων de καὶ à, διὰ μὲν τῆς de προτασσομένης τοῦ ὀνόματος παριστῶντες τὴν ἰδέαν τῆς γενικῆς, διὰ δὲ τῆς à τὴν τῆς ὀνομαστικῆς· οἶον, la main ἢ χεὶρ, de la main τῆς χειρὸς, à la main, τῇ χειρὶ. Ἡ αἰτιατικὴ εἶναι πάντοτε ὁμοίᾳ τῇ ὀνομαστικῇ, ἢ δὲ ἀφαιρετικῇ τῇ γενικῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Εἰς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ τοῦ δασείου h ἀρχόμενα ὀνόματα ἢ πρόθεσις de ἐνομένῃ κατὰ κράσιν μετὰ τοῦ le ἀποτελεῖ τὸ μονοσύλλαβον du, ἢ πρόθεσις à μετὰ τοῦ le τὸ μονοσύλλαβον au (α). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς πάντα τὰ πληθυντικά, ἤτοι ἡ γενικὴ πληθυντικὴ des=de les, ἢ ὀνομαστικὴ aux=a les.

Π α ρ α δ ε ἰ γ μ α τ α .

Ὅνομα ἄρσεικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικός	Πληθυντικός
Ὄνομ.	l'arbre (τὸ δένδρον)	les arbres (τὰ δένδρα)
Γεν.	de l'arbre	des arbres
Δοτ.	à l'arbre	aux arbres
Αἰτ.	l'arbre	les arbres
Κλητ.	ô arbre	ô arbres
Ἀφ.	de l'arbre	des arbres

(α) Ἰστέον ὅτι τὸ συμφώνον l διὰ τὴν πολλὴν του ὑγρότητα μεταβάλλεται πολλάκις εἰς τὸ φωνῆεν u, ὡς φαίνεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν εἰς al ληγόντων ὀνομάτων οἶον le mal, les maux, ἐπὶ τινῶν ῥημάτων οἶον valoir, je vauux, falloir, il faut, καὶ τέλος ἐπὶ πολλῶν λέξεων παραγομένων ἐκ τῆς Λατινικῆς ἢ Ἑλληνικῆς, ὡς τὸ autre ἐκ τοῦ alter, τὸ psauime ἐκ τοῦ ψαλμὸς κ.τ.λ.

Ὅρομα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὀν. καὶ Αἰτ.	le roi (ὁ βασιλεὺς)	les rois
Γεν. καὶ Ἀφ.	du roi	des rois
Δοτ.	au roi	aux rois
Κλητ.	ὁ roi	ὁ rois

Ὅρομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὀν. καὶ Αἰτ.	l'âme (ἡ ψυχὴ)	les âmes
Γεν. καὶ Ἀφ.	de l'âme	des âmes
Δοτ.	à l'âme	aux âmes
Κλητ.	ὁ âme	ὁ âmes

Ὅρομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὀν. καὶ Αἰτ.	la maison (ἡ οἰκία)	les maisons
Γεν. καὶ Ἀφ.	de la maison	des maisons
Δοτ.	à la maison	aux maisons
Κλητ.	ὁ maison	ὁ maisons

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ Ἀφαιρετικὴ ἢ κατ' ἄλλους Ἀπενεκτικὴ εἶναι πᾶσις ἀντίθετος τῇ Δοτικῇ· φανερώνει δὲ λῆψιν ἢ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ μεταφράζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς παρὰ μετὰ γενικῆς ἢ τῆς ἀπὸ μετ' αἰτιατικῆς.

Τὰ δὲ λεγόμενα ἄρθρα μεριστικά (Articles partitifs) δὲν εἶναι διάφορα τῶν ἀνωτέρω, ἀλλ' ὅπου ἡμεῖς ἐπὶ ἀορίστου ποσοῦ ἢ ἀτόμου ἐκφέρομεν τὰ ὀνόματα ἀνάρθως, οἶον, οἶνος, βιβλίον, οἱ Γάλλοι ἐπὶ μὲν ἀορίστου ποσοῦ μεταχειρίζονται τὰς γενικὰς τῶν ἄρθρων, οἶον *donnez-moi du vin*, δός μοι οἶνον, ἦτοι *une partie du vin* (μέρος τοῦ οἴνου)· ἐπὶ δὲ ἀορίστου ἀτόμου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν *un* (τίς), οἶον, *donnez-moi un livre*, δός μοι βιβλίον.

Τὴν δὲ ἀναρθρὸν γενικὴν τῶν Ἑλλήνων ἀνάρθρως καὶ αὐτοὶ ἐκφέρουσιν, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς πίνακα.

Όρομα ἀρσερικὸν ἐπιμεριζόμενον.

du vin οἶνος ἢ οἶνον	des vins οἶνοι ἢ οἶνους
de vin οἶνου	de vins οἶνων
à du vin οἶνω	à des vins οἶνοις

Όρομα θηλυκὸν ἐπιμεριζόμενον.

de l'eau ὕδωρ	des eaux ὕδατα
d' eau ὕδατος	d' eaux ὑδάτων
à de l'eau ὕδατι	à des eaux ὕδασι

Όρομα ἀρσερικὸν ἀορίστως λαμβαρόμενον.

un livre βιβλίον	des livres βιβλία
d' un livre βιβλίου	de livres βιβλίων
à un livre βιβλίῳ	à des livres βιβλίοις

Όρομα θηλυκὸν ἀορίστως λαμβαρόμενον.

une table τράπεζα, τράπεζαν	des tables τράπεζαι, τραπέζας
d' une table τραπέζης	de tables τραπέζων
à une table τραπέζῃ	à des tables τραπέζαις

Τὰ κύρια ὀνόματα κλίνονται ἀνάρθρως· Platon, de Platon, à Platon· Corinne, de Corinne, à Corinne.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ Πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων.

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται τῇ προσθέσει τοῦ συμφώνου s ἐν τέλει τοῦ ὀνόματος, οἶον, un homme (ἄνθρωπος) des hommes (ἄνθρωποι), une ville (πόλις), des villes (πόλεις).

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ. ἁ.) Τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς s, x, z, δὲν προσλαμβάνουσιν s εἰς τὸν πληθυντικόν, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτὰ, οἶον, un héros (ἥρωας), des héros· une voix (φωνή), des voix· une nez (ῥίς), des nez.

β'.) Τὰ λήγοντα εἰς τὰς διφθόγγους *eau, au, eu*, προσλαμβάνουσι **x** ἀντὶ τοῦ *s* οἶον, *un tableau* (εἰκὼν), *des tableaux*· *un noyau* (πυρήν), *des noyaux*· *un cheveu* (θριξ) *des cheveux*· καὶ τὰ ἐξῆς λήγοντα εἰς *ou*· *bijou* (κόσμημα), *caillou* (χάλιξ), *chou* (κράμβη), *genou* (γόνυ), *hibou* (γλαυξ), καὶ *rou* (φθειρ).

Τὸ ἐπίθετον *bleu* (κυανοῦς) προσλαμβάνει ἐν τῷ πληθυντικῷ *s*.

γ'.) Τὰ λήγοντα εἰς *al* τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς *aux*, οἶον, *un cheval* (ἵππος), *des chevaux*, *un hôpital* (νοσοκομεῖον), *des hôpitaux*, πλὴν τοῦ *bal* (χορὸς) *carnaval* (ἀπόκρεως), *régal* (εὐωχία), *pal* (σκόλοψ), *chacal* (θῶς, τσακάλι), καὶ τινων ἐπιθέτων, οἶον, *fatal*, (μόρσιμος), *final* (τελικὸς), *naval* (ναυτικὸς), κ.τ.λ. ἅτινα προσλαμβάνουσιν ἀπλῶς τὸ *s* κατὰ τὸν γενικώτερον κανόνα. Ἐκ δὲ τῶν ληγόντων εἰς *ail* τὰ ἐξῆς *bail* (ἐκμίσθωσις), *émail* (μίλτος), *corail* (κοράλιον), *soupirail* (ἀναπνευστήριον), *travail* (ἐργασία), τρέπουσιν ὁμοίως τὴν κατάληξιν *ail* εἰς *aux, baux, coraux, travaux* κ.τ.λ. Τὸ δὲ *ail* (σκόροδον) ἔχει πληθυντικὸν *aulx*. Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς *ail*, οἶον, *gouvernail* (πηδάλιον), *épouvantail* (φόβητρον), ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα· *gouvernails* κ.τ.λ.

δ'.) Τὰ ὀνόματα *ciel* (οὐρανὸς) καὶ *oeil* (ὀφθαλμὸς) ἔχουσι διττὸν πληθυντικὸν, ἥτοι *les cieux, les yeux*, ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας των, οἱ οὐρανοὶ, οἱ ὀφθαλμοί· καὶ *les ciels, les oeils*, ὅταν λαμβάνωνται μεταφορικῶς, ὡς *des-oeils-de-boeuf* (ὀπαῖα, φεγγίται), *des ciels de lit* (ἄροφοι κλινῶν)· ὡσαύτως τὸ *aïeul* (πάππος) ἔχει διττὸν πληθυντικὸν, *aïeuls* ὅταν σημαίνῃ τοὺς πάππους, καὶ *aïeux*, ὅταν τοὺς προγόνους.

ε.) Τὰ κύρια ὀνόματα μένουσιν ἀμετάβλητα εἰς τὸν πληθυντικὸν οἶον, *les deux Corneille*, οἱ δύο Κορνήλιοι.

Πρὸς ὄρθον δὲ σχηματισμὸν τῶν ἐκ δύο ἢ τριῶν λέξεων συνθέτων ὀνομάτων κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, ὅστις εἶναι

ὄχι κυρίως σύνθεσις ἀλλὰ παράθεσις παρ' ἀλλήλας τῶν λέξεων, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ σύνθετον ὄνομα ἢ σύγκειται ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ, καὶ τότε ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον *une sage-femme* (μαία), *des sages-femmes*: *une belle-mère*, (πενθερά ἢ μητρυιὰ), *des belles-mères*: ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν μὴ συνδεομένων διὰ προθέσεως, ὅποτε ὁμοίως ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον, *un loup garou* (μορμῶ, καλικάντζαρος): *des loups garous*: ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν συνδεομένων διὰ προθέσεως, τότε δὲ τὸ πρῶτον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οἷον *un arc-en-ciel* (οὐράνιον τόξον) *des arcs-en-ciel*, *un chef-d'oeuvre* (ἀριστούργημα) *des chefs-d'oeuvre*: ἢ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, ὅποτε οὐδέτερον μεταβάλλεται, οἷον *un porte-drapeau* (σημαιοφόρος) *des porte-drapeau*, *un essuie-mains* (χειρόμακτρον) *des essuie-mains*. Αἱ δὲ ἄκλιτοι λέξεις, οἷον ἐπιβρῆματα, προθέσεις, ἀπαρέμματα δῆλον ὅτι δὲν μεταβάλλονται οὐδὲ ἐν τῇ συνθέσει, οἷον *un avant-coureur* (πρόδρομος), *des avant-coureurs*: *le vice-président* (ὁ ἀντιπρόεδρος), *les vice-présidents*: *les pour-boire* (φιλοδώρημα διδόμενον εἰς ἐργατικούς ἀνδρας, κοινῶς, κέρασμα), κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Γένους τῶν ὀνομάτων.

Μία τῶν μεγίστων δυσχερειῶν εἰς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ γένους τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἔχοντα γραμματικὸν οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν τὸ γένος. Ἡ ὁμοιότης, ἂν ἀπαντᾷται, εἶναι κατὰ σύμπτωσιν μόνον, ἡ δὲ διαφορὰ πολὺ συχνοτέρα, ὅπου καὶ πολλὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀμέσως ληφθέντα ὀνόματα μετέβαλον γένος, οἷον, *le Peloponnèse* (ἡ Πελοπόννησος) καὶ *la Morée* (ὁ Μωρέας), καὶ τὰ ἐξῆς ἀρσενικά ἢ οὐδέτερα παρ' Ἑλλήσι καὶ Ῥωμαίοις, θη-

λυκά δὲ παρὰ Γάλλοις, *une comète* (κομήτης), *une planète* (πλανήτης), *une énigme* (ἀίνιγμα), *une épithète* (ἐπίθετον), *une idole* (εἰδωλον), *une cataracte* (καταρράκτης), *une obole* (ὀβολός), *une épitaphe* (ἐπιτύμβιον), *une hymne* (ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος), *une anecdote* (ἀνέκδοτον), *une horloge* (ὠρολόγιον), *une jacinthe* (ὑάκινθος), *une panthère* (πάνθηρ), *une scolie* (σχόλιον), *une idylle* (εἰδύλλιον), *la mandragore* (ὁ μανδραγόρας), *la manne* (τὸ μάννα), *la zizanie* (τὸ ζιζάνιον), *une sandale* (σάνδαλον), *la cymbale* (τὸ κύμβαλον), *les orgies* (τὰ ὄργια), *la panique* (φόβος πανικὸς), *les chroniques*, *les mathématiques* (τὰ χρονικά, τὰ μαθηματικά), *une philippique* (λόγος φιλιππικὸς)· καὶ πάλιν *un dialecte* (διάλεκτος), *un épitome*, (ἐπιτομή), *un dièse* (δίεσις), *le diapason* (ἡ διὰ πασσῶν), *un diocèse* (ἐπισκοπή), *le Synode* (ἡ Σύνοδος), *le diathèse* (ἡ διάθεσις), *un écho* (ἡ ἠχώ), *un ibis* (τὸ πτηνὸν ἡ ἴβις), *le diamètre* (ἡ διάμετρος), *le myrte* (ἡ μύρτος), *le ténia*, (ἡ ταινία σκώληξ), *un orchestre* (ἡ ὀρχήστρα), *le Léthé* (ἡ Λήθη), *le Sphinx* (ἡ Σφιγξ), *le Styx* (ἡ Στύξ), *le Pnyx* (ἡ Πνύξ), *le Charybde et le Scylla* (ἡ Σκύλλα καὶ Χάρυβδις), καὶ εἴτι ἕτερον. Οἱ ἐπόμενοι κανόνες καὶ τοι μὴ περιλαμβάνοντες ἅπαντα τὰ ὀνόματα εἶναι ὅμως ἰκανὸν βοήθημα εἰς τὸν μαθητὴν· τὸ δὲ λοιπὸν θέλει ἀναπληρώσει ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή.

Ὄνόματα γένους ἀρσενικοῦ εἶναι,

α. Τὰ λήγοντα εἰς *ment*, καὶ μάλιστα εἰς ὅσα ἡ κατάληξις αὕτη προέρχεται κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ *mentum*, ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκείνου, οἷον, *monument* (*monumentum*), *instrument*, *jugement*, *testament*, *document*, *froment*, *firmament*, *élément*, κ.τ.λ. ἐξαιρεῖται τὸ *jument*, (θήλειά ἵππος).

β. Τὰ εἰς *at*, οἷον, *état*, *combat*, *plat*, *rat*, *débat*, *attentat*, *consulat*, κ.τ.λ.

γ'. Τὰ εἰς age, οἶον, âge, fromage, pâturage, orage, courage, partage, κτλ. πλὴν τοῦ image, page, rage, cage, καὶ plage.

δ'. Τὰ εἰς ir, οἶον, désir, plaisir.

έ. Τὰ εἰς au καὶ eau, οἶον, bateau, noyau, château, manteau, chapeau, couteau, κ.τ.λ. πλὴν τοῦ eau, (ἐκ τοῦ Λατ. aqua) peau, chaux, καὶ faux (δρέπανον).

ς'. Τὰ εἰς ier, épervier, courier, dossier, pommier, grenadier, κ.τ.λ.

ζ'. Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ fice, artifice, sacrifice, bénéfice, κ.τ.λ.

η'. Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, τῶν μηνῶν, καὶ ὥρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, οἶον, lundi, mardi, Mars, Avril, le printemps.

θ'. Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων, or, cuivre, étain κ.τ.λ.

ι'. Τὰ πλεῖστα ὀνόματα τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, tilleul, chêne, noyer, κ.τ.λ. πλὴν τοῦ vigne, épine, ronce, yeuse, bourdaine, hièble.

Ὄνόματα θηλυκοῦ γένους εἶναι:

ά. Τὰ λήγοντα εἰς ion, οἶον, nation, action, ambition, opinion, soumission, élection, impression κ.τ.λ. φυλάττοντα τὸ γένος τῆς λατινικῆς καταλήξεως io, ambitio, onis, opinio, κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῆς Ἑλλήν. ἢ Λατιν. παραγόμενα κύρια ὀνόματα, οἶον, Phocion, Scipion, Endymion, κτλ.

β'. Τὰ εἰς ée, οἶον, idée, armée, fumée, épée, renommée, κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς αἰος κύρια, οἶον Alcée, Ἀλκαῖος, Tyrtée, Τυρταῖος, ἢ εἰς εἰον προσσηγορικὰ, οἶον musée, μουσεῖον, prytanée, πρυτανεῖον mausolée, μαυσωλεῖον κ.τ.λ.

γ'. Τὰ εἰς ie, οἶον, envie, jalousie, folie, κ.τ.λ. πλὴν τοῦ incendie, parapluie, amphibie καὶ génie.

δ'. Ἐν γένει τὰ εἰς φωνῆεν ἢ δίφθογγον καὶ ἐνταυτῶ εἰς e

ἄφωρον λήγοντα ὀνόματα εἶναι θηλυκοῦ γένους· ὡς *vue, statue, joie, soie, queue, roue*, κ.τ.λ.

έ. Τὰ εἰς *eur, οἶον, terreur, fureur, horreur, peur*, πλὴν τῶν ἐξῆς πέντε *bonheur, malheur, honneur, déshonneur* καὶ *labeur*.

ς. Τὰ εἰς *ité, itude* ἢ *étude* καὶ *ure*, οἶον, *charité, égalité, fraternité, multitude, solitude, mansuétude, ceinture, parure, usure*, πλὴν τοῦ *murmure, augure*.

ζ. Τὰ εἰς *esse, jeunesse, noblesse, délicatesse*, κ.τ.λ.

ή. Τὰ πλεῖστα ὀνόματα τῶν καρπῶν, *une pomme, une poire*, κτλ.

θ. Τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν καὶ ἐπαρχιῶν τὰ λήγοντα εἰς *e*, οἶον, *la Grèce, la France, l'Italie*, πλὴν τοῦ *Peloponnèse*· τὰ δὲ εἰς σύμφωρον λήγοντα εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, *le Piémont, le Japon, le Brésil*, κ.τ.λ.

ί. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν, πλὴν τοῦ *courage* καὶ *mérite*.

Παρατηρήσεις περὶ τῶν ὀνομάτων.

Πολλὰ ὀνόματα παραγόμενα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἢ τῆς λατινικῆς ἐφύλαξαν τὸν τύπον τῶν πλαγίων πτώσεων ἀντὶ τοῦ τῆς ὀνομαστικῆς· τὸ αὐτὸ δηλαδὴ ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν, οἶον *la Troade*, ἐκ τῆς γενικῆς *Τρωάδος*, *l'Elide Ἠλίδος*, *Tirynthe Τίρυνος*, *Trébizonde Τραπεζοῦς*, κ.τ.λ. (ἐκ τῆς γενικῆς *Ἠλίδος*, *Τίρυνθος*, *Τραπεζοῦντος*)· *l'Illiade ἢ Ἰλιάς*. Σημειῶ δὲ τοῦτο διότι εἰς πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς γαλλικῆς μεταφραζόντων γίνεται ἀφορμὴ παραδόξων σφαλμάτων.

Συνήθεις καταλήξεις τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων εἶναι ἡ *ien*, οἶον *Athénien, Ἀθηναῖος*, ἧτις ἔγεινε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ *ensis, Atheniensis*, ἐπεκταθεῖσα καταχρηστικῶς καὶ εἰς πολλὰ ὀνόματα μὴ ἔχοντα τοιαύτην παρὰ Λατίνους κατάληξιν, οἶον *Arcadien, Lacédémonien, Corinthien*,

Italien. Ἐπι ἡ ois, οἶον, Crétois, Carthaginois, Danois, κτλ. ἔτι ἡ ais, οἶον, Anglais, Français, Hollandais, κ.τ.λ.

Δὲν σχηματίζουσι δὲ ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἰδιαιτέρα κτητικά, ἀλλὰ τὸ Grec σημαίνει Ἕλληνα καὶ ἑλληνικός, τὸ Français, Γάλλος, καὶ γαλλικός, οἶον la langue française, ἡ γαλλικὴ γλῶσσα· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι τὰ μὲν ἐθνικά γράφονται διὰ κεφαλαίου γράμματος un Anglais, Ἄγγλος, τὰ δὲ κτητικά αὐτῶν διὰ μικροῦ, les mœurs anglaises, τὰ ἀγγλικά ἤθη.

Ὄνόματά τινα στεροῦνται πληθυντικοῦ, ὅποια εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν μετὰλλων, τὰ ἀφηρημένα, οἶον la sagesse, l'avance, la blancheur, κ.τ.λ.

Τὸ δὲ συχνὸν παρὰ Γάλλοις les libertés, ὅπερ κακῶς μεταφράζουσι τινες τῶν ἡμετέρων αἰ ἐλευθερίαι, σημαίνει ἐθνικά ἢ ἰδιωτικά προνόμια. Ἡ λέξις sang (αἷμα) δὲν ἔχει ὡσαύτως πληθυντικόν.

Ἄλλα πάλιν ὀνόματα εἶν' εὐχρησα μόνον πληθυντικῶς, οἶον, ancêtres, annales, appas, assistants, bestiaux, ciseaux, dépens, entrailles, épousailles, fiançailles, frais (ἔξοδα), funérailles, hardes, mânes, mœurs, pleurs, ténèbres, vèpres, κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ ἐπιθέτου.

Οἱ μὲν περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων κανόνες εἶναι οἱ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ τῶν οὐσιαστικῶν· πλὴν μικρῶν τινῶν διαφορῶν αἵτινες ἐν τῷ δ'. Κεφ. ἐσημειώθησαν. Λείπεται ἄρα νὰ ἐρμηνεύσωμεν τοὺς κανόνας καθ' οὓς σχηματίζεται τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων.

Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.

α. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τῆ προσθέσει τοῦ e ἀφώνου, οἶον grand (μέγας), grande

(μεγάλη)· vrai (ὁ ἀληθής), vraie (ἡ ἀληθής)· ingrat (ὁ ἀγνώμων), ingrante (ἡ ἀγνώμων).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Το πρὸ τοῦ τελικοῦ συμφώνου ο ἄφωνον μεταβάλλεται εἰς ε βαρύτερον ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ, οἷον, fier (υπερήφανος), fière· amer (πικρὸς) amère.

β. Τὰ λήγοντα εἰς e ἄφωνον εἶναι γένους κοινοῦ, οἷον aimable, ἐράσιμος καὶ ἐρασμία, fidèle, πιστὸς καὶ πιστή.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὰ δὲ εἰς e λήγοντα διγενῆ εὐσιαστικά σχηματίζουν ὡσπιτοῦ τὸ θηλυκὸν προσλήψαι τοῦ sse· οἷον, maître (διδάσκαλος), maltresse· prince (ἡγεμὼν), princesse· prêtre (ιερεὺς), prêtresse· prophète (προφήτης), prophétesse· nègre (αἰθίοψ), nègresse· tigre (τίγρις), tigresse, κτλ.

γ'. Τὸ ληκτικὸν f τρέπεται εἰς v, vif (ζωηρὸς), vive· naïf (ἀφελής), naïve.

δ'. Τὸ ληκτικὸν x τρέπεται εἰς s, heureux (εὐτυχής), heureuse· jaloux (ζηλότυπος), jalouse· πλὴν τοῦ doux (γλυκὺς), douce· faux (ψευδής), fausse· roux (πυρρός), rousse· préfix (ὠρισμένος), préfixe.

ε'. Τὰ λήγοντα εἰς el, eil, en, et, on, διπλασιάζουσι τὸ τελικὸν σύμφωνον, οἷον, tel (τοιούτος), telle· pareil (ὅμοιος), pareille· ancien (παλαιὸς), ancienne· muet (ἄλαλος), muette· bon (ἀγαθὸς), bonne· σὺν τούτοις δὲ καὶ τὸ nul (οὐδεὶς), nulle· gentil (χαρῖεις), gentille· sot (ἀνόητος), sottè· paysan (χωρικός), paysanne· mol (μαλακὸς), molle· fol (μωρὸς), folle· καὶ τὰ ἐξῆς εἰς s, bas (χαμηλὸς), basse· gras (παχὺς), grasse· las (κακμηκὸς), lasse· épais (πυκνὸς), épaisse· gros (ἄγκώδης), grosse· exprès (ἐξητός), expresse.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Δὴν διπλασιάζουσι δὲ τὸ t, καίτοι λήγουσιν εἰς et, τὰ ἐξῆς, complet (ἐντελής), concret (πικτὸς), discret (δικαιρικὸς), secret (μυστικὸς), inquiet (ἀνίσυχος) καὶ replet (εὐτραφής)· τὸ θηλυκὸν complète, concrète, κτλ.

ς'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς eur ἄλλα μὲν τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς euse· οἷον, trompeur (ἀπατεῶν), trompeuse· danseur (χορευτὴς), danseuse· ἄλλα δὲ εἰς rice οἷον, lecteur (ἀναγνώστης), lectrice· protecteur (προστάτης), protectrice· conducteur (ὁδηγὸς), conductrice· σὺν οἷς καὶ τὸ ambassadeur (πρέσβυς) ambassadrice· καὶ τινὰ δὲ εὐά-

ριθμα εἰς *eresse*, ἤτοι, *vengeur* (ἐκδικητής), *vengeresse*· *pécheur* (ἀμαρτωλός), *pécheresse*, *bailleur* (ἐκμισθωτής), *bailleresse*· *demandeur* (ἐνάγων), *demanderesse*· *devineur* (μάντις), *devineresse*, *enchanteur* (γόης), *enchanteresse* καὶ *chasseur* (κυνηγός), *chasseresse*. Τὰ δὲ εἰς *eur* συγκριτικὰ, τὰ ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγόμενα, προσλαμβάνουσιν ἀπλῶς τὸ ε ἄφωνον· οἶον, *meilleur* (*melior*) βελτίων, *meilleure*· *majeur* (*major*) ἐνῆλιξ, *majeure*· *supérieur* (*superior*) ἀνώτερος, *supérieure*· *inférieur* (κατώτερος) *inférieure*, κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς *rice* ὅσα παράγονται ἐκ τοῦ λατινικοῦ, οἶον *protecteur* (λ. *protector*) *protectrice*· *libérateur* (*liberator*) *libératrice*. Τὰ δὲ ἀπὸ γαλλικοῦ ῥήματος ἀμέσως παραγόμενα τρίπουσι τὸ *eur* εἰς *euse*, οἶον *trompeur* (ἐκ τοῦ *tromper*, ἀπατῶ), *trompeuse*· *flatteur* (*flatter* κολακεύω), *flatteuse*.

Ζ'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς *c* τὰ μὲν ἐξῆς τρία *blanc* (λευκός), *franc* (ἐλευθερός), *sec* (ξηρὸς), ἔχουσι θηλυκὰ *blanche*, *franche*, *sèche*· σὺν τούτοις καὶ τὸ *frais* (δροσερός), *fraîche*· τὰ δὲ ἐξῆς τέσσαρα, *Grec* (Ἕλλην), *public* (δημόσιος), *caduc* (βαθύγηρως), *Turc* (Τουρκος), ἔχουσι θηλυκὰ *Grecque*, *publique*, *caduque*, *turque*.

ή. Τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἔχουσι διττὸν ἀρσενικὸν, *beau* (ώραῖος), πρὸ συμφώνου καὶ *bel* πρὸ φωνήεντος· *nouveau* (νέος), καὶ *nouvel*, *mou* (μαλακός), καὶ *mol*, *fou* (μωρός), καὶ *fol*, *vieux* (γηραλέος) καὶ *vieil*· οἶον, *un beau cheval*, *un bel arbre*· *un nouveau chagrin*, *un nouvel habit*.

Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων αὐτῶν γίνεται ἐκ τοῦ ἐτέρου τῶν ἀρσενικῶν, τοῦ λήγοντος εἰς *l'* *belle*, *nouvelle*, *folle*, *molle*, *vieille*. Ἐνταῦθα σημειωτέον καὶ τὸ *jumeau*, *jumelle* καὶ εἴτι ἄλλο τοιοῦτότροπον.

θ'. Τὰ ἐπίθετα *bénin* (χρηστός), καὶ *malin* (κακεντρεχής) ἔχουσι θηλυκὰ *bénigne*, *maligne*· τὸ *long* (μακρός) καὶ *oblong* (προμήκης), *longue*, *oblongue*, τὸ *favori* (ἀγαπητός), *coi* (ἤρεμος), *favorite*, *coite*· τὸ δὲ *tiers* (τρίτος), *tiere*.

Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν.

Οἱ Γάλλοι μὴ ἔχοντες τύπον ἰδιαιτέρον συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν μεταχειρίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ἐπιτατικὰ μόρια plus μᾶλλον, moins ἥττον, très λίαν, fort σφόδρα, κτλ. μετὰ τῶν θετικῶν.

Ἀκριβολογοῦσι δὲ περὶ τὴν θεωρίαν τοῦ συγκριτικοῦ διαίρουντες αὐτὸ εἰς συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον (comparatif de supériorité), συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἥττον (comparatif d'infériorité), καὶ συγκριτικὸν ἰσότητος (comparatif d'égalité) καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατασκευάζουσι διὰ τοῦ μορίου plus, οἷον, plus sage μᾶλλον σοφός=σοφώτερος, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τοῦ moins, moins sage, ἥττον σοφός, τὸ δὲ τρίτον, τὸ τῆς ἰσότητος, διὰ τοῦ aussi, aussi sage, ἐπίσης ἢ τοσοῦτον σοφός.

Παραδείγματα. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον, la rose est plus belle que la violette, τὸ ῥόδον ἐστὶν ὠραιότερον τοῦ ἴου. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἥττον, le naufrage et la mort sont moins funestes que les plaisirs qui attaquent la vertu (Fénélon). Τὸ ναυάγιον καὶ ὁ θάνατος εἰσὶν ὀλιγώτερον ὀλέθρια δεινὰ παρὰ τὰς ἡδονὰς αἵτινες μάχονται πρὸς τὴν ἀρετὴν. Συγκριτικὸν τοῦ ἴσου, Milton est aussi grand poète que Virgile, ὁ Μίλτων εἶναι ἐπίσης μέγας ποιητὴς ὡς ὁ Βιργίλιος.

Ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι οἱ δύο τῆς συγκρίσεως ὄροι συνδέονται διὰ τοῦ συνδέσμου que ὅστις ἀναλογεῖ μὲν πρὸς τὸν συγκριτικὸν ἢ τῶν ἀρχαίων, εἰς δὲ τὴν καθομιλουμένην ἐξηγεῖται διὰ τῆς ἀπὸ ἢ παρὰ μετ' αἰτιατικῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ ἥττον συγκριτικοῦ, καὶ διὰ τοῦ ὡς ἢ ὅσον ἐπὶ τοῦ τῆς ἰσότητος.

Μόνα τὰ ἐξῆς ἐπίθετα, bon (ἀγαθός), mauvais (κακός), petit (μικρός), ἔχουσιν ἀπλοῦν συγκριτικὸν παραγόμενον ἐκ τῆς Λατινικῆς, ἦτοι, meilleur (κρείσσων), pire (χείρων) moindre (ἐλάσσων).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ petit σχηματίζει καὶ συγκριτικὸν plus petit· προτιμάται δὲ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῶν καταμετρήσεως δεκτικῶν πραγμάτων, ὡς une

chambre plus petite qu' une autre· τὸ δὲ moindre ἐπὶ τῶν μὴ τοιούτων, une moindre faute.

Ὑπερθετικά. Διαστέλλουσι δὲ καὶ δύο εἶδη ὑπερθετικοῦ, ὑπερθετικὸν σχετικὸν ἢ πρὸς τι (superlatif relatif), καὶ ἀπόλυτον ἢ καθόλου ὑπερθετικὸν (superlatif absolu). Τὸ πρῶτον γίνεται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ ἐνάριθρος λαμβανομένου, καὶ συντάσσεται μετὰ γενικῆς ὡς παρ' Ἑλλησιν· οἶον, *Socrate est le plus sage des hommes*, Σωκράτης ἐστὶν ἀνθρώπων σοφώτατος· *la rose est la plus belle des fleurs*, τὸ ῥόδον ἐστὶ κάλλιστον τῶν ἀνθέων· ἔνθα ἡ ὑπεροχὴ τῶν ποιότητων θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς ἕτερα, ἤτοι ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τὸ κάλλος τοῦ ῥόδου πρὸς τὰ λοιπὰ ἄνθη κτλ.

Εἰς δὲ τὸ καθόλου ὑπερθετικὸν δὲν γίνεται τοιαύτη παράθεσις, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον θεωρεῖται ἀσχέτως καὶ καθ' ἑαυτὸ· σχηματίζεται δὲ ἐκ τοῦ θετικοῦ προσθέσει ἐπιτατικοῦ τινὸς μορίου, *très, fort, extrêmement* κ.τ.λ. οἶον, *Cicéron était très éloquent*, ὁ Κικέρων ἦν εὐφραδέστατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

Τούτων ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη ὡς καὶ παρ' ἡμῖν· τὰ Ἀπολελυμένα (noms de nombre cardinaux), τὰ Τακτικά (noms de nombre ordinaux), Ἀθροιστικά (collectifs) κτλ.

Ἀπολελυμένα ἀριθμητικά.

un	ἓν
deux	δύο
trois	τρία
quatre	τέσσαρα
cinq	πέντε
six	ἕξ
sept	ἑπτὰ

huit	ὀκτώ
neuf	ἐννέα
dix	δέκα
onze	ἑνδεκα
douze	δώδεκα
treize	δεκατρία
quatorze	δεκατέσσαρα
quinze	δεκαπέντε
seize	δεκαἕξ
dix-sept	δεκαεπτά
dix-huit	δεκαοκτώ
dix-neuf	δεκαεννέα
vingt	εἴκοσι
vingt-un	εἴκοσιέν
vingt-deux κτλ.	εἴκοσιδύω κτλ.
trente	τριάκοντα
quarante	τεσσαράκοντα
cinquante	πεντήκοντα
soixante	ἑξήκοντα
soixante-dix	ἑβδομήκοντα
soixante-onze	ἑβδομήκοντα ἕν
quatre-vingts	ὀγδοήκοντα
quatre-vingt-dix	ἑννεήκοντα
cent	ἑκατὸν
deux cents	διακόσια
trois cents	τριακόσια
mille	χίλια
deux mille	δισχίλια
onze cents	χίλια ἑκατὸν
donze cents	χίλια διακόσια

Ἐξ ὅλων τῶν ἀπολελυμένων ἀριθμητικῶν τὸ un σχηματίζει θηλυκὸν γένος, une' τὰ λοιπὰ εἶναι ἄκλιτα. Τὸ vingt ὅμως καὶ cent ὅταν πολλαπλασιάζονται ἐπ' ἄλλον ἀριθμὸν

προσλαμβάνουσι τὸ s τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς εἰς τὸ quatre-vingts, ὀγδοήκοντα, deux cents διακόσια, ἐκτὸς ἂν ἔπεται καὶ ἄλλος ἀριθμὸς, quatre-vingt-cinq, ὀγδοήκοντα πέντε, deux cent-cinquante, διακόσια πενήκοντα.

Ἀμετάβλητα μένουσιν ἐπίσης καὶ ὁσάκις λαμβάνονται ἀντὶ τακτικῶν, οἷον ἐπὶ χρονολογίας en l'an mil huit cent, ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι καὶ τὸ mil γράφεται εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἦτοι ἐπὶ χρονολογίας, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ mille.

Τὰ δὲ τακτικά παράγονται ἐκ τῶν ἀπολελυμένων καὶ εἶναι τὰ ἐξῆς· premier, πρῶτος· deuxième ἢ second, δεύτερος· troisième, τρίτος· quatrième, τέταρτος· cinquième, πέμπτος· sixième, ἕκτος· septième, ἑβδομος· huitième, ὀγδοὸς· neuvième, ἔννατος· dixième, δέκατος· vingtième, εἰκοστός· vingt-unième, εἰκοστός πρῶτος· vingt-deuxième, εἰκοστός δεύτερος· trentième, τριακοστός· quarantième, τεσσαρακοστός, κτλ.

Ἐπὶ τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς τῶν βασιλείων καὶ δυναστῶν μεταχειρίζονται τὰ ἀπολελυμένα ἀντὶ τῶν τακτικῶν, οἷον, τὸ Louis XIV ἀπαγγέλλεται Louis quatorze, καὶ οὐχὶ quatorzième, τὸ Henri IV Henri quatre· πλὴν τοῦ πρώτος, διότι ῥητέον Henri premier καὶ οὐχὶ un, καὶ τοῦ δεύτερος, ὅπερ ἐπαμφοτερίζει Henri deux ἢ second.

Ἀθροιστικά (noms de nombre collectifs)· une dizaine, δεκάς· une douzaine, δωδεκάς· une vingtaine, εἰκάς· une centaine, ἑκατοντάς· un millier, χιλιάς· un million, ἑκατομμύριον.

Κλασματικά (partitifs) un demi, τὸ ἕμισυ· un tiers, τὸ τριτημόριον· un quart, τὸ τεταρτημόριον, κ.τ.λ.

Αὐξητικά (augmentatifs)· le double, τὸ διπλοῦν· le triple, τὸ τριπλοῦν· le centuple, τὸ ἑκατονταπλοῦν.

Τὰ δὲ ποσότητος ἐπιβῆματα, ἅπαξ, δις κτλ. γίνονται τῇ προσθέσει τοῦ fois εἰς τὰ ἀπολελυμένα ἀριθμητικά, une

fois, deux fois, dix fois, mille fois. Ἐνθα σημειωτέον ὅτι τὸ vingt fois σημαίνει ἐνίοτε ἔχει τὸ εἰκοσάκις ἀκριβῶς, ἀλλὰ τὸ πολλάκις ὡς καὶ τὸ cent fois, mille fois, μυριάκις. Καθ' ὅμοιον τρόπον λέγουσι καὶ les mille et une nuits αἱ μυρίαί νύκτες (οἱ Ἀραβικοὶ μῦθοι)· les mille et un contes (τὰ μυρία διηγήματα).

Ἡ δὲ κοινὴ γλῶσσα μεταχειρίζεται εἰς ἀναλόγους περιστάσεις τὸ χίλιοι δύο, θέλουσα νὰ σημάνη μέγαν ἀριθμὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΘΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

Πέντε εἶναι τὰ εἶδη τῶν ἀντωνυμιῶν κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς. Προσωπικαὶ (pronoms personnels), Δεικτικαὶ (démonstratifs), Κτητικαὶ (possessifs), Ἀναφορικαὶ (relatifs), καὶ Ἀόριστοι (indéfinis).

Προσωπικαί.

Τοῦ πρώτου προσώπου.

Ἐνικός.

Ὅν.	je	ἡ	moi	ἐγὼ
Γεν.	de		moi	ἐμοῦ
Δοτ.	à	moi,	moi καὶ me	ἐμοὶ
Διτ.		moi	καὶ me	ἐμὲ
Ἀφ.	de	moi		παρ' ἐμοῦ

Πληθυντικός.

Ὅν.		nous	ἡμεῖς
Γεν.	de	nous	ἡμῶν
Δοτ.	à	nous καὶ nous	ἡμῖν
Διτ.		nous	ἡμᾶς
Ἀφ.	de	nous	παρ' ἡμῶν

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

Τοῦ δευτέρου προσώπου.

Ἐνικός.

Ὄν.	tu ἢ toi	σύ
Γεν.	de toi	σοῦ
Δοτ.	à toi, toi καὶ te	σοί
Αἰτ.	toi καὶ te	σέ
Κλητ.	ὀ toi	ὦ σύ
Ἀφ.	de toi	παρά σοῦ

Πληθυντικός.

Ὄν.	vous	ὑμεῖς
Γεν.	de vous	ὑμῶν
Δοτ.	à vous καὶ vous	ὑμῖν
Αἰτ.	vous	ὑμᾶς
Κλητ.	ὀ vous	ὦ ὑμεῖς
Ἀφ.	de vous	παρ' ὑμῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου ἀρσενικαί.

Ἐνικός.

Ὄν.	il ἢ lui	αὐτός
Γεν.	de lui	αὐτοῦ
Δοτ.	à lui καὶ lui	αὐτῷ
Αἰτ.	lui καὶ le	αὐτόν
Ἀφ.	de lui	παρ' αὐτοῦ

Πληθυντικός.

Ὄν.	ils ἢ eux	αὐτοὶ
Γεν.	d'eux	αὐτῶν
Δοτ.	à eux καὶ leur	αὐτοῖς
Αἰτ.	eux καὶ les	αὐτούς
Ἀφ.	d'eux	παρ' αὐτῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου θηλυκαί.

Ἐνικός.

Ὄν.	elle	αὐτή
Γεν.	d'elle	αὐτῆς

Δοτ.	à elle καὶ lui	αὐτῇ
Αἰτ.	elle καὶ la	αὐτὴν
Ἀφ.	d' elle	παρ' αὐτῆς
Πληθυντικός.		
Ὄν.	elles	αὐταὶ
Γεν.	d' elles	αὐτῶν
Δοτ.	à elles καὶ leur	αὐταῖς
Αἰτ.	elles καὶ les	αὐτάς
Ἀφ.	d' elles	παρ' αὐτῶν

Παρατηρήσεις. α. Ἐκ τῶν διττῶν ὀνομαστικῶν je καὶ moi, tu καὶ toi, il καὶ lui, αἱ μὲν je, tu, il, χρησιμεύουσι εἰς δεῖξιν τοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, διὸ καὶ συνοδεύουσι πάντοτε τοὺς χρόνους αὐτῶν, οἷον, je chante, tu chantes, il chante· ἄδω, ἄδεις, ἄδει. Αἱ δὲ moi, toi, lui λαμβάνονται καθ' ἑκυτάς· οἷον, qui chante? τίς ἄδει; moi, ἐγώ.

β. Τὴν δοτικὴν moi ἄντι τῆς ἐμπροθέτου à moi μεταχειρίζονται ἐν τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει· οἷον, donnez-moi, δός μοι, τὴν δὲ me εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις, ὅτε καὶ προτάσσεται τοῦ ῥήματος, οἷον, il me parle, μοὶ ὁμιλεῖ, ἴσον τῷ il parle à moi. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τῶν λοιπῶν δοτικῶν, à toi, toi καὶ te, à lui καὶ lui, à nous καὶ nous, (ᾄρα καὶ Σύντακτ.)

γ. Ὁμοίως αἱ αἰτιατικαὶ me, te, le, la, les προτάσσονται τῶν ῥημάτων, καὶ ἀναλογοῦσι πρὸς τὰς τῆς νῦν ἐλληνικῆς με=ἐμέ, τόν=αὐτόν, τὴν=αὐτήν· οἷον il me connaît, (με γνωρίζει), ἄντι τοῦ il connaît moi (γνωρίζει ἐμέ), je le connais, (τόν γνωρίζω), ἄντι τοῦ je connais lui (γνωρίζω αὐτόν).

Ἐχουσι δὲ καὶ μίαν τριτοπρόσωπον αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, τὴν soi,

Ὄν.	soi
Γεν.	de soi
Δοτ.	à soi καὶ se
Αἰτ.	soi καὶ se
Ἀφ.	de soi

Τὰς δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου αὐτοπαθεῖς ἀναπληροῦσι διὰ τῶν προσωπικῶν καὶ τῆς ἀορίστου *même* οἶον, *moi-même* ἐγὼ αὐτός, *de moi-même*, ἐμαυτοῦ· *nous-mêmes*, ἡμεῖς αὐτοί· *de nous-mêmes*, ἡμῶν αὐτῶν· *toi-même*, σὺ αὐτός· *de toi-même*, σαυτοῦ, κτλ.

Δεικτικά.

<i>ce</i> ἢ <i>cel</i>	οὗτος
<i>cette</i>	αὕτη
<i>ces</i>	οὗτοι καὶ αὗται

Ἡ μὲν *ce* πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος *h*, οἶον, *ce roi*, οὗτος ὁ βασιλεὺς, *ce héros*, οὗτος ὁ ἥρωϊς· ἡ δὲ *cel* πρὸ φωνήεντος καὶ τοῦ ψιλῶς *h*, *cet ami*, οὗτος ὁ φίλος· *cet homme*, οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Λαμβάνονται δὲ αἱ ἀντωνυμῖαι αὗται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς. Ἄλλ' ἡ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ *ce* ἔχει ἐνίοτε ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν οἶον, *ce qui plaît*, ἐκεῖνο ὅπερ=ὄ,τι ἀρέσκει.

Αἱ ἀντωνυμῖαι αὗται δὲν δέχονται ἄρθρον· *cet homme, de cet homme, à cet homme.*

Αἱ ἅπλαϊ δεικτικά ἀντωνυμῖαι συντιθέμεναι μετὰ τῶν προσωπικῶν παράγουσι τὰς συνθέτους δεικτικάς.

<i>celui</i>	ἐκεῖνος
<i>ceux</i>	ἐκεῖνοι
<i>celle</i>	ἐκεῖνη
<i>celles</i>	ἐκεῖναι

αἵτινες δὲν λαμβάνονται οὐδέποτε μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἀλλ' ἔχουσιν ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν οἶον, *celui qui aime la vertu*, ἐκεῖνος ὅστις ἀγαπᾷ = ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀρετὴν. Ἄλλοτε δὲ τὰς μεταχειρίζονται ὅπου ἡμεῖς βάλλομεν τὸ ἄρθρον κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὀνόματος, *la république d'Athènes et celle de Rome*, ἡ δημοκρατία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ τῆς Ῥώμης.

Εἰς τὰς δεικτικάς ἀντωνυμῖας προστίθενται πολλάκις τὰ

μόρια ci και là, celui-ci οὗτος· celui-là, ἐκεῖνος· celle-ci αὐτή· celle-là ἐκείνη· ceci τουτί· cela, ἐκεῖνο.

Κτητικά.

Ἄρ. Ἐνικός.	Ἄρ. Πληθυντικός.
Ἄρσεν.	Θηλυκ. Γένους κοινού.
mon ἐμός,	ma ἐμή, mes ἐμοὶ και ἐμαί
ton σός,	ta σή, tes σοὶ και σαι
son εὖς (ἰδικός του)	sa ἐή ses εὖο και εἶαι
notre ἡμέτερος και τέρα	nos ἡμέτεροι και τεραί
votre ὑμέτερος και τέρα	vos ὑμέτεροι και τεραί
leur σφέτερος (ἰδικός των) και τέρα	leurs σφέτεροι και τεραί

Οἶον, mon père, ὁ ἐμός πατήρ ἢ πατήρ μου· ma mère, ἡ ἐμή μήτηρ = μήτηρ μου· notre père, ὁ ἡμέτερος πατήρ = πατήρ μας· nos parents, οἱ ἡμέτεροι γονεῖς = γονεῖς μας· son livre, τὸ ἐν βιβλίον = βιβλίον του ἢ της· sa maison, ἡ ἐή οἰκία = οἰκία του ἢ της κτλ. ἤτοι συμφωνοῦσιν αἱ ἀντωνυμῖαι αὗται κατὰ γένος και ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σημαίνοντος τὸ κτήμα.

Μετὰ τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ ἀρχομένων θηλυκῶν ὀνομάτων μεταχειρίζονται χάριν εὐφωνίας τὰς ἀντωνυμίας mon, ton, son, ἀντὶ τῶν ma, ta sa, οἶον, mon âme, ἡ ἐμή ψυχή, ton âme, son âme· ὅχι ma âme κτλ.

Καὶ αἱ μὲν ἀνωτέρω κτητικά λαμβάνονται πάντοτε μετὰ τινος ὀνόματος ἐπιθετικῶς· διὸ και οἱ νεώτεροι τῶν γραμματικῶν κτητικά ἐπίθετα καλοῦσιν αὐτάς.

Αἱ δὲ ἐφεξῆς κατὰ μὲν τὴν σημασίαν και δύναμιν δὲν διαφέρουσι τῶν ἀνωτέρω, διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τίθενται πάντοτε καθ' ἑαυτὰς ἐννοουμένω ἀπὸ κοινού τοῦ ὀνόματος τοῦ κτήματος. Κλίνονται δὲ αὗται μὲν ἐνάρθρως, ἐκείναι δὲ ἀνάρθρως.

Ἄρ. Ἐνικός.		Ἄρ. Πληθυντικός.	
Ἄρσεν.	Θηλ.	Ἄρσεν.	Θηλ.
le mien	la mienne	les miens	les miennes
le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
le sien	la sienne	les siens	les siennes
le nôtre	la nôtre	les nôtres	} γένους κοινού.
le vôtre	la vôtre	les vôtres	
le leur	la leur	les leurs	

Ὁἶον, votre livre et le mien· τὸ βιβλίον σου καὶ τὸ ἐμὸν (βιβλίον)· sa maison et la mienne, ἡ οἰκία του καὶ ἡ ἐμή· leur patrie et la nôtre, ἡ πατρίς των καὶ ἡ ἡμετέρα κτλ.

Ἀναφορικά.

Αὐταὶ εἶναι τρεῖς, ἡ κοινού γένους καὶ ἀριθμοῦ qui (ὅς, ἧ, οὗ, αὐ), ἡ ἑναρθρος lequel (ὅστις), καὶ ἡ κατ' ἔννοιαν οὐδετέρου γένους quoi (ὅ).

α. qui (ὅς).

Ὀν.	qui	} κοινού γένους καὶ ἀριθμοῦ.
Γεν.	de qui ἢ dont	
Δοτ.	à qui	
Λίτ.	que	
Ἄφ.	de qui ἢ dont	

β. lequel (ὅστις).

Ἐνικός.		Ἄρσενικ.	Πληθυντικ.
Ὀν. καὶ Λίτ.	lequel		lesquels
Γεν. καὶ Ἄφ.	duquel		desquels
Δοτ.	auquel		auxquels

Θηλυκ.

Ἐνικός.		Πληθυντικ.
Ὀν. καὶ Λίτ.	laquelle	lesquelles
Γεν. καὶ Ἄφ.	de laquelle	desquelles
Δοτ.	à laquelle	auxquelles

ΣΗΜ. Τὸ ἄρθρον ἀποτελεῖ μίαν λέξιν μετὰ τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ προφέρεται ὡς ἰὰν ἦτο γεγραμμένον ἐν διαστάσει.

γ'. *quoi* (ὄ).

Ὀν. καὶ Αἰτ.	<i>quoi</i>
Γεν.	<i>de quoi</i>
Δοτ.	<i>à quoi</i>
Πληθυντικὸς	ὁ αὐτός.

Μετὰ τῶν ἀναφορικῶν τάττουσι καὶ τὰς δύο μονοσυλλάβους ἀντωνυμίας *en* καὶ *y*. Καὶ ἡ μὲν *en* ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τριτοπροσώπου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ *y* μὲ δοτικὴν. (Ὁρα καὶ Συνακτικόν).

Αἱ ἀναφορικαὶ χρῆσιμέουσι καὶ ὡς ἐρωτηματικὰ οὖσαι σχεδὸν αἱ αὐταί.

ἀ. *qui?* τίς; *que?* τί;

Ἡ *qui* ἐπὶ προσώπων, ἡ δὲ *que* ἐπὶ πραγμάτων οἶον, *qui cherchez-vous?* τίνα ζητεῖς; *que cherchez-vous?* τί ζητεῖς;

β. *quel?* *quelle?* ποῖος; ἢ ὁποῖός τις, *quel homme est-ce?* ὁποῖός τις ὁ ἀνὴρ;

γ'. *lequel?* *laquelle?* τίς ἐξ ὅλων; οἶον, προκειμένου περὶ οἰκιῶν λέγουσι, *laquelle avez-vous achetée?* τίνα ἐξ αὐτῶν ἠγοράσατε; καὶ μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ *deux*, *lequel de deux?* πότερος;

δ'. *quoi?* τίς; *de quoi s'agit-il?* περὶ τίνος πρόκειται;

Ἀόριστοι.

Τούτων εἰσὶν εἶδη τρία. ἀ. Αἱ ἄεὶ μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ ἐπιθετικῶς συναπτόμεναι, αἵτινες καὶ ἐπίθετα ἀοριστολογικὰ καλοῦνται ὑπὸ τῶν νεωτέρων. β'. Αἱ ἄεὶ καθ' ἑαυτὰς λαμβανόμεναι. γ'. Αἱ ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτὰς, ποτὲ δὲ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐκφερόμεναι.

Εἶδος ἀ. *quelque*, τίς; *chaque*, ἕκαστος; *quelconque*, ὅστιςδὴποτε; *certain*, τίς; οἶον *chaque homme*, ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων; *certain auteur*, συγγραφεὺς τις κτλ.

Εἶδος β'. *quelqu'un*, εἷς τις; *chacun*, ἕκαστος; *personne* οὐδεὶς; *rien*, οὐδέν; *autrui*, ἄλλος; *on*, τίς.

ΣΗΜ. Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς ἀόριστου ἀντωνυμίας *en* μετὰ

τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, on dit, on frappe à la porte, ἔπερ ἡμεῖς ἐκφράζομεν διὰ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ἐνεργητικῶν, ἐγούσι, κρούουσι τὴν θύραν ἢ διὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τῶν παθητικῶν, λέγεται τλ.

Εἶδος γ'. nul, nulle, οὐδεὶς· aucun, aucune, οὐδεις· tel telle, τοιοῦτος· plusieurs, πολλοὶ καὶ πολλὰ· tout, oute, πᾶς, πᾶσα· tous, πάντι· l'un l'autre, ἀλλήλους κτλ.

Εἶναι δὲ καὶ τέταρτόν τ' εἶδος, τῶν συνθέτων ἐξ ἀνωνωμίας καὶ τοῦ συνδέσμου que, ἄτινες καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς· οἷον, qui que ce soit ἔσστις καὶ ἂν ᾦναι (ὅστις δῆποτε)· quoi que ce soit, (ὅ,τι δῆποτε)· quoi que, quel que, quelle que· οἷον, quoi que vous sachiez, ὅ,τι καὶ ἂν πράξῃς· quel que soit votre mérite· οἰαδὴν τε καὶ ἂν ᾦναι ἡ ἀξία σου. (Ὅρα περὶ τούτων καὶ Συντακτικόν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Ῥήματος.

Παραπέμμενα τοῦ ῥήματος εἶναι ἀριθμὸς (nombre), πρόσωπον (personne), χρόνος (temps), ἔγκλισις (mode), διάθεσις (voix), συζυγία (conjugaison).

Διαθέσεις εἶναι τέσσαρες, ἐνεργητικὴ (active), παθητικὴ (passive) οὐδετέρα (neutre), μέση ἢ αὐτοπαθὴς (réfléchie).

Συζυγίαι τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. Πρώτη ἢ εἰς er, οἷον aimer (ἀγαπᾶν)· δευτέρα ἢ εἰς ir, οἷον punir (κολάζειν)· τρίτη ἢ εἰς oir, οἷον recevoir (δέχεσθαι), τετάρτη ἢ εἰς re, οἷον rendre (ἀποδίδειν).

Ἐγκλίσεις πέντε.

α. Indicatif ὀριστικῆ.

β. Conditionnel, μεταφράζεται κοινῶς ὑποθετικῆ· ἐκφράζει δὲ εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις τὸ συμπέρασμα, οὐχὶ τὴν ὑπόθεσιν· οἷον, Si les Grecs étaient unis ils seraient invincibles. Ἄν οἱ Ἕλληνας ὁμονόουν ἤθελον εἶσθαι ἀήττητοι. Ἄλλοτε πάλιν ἐμφαίνει ἀπλῶς τὸ δυνατόν ἢ πιθανόν τῆς

πράξεις, ὡς τῶν ἀρχαίων ἡ εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν' ἢ μετριάζει καὶ καὶ λέγει τὸ λίαν ἀπότομον καὶ ἀποφθεγματικὸν τῆς ὀριστικῆς, οἷον *je voudrais vous parler*, ἤθελον νὰ σοὶ ὁμιλήσω.

γ'. *Impératif*, προστακτική.

δ'. *Subjonctif*, ὑποτακτική, καὶ εὐκτική ἡ αὐτή.

ε'. *Infinitif*, ἀπαρέμφοτος.

Περὶ σημασίας χρόνων.

Χρόνοι εἶναι ὀκτώ.

ἀ. *Présent*, ἐν τῷσ' οἷον *je parle*, λαλῶ.

β'. *Imparfait*, παρατακτικός, οἷον *je parlais*, ἐλάλουν.

γ'. *Prétérit défini*, ὀριστος. Ἐκφράζει πράξιν ἧτις ἐγένετο ἤδη, ἰδίως δὲ ἐν χρόνῳ ὀρισμένῳ καὶ ὀλοκλήρως παρωχημένῳ ὡς *χθές*, *περὶ*, *καὶ*, κτλ. ὕπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα *Prétérit défini* (παρωχημένος ὀρισμένος)· οἷον *hier je parlai*, χθὲς ἐλάλησα.

δ'. *Prétérit indéfini*, παρακείμενος. Ἐκφράζει ἐπίσης πράξιν ἧτις ἐγένετο ἤδη, ἰδίως δὲ ἐν μὴ ὀρισμένῳ χρόνῳ ὕπερ σημαίνει καὶ τ' ὄνομα (παρωχημένος μὴ ὀρισμένος) ἢ ὀρισμένῳ μὲν, μὴ ὀλοκλήρως δὲ παρελθόντι, οἷον *j'ai parlé aujourd'hui*, σήμερον ἐλάλησα. Τὸν ὀνόμασα δὲ παρακείμενον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ὁμοιότητα, καὶ διότι τὸ ἑλληνικὸν γέγραφα, *λελάληκα*, δὲν μεταφράζεται καταλληλότερον γαλλιστὶ εἰμὴ διὰ τοῦ *j'ai écrit*, *j'ai parlé*, ὕπερ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ λέγει *ἔχω γεγραμμένον* κτλ.

ε'. *Prétérit antérieur*, ὀριστος δεύτερος. Ὁ χρόνος οὗτος συνοδεύεται συνήθως ὑπὸ χρονικοῦ τινὸς μορίου, οἷον *après que*, *ἀφοῦ*, *dès que*, ἄμα, *après que j'eus parlé*, *je sortis*, ἀφοῦ ὁμίλησα ἐξῆλθον, ἐξ οὗ καὶ τ' ὄνομα *antérieur* (πρότερος), διότι ἐκφράζει τῶντι προτεραιότητα πράξεως· πρῶτον ὁμίλησα, ἔπειτα ἐξῆλθον.

ς'. *Plus-que-parfait*, ὑπερσυντελικός· οἷον, *j'avais parlé*, εἶχον ὁμιλήσει.

ζ'. Futur, μέλλον· je parlerai, θέλω ομιλήσει.

η'. Futur passé, μέλλον τετελεσμένος· j'aurai paré· θέλω έχει ωμειλημένα· demain j'aurai écrit la lettre· αύριο θέλω έχει γεγραμμένην τὴν ἐπιστολήν· καὶ οὗτος συνοδεύεται ὡς επιτοπλεῖστον ὑπομορίου τινὸς χρονικοῦ, ὅποτε καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς· quand j'aurai parlé, ἀφοῦ ομιλήσω. Ἄκουτε ἔχει σημασίαν καὶ δύναμιν ὑποθετικοῦ ἀορίστου, ὡς, vous l'avez vu, θὰ τὸν εἶδες, vous l'avez connu, θὰ τὸν ἐγνώρισες.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα aller (ὑπάγω) καὶ venir (έρμαι) συναπτόμενα μετ' ἀπαρμάρτου ἀποτελοῦσι περίφρασιν τινὰ συχνοτάτην ἐ τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· ὡς, je vais lire, αὐτίκα ἀναγνώσω, ἥτοι εἶδος τι κατ' ὀλίγον Μέλλοντος (α)· je viens de lire, ἄρτι ἢ πρὸ μικροῦ ἀνέγνω· ἥτοι εἶδος τι Παρακειμένου. Ὁμοίον τι εἶναι τὸ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς εἶπτον μετὰ μετοχῆς, ὡς εἶπτον εἰπὼν, γαλλιστί, comme nous venons de dire.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι οἱ χρόνοι τῶν ῥημάτων διαίρουσθαι εἰς ἀπλοῦς (temps simples) καὶ συνθέτους (temps composés). Ἀπλοὶ εἶναι ὁ présent, imparfait, prétérit défini, καὶ futur· σύνθετοι δὲ οἱ λοιποὶ τέσσαρες. Εἶναι δὲ σύνθετοι ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς καὶ τῶν δύο ῥημάτων avoir (ἔχειν) καὶ être (εἶναι), τὰ ὁποῖα διὰ τοῦτο καλοῦνται βοηθητικά (verbes auxiliaires).

Τοιοῦτους συνθέτους χρόνους ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ, ὡς τὸν παθητικὸν παρακειμένον τῆς εὐκτικῆς καὶ ὑποτακτικῆς, τετυμμένος εἶην, τετυμμένος εἰάν ὦ· καὶ ἡ νεωτέρη.

Συνειθίζουσιν δὲ οἱ Γάλλοι νὰ ἐκφέρωσι τὰ διάφορα πρόσωπα τῶν ῥημάτων συνωδευμένα μετὰ τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, je, tu, il, ἢ elle, nous, vous, ils ἢ elles· ὡς, j'aime, tu aimes, il aime· nous aimons, vous aimez, ils aiment. Γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τὴν πτωχείαν τῶν καταλήξεων, αἵτινες ὁμοιοειδῆς οὔσαι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς διάκρισιν τῶν προσώπων.

(α) Ἐν τῇ Π. Γραφῇ ὁ Ἡσαῦ λέγει· αἰδοῦ ἐγὼ πορεύομαι τελευταῖον δηλαδὴ πλησιάζω ἢ κινδυνεύω ν' ἀποθάνω, ὅπερ ἡ κοινὴ γλῶσσα καθ' ὅμοιον τρόπον κερᾶζει, πάγω ν' ἀποθάνω.

Ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, τὰ δύο βοηθητικὰ ρήματα εἶναι ἀναγκαστὰ εἰς σχηματισμὸν τῶν λοιπῶν ρημάτων, προτάττονται συνήθως τοῦ τύπου τῶν τεσσάρων συζυγιῶν.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

AVOIR (EXEIN).

	INDICATIF.	nous avons eu
	<i>Présent.</i>	vous avez eu
j'ai		ils ont eu
tu as		
il a		<i>Prétérit antérieur.</i>
nous avons		j'eus eu
vous avez		tu eus eu
ils ont		il eut eu
	<i>Imparfait</i>	nous eûmes eu
j'avais		vous eûtes eu
tu avais		ils eurent eu
il avait		<i>Plus-que-parfait.</i>
nous avions		j'avais eu
vous aviez		tu avais eu
ils avaient		il avait eu
	<i>Prétérit défini.</i>	nous avions eu
j'eus		vous aviez eu
tu eus		ils avaient eu
il eut		<i>Futur.</i>
nous eûmes		j'aurai
vous eûtes		tu auras
ils eurent		il aura
	<i>Prétérit indéfini.</i>	vous aurez
j'ai eu		ils auront
tu as eu		<i>Futur passé.</i>
il a eu		j'aurai eu

tu auras eu	IMPERATIF. (α)
il aura eu	
nous aurons eu	aie (β'. πρόσ. ενικ.)
vous aurez eu	ayons (α'. πρόσ. πληθ.)
ils auront eu	ayez (β'. πρόσ. πληθ.)

CONDITIONNEL.

SUBJONCTIF.

*Présent.**Présent ἢ Futur.*

j'aurais	
tu aurais	que j'aie
il aurait	que tu aies
nous aurions	qu'il ait
vous auriez	que nous ayons
ils auraient	que vous ayez
	qu'ils aient
<i>Prétérit.</i>	
j'aurais eu	<i>Imparfait.</i>
tu aurais eu	que j'eusse
il aurait eu	que tu eusses
nous aurions eu	qu'il eût
vous auriez eu	que nous eussions
ils auraient eu	que vous eussiez
ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.	qu'ils eussent
j'eusse eu	<i>Prétérit.</i>
tu eusses eu	que j'aie eu
il eût eu	que tu aies eu
nous eussions eu	qu'il ait eu
vous eussiez eu	que nous ayons eu
ils eussent eu	que vous ayez eu
	qu'ils aient eu

(α) ὡς τρίτα πρόσωπα προστακτικῆς χρησιμεύουσι τὰ τῆς ὑποτακτικῆς qu'il ait, qu'ils aient. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἔργμάτων.

<i>Plus-que-parfait.</i>	<i>Prétérit.</i>
que j'eusse eu	avoir eu
que tu eusses eu	
qu'il eût eu	PARTICIPE.
que nous eussions eu	<i>Présent.</i>
que vous eussiez eu	
qu'ils eussent eu	ayant
	<i>Passif.</i>
INFINITIF.	eu, eue
<i>Présent.</i>	ayant eu
<i>Prétérit.</i>	
avoir	

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

ETRE (EINAI).

INDICATIF.	<i>Prétérit défini.</i>
<i>Présent.</i>	je fus
	tu fus
je suis	il fut
tu es	nous fûmes
il est	vous fûtes
nous sommes	ils furent
vous êtes	<i>Prétérit indéfini.</i>
ils sont	j'ai été
<i>Imparfait.</i>	tu as été
j'étais	il a été
tu étais	nous avons été
il était	vous avez été
nous étions	ils ont été
vous étiez	<i>Prétérit antérieur.</i>
ils étaient	j'eus été

tu eus été	nous serions
il eut été	vous seriez
nous eûmes été	ils seraient
vous eûtes été	<i>Prétérit.</i>
ils eurent été	j'aurais été
<i>Plus-que-parfait.</i>	tu aurais été
j'avais été	il aurait été
tu avais été	nous aurions été
il avait été	vous auriez été
nous avions été	ils auraient été
vous aviez été	<i>ὁ αὐτός καὶ ἄλλω.</i>
ils avaient été	j'eusse été
	tu eusses été
<i>Futur.</i>	il eût été
je serai	nous eussions été
tu seras	vous eussiez été
il sera	ils eussent été
nous serons	<i>IMPERATIF.</i>
vous serez	sois
ils seront	soyons
<i>Futur passé.</i>	soyez
j'aurais été	
tu auras été	<i>SUBJONCTIF.</i>
il aura été	<i>Présent ἢ Futur.</i>
nous aurons été	que je sois
vous aurez été	que tu sois
ils auront été	qu'il soit
	que nous soyons
<i>CONDITIONNEL.</i>	que vous soyez
<i>Présent.</i>	pu'ils soient
je serais	<i>Imparfait.</i>
tu serais	que je fusse
il serait	que tu fusses

qu'il fût	que vous eussiez été	
que nous fussions	qu'ils eussent été	
que vous fussiez		
qu'il fussent		INFINITIF.
<i>Prétérit.</i>		<i>Présent.</i>
que j'aie été	être	
que tu aies été		<i>Prétérit.</i>
qu'il ait été	avoir été	
que nous ayons été		
que vous ayez été		PARTICIPE.
qu'ils aient été		<i>Présent.</i>
<i>Plus-que-parfait.</i>	étant	
que j'eusse été		<i>Passif.</i>
que tu eusses été	été	
qu'il eût été		<i>Prétérit.</i>
que nous eussions été	ayant été	

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

T'ōr εις εν Αηγόρω. Aimer (ἀγαπᾶν).

INDICATIF.	nous aimions
<i>Présent</i>	vous aimiez
j'aime	ils aimaient
tu aimes	<i>Prétérit défini.</i>
il aime	j'aimai
nous aimons	tu aimas
vous aimez	il aima
ils aiment	nous aimâmes
<i>Imparfait.</i>	vous aimâtes
j'aimais	ils aimèrent
tu aimais	<i>Prétérit indéfini.</i>
il aimait	j'ai aimé

tu as aimé	CONDITIONNEL.
il a aimé	<i>Présent.</i>
nous avons aimé	j'aimerais
vous avez aimé	tu aimerais
ils ont aimé	il aimerait
<i>Prétérit antérieur.</i>	nous aimerions
j'eus aimé	vous aimeriez
tu eus aimé	ils aimeraient
il eut aimé	<i>Prétérit.</i>
nous eûmes aimé	j'aurais aimé
vous eûtes aimé	tu aurais aimé
ils eurent aimé	il aurait aimé
<i>Plus-que-parfait.</i>	nous aurions aimé
j'avais aimé	vous auriez aimé
tu avais aimé	ils auraient aimé.
il avait aimé	<i>ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.</i>
nous avions aimé	j'eusse aimé
vous aviez aimé	tu eusses aimé
ils avaient aimé	il eût aimé
<i>Futur.</i>	nous eussions aimé
j'aimerai	vous eussiez aimé
tu aimeras	ils eussent aimé
il aimera	IMPERATIF.
nous aimerons	aime (ἑ'. πρόσ. ἐνικ.)
vous aimerez	aimons (ἄ. πρόσ. πληθ.)
ils aimeront	aimez (ἑ'. πρόσ. πληθ.)
<i>Futur passé.</i>	
j'aurais aimé	SUBJONCTIF.
tu auras aimé	
il aura aimé	<i>Présent ἢ Futur.</i>
nous aurons aimé	
vous aurez aimé	que j'aime
ils auront aimé	que tu aimes

qu'il aime	que tu eusses aimé
que nous aimions	qu'il eût aimé
que vous aimiez	que nous eussions aimé
qu'ils aiment	que vous eussiez aimé
	qu'ils eussent aimé

Imparfait.

INFINITIF.

que j'aimasse	
que tu aimasses	<i>Présent.</i>
qu'il aimât	aimer
que nous aimassions	<i>Prétérit.</i>
que vous aimassiez	avoir aimé
qu'ils aimassent	

Prétérit.

PARTICIPE.

que j'aie aimé	
que tu aies aimé	<i>Présent.</i>
qu'il ait aimé	
que nous ayons aimé	aimant
que vous ayez aimé	<i>Passif.</i>
qu'ils aient aimé	aimé, ée
<i>Plus-que-parfait.</i>	<i>Prétérit.</i>
que j'eusse aimé	ayant aimé

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς πρώτης
Συζυγίας.*

α. Ὄταν χαρακτήρ τοῦ ῥήματος ᾖναι τὸ σύμφωνον g, οἷον manger, ménager, παρεντίθεται e μεταξύ τοῦ g καὶ τῶν φωνηέντων a, o, οἷον nous mangeons, il mangea. Τὸ e τοῦτο δὲν προφέρεται, χρησιμεύει δὲ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ g γλωσσόφωνον ἀντὶ λαρυγγόφωνου (ὄρα ἀνωτέρω ἐν τῷ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων κεφαλαίῳ).

β'. Ὀμοίως ὅταν χαρακτήρ ᾖναι τὸ c, ὑπογράφεται τὸ σημεῖον la cédille εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν οἷον, nous menaçons, vous menaçâtes.

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

4

γ'. Τὸ παραλήγον ἐ δξύτονον τοῦ ἀπαρεμφράτου τρέπεται εἰς ἐ βαρύτονον παντοῦ ὅπου ἐν τῇ ἐπομένῃ συλλαβῇ ἀκολουθεῖ ε ἄφωνον· οἶον, *espérer· j'espère· répéter· je répéterai* κτλ.

δ'. Τὸ παραλήγον ε ἄφωνον τρέπεται ὁμοίως εἰς βαρύτονον· οἶον *mener· je mène, je mènerai*, ἐκτὸς ἂν τὸ ῥῆμα ἔχῃ χαρακτηριστικὸν l ἢ t, διότι τότε ἀντὶ τοῦ τόνου διπλασιάζεται τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον· *appeler, j'appelle, j'appellerai· jeter, je jette, je jetterai*, κτλ.

ε'. Τὸ χαρακτηριστικὸν y τρέπεται εἰς i πρὸ τοῦ e ἀφώνου· *ployer· je ploie, tu ploies, il ploie· payer· je paie· je paierai*.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ.

Tōv εἰς ἰr ληθόρωv Finir. (τελειόρω).

INDICATIF.

Présent.

je finis	tu finis
tu finis	il finit
il finit	nous finissons
nous finissons	vous finîtes
vous finissez	ils finirent
ils finissent	

Prétérit indéfini.

<i>Imparfait.</i>	j'ai fini
je finissais	tu as fini
tu finissais	il a fini
il finissait	nous avons fini
nous finissions	vous avez fini
vous finissiez	ils ont fini
ils finissaient	

Prétérit antérieur.

<i>Prétérit défini.</i>	j'eus fini
je finis	tu eus fini

il eut fini vous finiriez
 nous eûmes fini ils finiraient
 vous eûtes fini
 ils eurent fini

Prétérit.

Plus-que-parfait.

j'avais fini j'aurais fini
 tu avais fini tu aurais fini
 il avait fini il aurait fini
 nous avions fini nous aurions fini
 vous aviez fini vous auriez fini
 ils avaient fini ils auraient fini

Futur.

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

je finirai j'eusse fini
 tu finiras tu eusses fini
 il finira it eût fini
 nous finirons nous eussions fini
 vous finirez vous eussiez fini
 ils finiront ils eussent fini

Futur passé.

j'aurai fini IMPERATIF.
 tu auras fini finis
 il aura fini finissons
 nous aurons fini finissez
 vous aurez fini
 ils auront fini SUBJONCTIF.

CONDITIONNEL.

Présent & Futur.

Présent.
 je finirais que je finisse
 tu finirais que tu finisses
 il finirait qu'il finisse
 nous finirions que nous finissions
 vous finiriez que vous finissiez
 nous finirions qu'ils finissent

<i>Imparfait.</i>	qu'il eût fini	
	que nous eussions fini	
que je finisse	que vous eussiez fini	
que tu finisses	qu'ils eussent fini	
qu'il finit		
que nous finissions		INFINITIF.
que vous finissiez		
qu'ils finissent		Présent.
<i>Prétérit.</i>	finir	
que j'aie fini		Prétérit.
que tu aies fini	avoir fini	
qu'il ait fini		
que nous ayons fini		PARTICIPE.
que vous ayez fini		
qu'ils aient fini		Présent.
	finissant	
<i>Plus-que-parfait.</i>		Passif.
	fini, finie	
que j'eusse fini		Prétérit.
que tu eusses fini	ayant fini	

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς δευτέρας
Συζυγίας.*

α. Τὸ haïr (μισῶ) ἀποβάλλει τὸ διααιρετικὸν σημεῖον καὶ ἀποτελεῖ δίφθογγον εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς καὶ Προστακτικῆς· je hais, tu hais, il hait· hais. Ἐπὶ παντὸς δ' ἄλλου χρόνου ἡ δίφθογγος εἶναι διαλελυμένη.

β. Τὸ bénir ἔχει διττὴν παθητικὴν μετοχὴν, béni ὅταν σημαίνῃ ἀπλῶς τὸ εὐλογῶ· un peuple béni de Dieu· λαὸς ὑμολογημένος παρὰ Θεοῦ· καὶ bénit, ὅταν σημαίνῃ πρᾶγμα ἡγιασμένον δι' εὐχῆς ἱερέως· ὡς du pain bénit· ἄρτος ἡγιασμένος· de l'eau bénite ὕδωρ ἡγιασμένον (ἡγιασμός).

γ. Ὁμοίως τὸ fleurir (ἀνθῶ) κάμνει εἰς τὴν μετοχὴν flo-

rissant καὶ εἰς τὸν Παρατατικὸν τῆς Ὄριστικῆς je florissais
 ὅταν ἐκλαμβάνηται μεταφορικῶς, ἦτοι σημαίνει τὸ ἀκμάζω·
 l'empire des Assyriens florissait à cette époque· ἡ τῶν
 Ἀσσυρίων ἀρχὴ ἤμαζε κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ.

Tōr εἰς οἰρ ἀηρότων. Recevoir (δέχομαι).

INDICATIF.

Prétérit indéfini.

Présent.

j'ai reçu

je reçois

tu as reçu

tu reçois

il a reçu

il reçoit

nous avons reçu

nous recevons

vous avez reçu

vous recevez

ils ont reçu

ils reçoivent

Prétérit antérieur.

Imparfait.

j'eus reçu

je recevais

tu eus reçu

tu recevais

il eut reçu

il recevait

nous eûmes reçu

nous recevions

vous eûtes reçu

vous receviez

ils eurent reçu

ils recevaient

Plus-que-parfait.

j'avais reçu

Prétérit défini.

tu avais reçu

je reçus

il avait reçu

tu reçus

nous avions reçu

il recut

vous aviez reçu

nous reçûmes

ils avaient reçu

vous reçûtes

Futur.

je recevrai

ils reçurent

tu recevras

il recevra	vous eussiez reçu
nous recevrons	ils eussent reçu
vous recevrez	
ils recevront	IMPÉRATIF.

Futur passé.

j'aurai reçu	reçois
tu auras reçu	recevons
il aura reçu	recevez
nous aurons reçu	SUBJONCTIF.
vous aurez reçu	Présent $\frac{3}{4}$ Futur.
ils auront reçu	

	que je reçoive
CONDITIONNEL.	que tu reçoives
	qu'il reçoive

Présent.

je recevrais	que nous recevions
tu recevrais	que vous receviez
il recevrait	qu'ils reçoivent
nous recevriions	Imparfait.
vous recevriez	que je reçusse
ils recevraient	que tu reçusses
	qu'il reçût

Prétérit.

j'aurais reçu	que nous reçussions
tu aurais reçu	que vous reçussiez
il aurait reçu	qu'ils reçussent
nous aurions reçu	Prétérit.
vous auriez reçu	que j'aie reçu
ils auraient reçu	que tu aies reçu

	qu'il ait reçu
<i>ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.</i>	que nous ayons reçu
j'eusse reçu	que vous ayez reçu
tu eusses reçu	qu'ils aient reçu
il eût reçu	Plus-que-parfait.
nous eussions reçu	que j'eusse reçu

que tu eusses reçu *Prétérit.*

qu'il eût reçu avoir reçu

que nous eussions reçu

que vous eussiez reçu *PARTICIPE.*

qu'ils eussent reçu

Présent.

INFINITIF. recevant

Passif.

Présent. reçu, ue

recevoir

Prétérit.

ayant reçu

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς τρίτης
Συζυγίας.*

α. Μόνα ὀμαλὰ τῆς τρίτης συζυγίας, καὶ ἐπομένως κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον σχηματιστέα εἶναι τὰ εἰς *avoir* λήγοντα· ταῦτα δὲ εἶναι περίπου τὰ ἑξῆς· *recevoir*, *percevoir*, *apercevoir*, *decevoir*, *concevoir*, *devoir*. Τὰ λοιπὰ ὅλα εἰς οἶν εἶναι ἀνώμαλα.

β'. Τὸ ῥῆμα *devoir* (ὀφείλω) περισπᾶται εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν *dû*.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Τῶν εἰς re ληγόντων Rendre. (ἀποδίδω).

INDICATIF.

Imparfait.

Présent.

je rends

je rendais

tu rends

tu rendais

il rend

il rendait

nous rendons

nous rendions

vous rendez

vous rendiez

ils rendent

ils rendaient

	<i>Prétérit défini.</i>	vous rendrez
je rendis		ils rendront
tu rendis		<i>Futur passé.</i>
il rendit		j'aurai rendu
nous rendîmes		tu auras rendu
vous rendîtes		il aura rendu
ils rendirent		nous aurons rendu
	<i>Prétérit indéfini.</i>	vous aurez rendu
j'ai rendu		ils auront rendu
tu as rendu		
il a rendu		CONDITIONNEL.
nous avons rendu		
vous avez rendu		<i>Présent.</i>
ils ont rendu		je rendrais
	<i>Prétérit antérieur.</i>	tu rendrais
j'eus rendu		il rendrait
tu eus rendu		nous rendrions
il eut rendu		vous rendriez
nous eûmes rendu		ils rendraient
vous eûtes rendu		<i>Prétérit.</i>
ils eurent rendu		j'aurais rendu
	<i>Plus-que-parfait.</i>	tu aurais rendu
j'avais rendu		il aurait rendu
tu avais rendu		nous aurions rendu
il avait rendu		vous auriez rendu
nous avions rendu		ils auraient rendu
vous aviez rendu		ὁ αὐτός καὶ ἄλλως,
ils avaient rendu		j'eusse rendu
	<i>Futur.</i>	tu eusses rendu
je rendrai		il eût rendu
tu rendras		nous eussions rendu
il rendra		vous eussiez rendu
nous rendrons		ils eussent rendu

	IMPERATIF.	que nous ayons rendu
rends		que vous ayez rendu
rendons		qu'ils aient rendu
rendez		

Plus-que-parfait.

	SUBJONCTIF.	que j'eusse rendu
		que tu eusses rendu
<i>Présent & Futur.</i>		qu'il eût rendu
que je rende		que nous eussions rendu
que tu rendes		que vous eussiez rendu
qu'il rende		qu'ils eussent rendu
que nous rendions		
que vous rendiez		
qu'ils rendent		

INFINITIF.

	<i>Imparfait.</i>	<i>Présent.</i>
que je rendisse		rendre
que tu rendisses		<i>Prétérit.</i>
qu'il rendît		avoir rendu
que nous rendissions		PARTICIPE.
que vous rendissiez		<i>Présent.</i>
qu'ils rendissent		rendant
	<i>Prétérit.</i>	<i>Passif.</i>
que j'aie rendu		rendu, ue
que tu aies rendu		<i>Prétérit.</i>
qu'il ait rendu		ayant rendu

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς.

Ἡ Μετοχή διαίρεται εἰς ἐνεργητικὴν (actif), καὶ παθητικὴν (passif)· ἐξ ὧν ἡ ἐνεργητικὴ ἔχει δύο χρόνους, ἐνεστώτα, *aimant, αγαπῶν, finissant* τελειῶν καὶ ἀόριστον *ayant aimé, ἀγαπήσας, ayant fini*, τελειώσας, κ.τ.λ. Εἶναι δὲ ἡ

ἐνεργητικὴ Μετοχὴ ἄκλιτος, μὴ σχηματίζουσα μῆτε θηλυκὸν γένος, μῆτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὄϊον, un homme lisant, ἀνὴρ ἀναγινώσκων· uue femme lisant, γυνὴ ἀναγινώσκουσα· des hommes lisant· ἄνδρες ἀναγινώσκοντες, des femmes lisant, γυναῖκες ἀναγινώσκουσαι.

Ἡ δὲ παθητικὴ εἶναι κλιτὴ· aimé, ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος, aimée ἡγαπημένη· fini, finie κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Παθητικοῦ Ῥήματος.

Οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι τύπον παθητικῶν ῥημάτων· ἀναπληροῦσι δ' αὐτὸν διὰ τῶν χρόνων τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος être καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς, ἥτις εἶναι ὁ μόνος παρ' αὐτοῖς ἀπλοῦς παθητικὸς χρόνος ὄϊον je suis aimé· εἰμι ἀγαπώμενος=ἀγαπῶμαι· j'étais aimé, ἡγαπώμενη· ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα.

INDICATIF.

Présent.

je suis aimé
tu es aimé
il est aimé
nous sommes aimés
vous êtes aimés
ils sont aimés

Imparfait.

j'étais aimé
tu étais aimé
il était aimé
nous étions aimés
vous étiez aimés

ils étaient aimés

Prétérit défini.

je fus aimé
tu fus aimé
il fut aimé
nous fûmes aimés
vous fûtes aimés.

ils furent aimés

Prétérit indéfini.

j'ai été aimé
tu as été aimé
il a été aimé
nous avons été aimés
vous avez été aimés

ils ont été aimés	tu serais aimé
<i>Prétérit antérieur.</i>	il serait aimé
j'eus été aimé	nous serions aimés
tu eus été aimé	vous seriez aimés
il eut été aimé	ils seraient aimés
nous eûmes été aimés	<i>Prétérit.</i>
vous eûtes été aimés	j'aurais été aimé
ils eurent été aimés	tu aurais été aimé
<i>Plus-que-parfait.</i>	il aurait été aimé
j'avais été aimé	nous aurions été aimés
tu avais été aimé	vous auriez été aimés
il avait été aimé	ils auraient été aimés
nous avions été aimés	<i>ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.</i>
vous aviez été aimés	j'eusse été aimé
ils avaient été aimés	tu eusses été aimé
<i>Futur.</i>	il eût été aimé
je serai aimé	nous eussions été aimés
tu seras aimé	vous eussiez été aimés
il sera aimé	ils eussent été aimés
nous serons aimés	<i>IMPERATIF.</i>
vous serez aimés	sois aimé
ils seront aimés	soyons aimés
<i>Futur passé.</i>	soyez aimés
j'aurais été aimé	<i>SUBJONCTIF.</i>
tu auras été aimé	<i>Présent ἢ Futur.</i>
il aura été aimé	que je sois aimé
nous aurons été aimés	que tu sois aimé
vous aurez été aimés	qu'il soit aimé
ils auront été aimés	que nous soyons aimés
	que vous soyez aimés
	qu'ils soient aimés
<i>CONDITIONNEL.</i>	
<i>Présent.</i>	<i>Imparfait.</i>
je serais aimé	que je fusse aimé

que tu fusses aimé que nous eussions été aimés
 qu'il fût aimé que vous eussiez été aimés
 que nous fussions aimés qu'ils eussent été aimés
 que vous fussiez aimés
 qu'ils fussent aimés

INFINITIF.

*Prétérit.**Présent.*

que j'aie été aimé être aimé
 que tu aies été aimé *Prétérit.*
 qu'il ait été aimé avoir été aimé
 que nous ayons été aimés
 que vous ayez été aimés

PARTICIPE.

*Plus-que-parfait.**Présent.*

que j'eusse été aimé étant aimé
 que tu eusses été aimé *Prétérit.*
 qu'il eût été aimé ayant été aimé

Ὁ σύνθετος παθητικὸς ἐνεστώτῳ τῶν Γάλλων ἀντιστοιχεῖ πολλάκις οὐχὶ εἰς τὸν παθ. ἐνεστώτῳ τῆς ἐλληνικῆς, ἀλλὰ εἰς τὸν παθ. παρακείμενον. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἰδίως ὁσάκις τὸ παθητικὸν ῥῆμα ἐκφέρεται ἄνευ τοῦ λεγομένου ποιητικοῦ αἰτίου· οἷον *le livre est écrit* σημαίνει ἐλληνιστὶ τὸ βιβλίον γέγραπται, εἶναι γεγραμμένον. Ὅσάκις δὲ προστίθεται τὸ ποιητικὸν αἶτιον, τότε ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν παθητ. ἐνεστώτῳ τῆς ἐλληνικῆς, καὶ ὡς ἐνεστώτῳ μεταφράζεται· οἷον, *le livre est écrit par mon frere* τὸ βιβλίον συγγράφεται ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ τῶν οὐδετέρων Ῥημάτων.

Ἐκ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων ἄλλα μὲν βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ *avoir*, ὡς τὸ *paraître*, *marcher*· ὅθεν ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν

τοῦ τῶν ἐνεργητικῶν ρημάτων, ὅν εἶδομεν ἤδη· ἄλλα δὲ βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être ὡς τὸ aller, arriver, choir, dé-céder, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα, devenir, intervenir, parvenir, revenir, κτλ. Λογίζονται δὲ οὐδέτερα παρὰ Γάλλοις ὅλα τὰ μὴ μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενα ῥήματα· ὥστε οὐδέτερον εἶναι καὶ τὸ nuire, βλάπτω, ὅτι ἀπαιτεῖ δοτικὴν, καὶ τὸ jouir, ἀπολαύω, ὅτι συντάσσεται μὲ γενικὴν κτλ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ
TOMBER (πιπτῶ).

<i>οριστικῶς</i>	INDICATIF.	vous tombâmes
		ils tombèrent
	<i>ἔνεστοι</i> Présent.	Prétérit indéfini.
je tombe		je suis tombé
tu tombes		tu es tombé
il tombe		il est tombé
nous tombons		nous sommes tombés
vous tombez		vous êtes tombés
ils tombent		ils sont tombés
<i>ἀσυντάκτως</i>	Imparfait.	Prétérit antérieur.
je tombais		je fus tombé
tu tombais		tu fus tombé
il tombait		il fut tombé
nous tombions		nous fûmes tombés
vous tombiez		vous fûtes tombés
ils tombaient		ils furent tombés
<i>ἀσυντάκτως</i>	Prétérit défini.	Plus-que-parfait.
je tombai		j'étais tombé
tu tombas		tu étais tombé
il tomba		il était tombé
nous tombâmes		nous étions tombés

vous étiez tombés tu fusses tombé
ils étaient tombés il fût tombé

Futur. nous fussions tombés
je tomberai vous fussiez tombés
tu tomberas ils fussent tombés

il tombera IMPERATIF.

nous tomberons tombe

vous tomberez tombons

ils tomberont tombez

Futur passé. SUBJONCTIF.

je serai tombé *Présent η Futur.*

tu seras tombé que je tombe

il sera tombé que tu tombes

nous serons tombés qu'il tombe

vous serez tombés que nous tombions

ils seront tombés que vous tombiez

CONDITIONNEL. qu'ils tombent

Présent. IMPARFAIT.

je tomberais que je tombasse

tu tomberais que tu tombasses

il tomberait qu'il tombât

nous tomberions que nous tombassions

vous tomberiez que vous tombassiez

ils tomberaient qu'ils tombassent

Prétérit.

je serais tombé que je sois tombé

tu serais tombé que tu sois tombé

il serait tombé qu'il soit tombé

nous serions tombés que nous soyons tombés

vous seriez tombés que vous soyez tombés

ils seraient tombés qu'ils soient tombés

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως. Plus-que-parfait.

je fusse tombé que je fusse tombé

tu te lavais	<i>Futur</i>
il se lavait	je me laverai
nous nous lavions	tu te laveras
vous vous laviez	il se lavera
ils se lavaient	nous nous laverons

Prétérit défini.

je me lavai	vous vous laverez
tu te lavas	ils se laveront
il se lava	<i>Futur passé.</i>
nous nous lavâmes	je me serai lavé
vous vous lavâtes	tu te seras lavé
ils se lavèrent	il se sera lavé

Prétérit indéfini.

je me suis lavé	nous nous serons lavés
tu t'es lavé	vous vous serez lavés
il s'est lavé	ils se seront lavés

CONDITIONNEL.

Présent.

nous nous sommes lavés	je me laverais
vous vous êtes lavés	tu te laverais
ils se sont lavés	il se laverait
<i>Prétérit antérieur.</i>	nous nous laverions
je me fus lavé	vous vous laveriez
tu te fus lavé	ils se laveraient

Prétérit.

il se fut lavé	je me serais lavé
nous nous fûmes lavés	tu te serais lavé
vous vous fûtes lavés	il se serait lavé
ils se furent lavés	nous nous serions lavés

Plus-que-parfait.

je m'étais lavé	vous vous seriez lavés
tu t'étais lavé	ils se seraient lavés

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

il s'était lavé	je me fusse lavé
nous nous étions lavés	tu te fusses lavé
vous vous étiez lavés	il se fût lavé
ils s'étaient lavés	

nous nous fussions lavés
vous vous fussiez lavés
ils se fussent lavés

Prétérit.

que je me sois lavé
que tu te sois lavé
qu'il se soit lavé

IMPÉRATIF.

que nous nous soyons lavés
que vous vous soyez lavés
qu'ils se soient lavés

lave-toi
lavons-nous
lavez-vous

Plus-que-parfait.

que je me fusse lavé
que tu te fusses lavé
qu'il se fût lavé

SUBJONCTIF.

que nous nous fussions lavés
que vous vous fussiez lavés
qu'ils se fussent lavés

Présent ἢ Futur.

que je me lave
que tu te laves
qu'il se lave
que nous nous lavions
que vous vous laviez
qu'ils se lavent

INFINITIF.

Présent.

se laver

Imparfait.

Prétérit.

que je me lavasse
que tu te lavasses
qu'il se lavât
que nous nous lavassions
que vous vous lavassiez
qu'ils se lavassent

s'être lavé

PARTICIPE.

Présent.

se lavant

Prétérit.

s'étant lavé

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ρημάτων.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τύπου βλέπομεν ὅτι τὰ αὐτοπαθῆ ρήματα βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ être.

Αἱ ἀντωνυμίαι *me, te, se, nous, vous, se*, ἄλλοτε μὲν εἶναι ἄμεσα ἀντικείμενα τοῦ ρήματος, ἥτοι αἰτιατικά, ἄλλοτε δὲ ἔμμεσα, ἥτοι δοτικά, οἷον, εἰς τὸ ρῆμα *je me lave* ἢ ἀντ-

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ωνυμία με εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον ἢ ἐκ τρίτου τοῦ ῥήματος· ἀλλ' εἰς τὸ *je me lave le visage*, ἢ ἐκ τρίτου εἶναι τὸ *visage*, τὸ δὲ *me* εἶναι ἔμμεσον ἀντικείμενον ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου δοτικῆς *à moi*. Ἡ παρατήρησις αὕτη θέλει μᾶς χρησιμεύσει εἰς τὸ Συντακτικόν.

Τὰ ἀντωνυμικά ῥήματα σημαίνουσιν ἐνίοτε καὶ ἀλληλοπάθειαν, οἷον, *se battre*, μάχομαι. Ἄλλοτε δὲ ἀπαντῶνται ἀντὶ ἀπλῶς οὐδετέρων ἢ παθητικῶν, *le vin se fait avec du raisin*· ὁ οἶνος γίνεται ἐκ σταφυλῆς.

Πῶς δὲ ἐκφράζουσιν οἱ Γάλλοι τὰ τῶν Ἑλλήνων μέσα διάμεσα, οἷον, τὸ οἰκοδομοῦμαι οἶκον; διὰ τοῦ ῥήματος *faire* καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου· *je fais bâtir une maison*· ἢ καὶ ἀντωνυμικῶς, *je me fais faire un habit*, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

Τὰ ἀπρόσωπα (*impersonnels*) ἢ κατὰ Γάλλους καὶ μονοπρόσωπα ῥήματα (*unipersonnels*) ἔχουσιν ὡς παρ' ἡμῖν μόνον τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον· οἷον *Présent, il tonne*, βροντᾷ, *Imparfait, il tonnait*. *Prétérit défini, il tonna*. *Prétérit, indéfini, il a tonné*, κτλ.

Πολλάκις δὲ καὶ προσωπικά ῥήματα λαμβάνονται ὡς ἀπρόσωπα, οἷον, *il arrive*. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῶν τοιούτων ῥημάτων λέγομεν τὰ δέοντα ἐν τῷ Συντακτικῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.

Τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἡ φύσις ἀπαιτεῖ νὰ τίθεται εἰς τὸν λόγον πρῶτον τὸ ὑποκείμενον, ἀντωνυμία ἢ ὄνομα, ἔπειτα τὸ ῥήμα, ἔπειτα τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον. Ἀλλ' ὁ-

ταν ἡ πρότασις ἦναι ἐρωτηματικὴ, καὶ εἰς ὀλίγας ἄλλας περιπτώσεις ὀριζομένης ἐν τῷ συντακτικῷ, τὸ ὑποκείμενον ἔπεται τῷ ῥήματι· ἂν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ἀντωνυμία, τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

INDICATIF.

avez-vous aimé ?

ont-ils aimé ?

*Présent.**Prétérit antérieur.*

aimé-je ?

eus-je aimé ?

aimes-tu ?

eus-tu aimé ?

aime-t-il ?

eut-il aimé ?

aimons-nous ?

eûmes-nous aimé ?

aimez-vous ?

eûtes-vous aimé ?

aiment-ils ?

eurent-ils aimé ?

*Imparfait.**Plus-que-parfait.*

aimais-je ?

avais-je aimé ?

aimais-tu ?

avais-tu aimé ?

aimait-il ?

avait-il aimé ?

aimions-nous ?

avions-nous aimé ?

aimiez-vous ?

aviez-vous aimé ?

aimaient-ils ?

avaient-ils aimé ?

*Prétérit défini.**Futur.*

aimai-je ?

aimerai-je ?

aimas-tu ?

aimeras-tu ?

aima-t-il ?

aimera-t-il ?

aimâmes-nous ?

aimerons-nous ?

aimâtes-vous ?

aimerez-vous ?

aimèrent-ils ?

aimeront-ils ?

*Prétérit indéfini.**Futur passé.*

ai-je aimé ?

aurai-je aimé ?

as-tu aimé ?

auras-tu aimé ?

a-t-il aimé ?

aura-t-il aimé ?

avons-nous aimé ?

aurons-nous aimé ?

aurez-vous aimé !	aurais-tu aimé ?
auront-ils aimé ?	aurait-il aimé ?
CONDITIONNEL.	aurions-nous aimé ?
Présent.	auriez-vous aimé ?
aimerais-je ?	auraient-ils aimé ?
aimerais-tu ?	ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.
aimerait il ?	eussé-je aimé ?
aimerions-nous ?	eusses-tu aimé ?
aimeriez-vous ?	eût-il aimé ?
aimeraient-ils ?	eussions-nous aimé ?
Prétérit.	eussiez-vous aimé ?
aurais-je aimé ?	eussent-ils aimé ?

Ἔνθα παρατηροῦμεν ἅ. ὅτι τὸ ληκτικὸν ε ἄφωνον τρέπεται εἰς ἑ κλειστὸν ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας je· aimé-je ? Ἑ. ὅτι μεταξὺ τῶν εἰς φωνῆν ληγόντων προσώπων καὶ τῆς ἀντωνυμίας il, elle ἢ on, παρεντίθεται τὸ στοιχεῖον ι ἀναμέσον δύο γραμμῶν, χάριν εὐφωνίας· aime-t-il? aimera-t-elle? γ'. ὅτι εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους ἡ ἀντωνυμία τίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς· ai-je aimé? as-tu aimé? κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Ὅταν τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον ᾖ μόνος ἄλλων, μεταχειρίζονται τὴν ἐξῆς περίφρασιν est-ce que je prends? est-ce que je mens? ἀντὶ τοῦ prends-je? mens-je? ὅπερ ἤθελ' εἶσθαι ἄχαρι καὶ κακόφρων. Ἐξαίρουνται τὰ ἐξῆς ῥήματα, ἅτινα καίτοι μόνος ἄλλων δύνανται νὰ ἔχωσι κατόπιν τὴν ἀντωνυμίαν· fais-je? dis-je? dois-je? ai-je? vois-je? vais-je? εἶον, que dis-je? τί λέγω!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ παραγωγῆς τῶν Χρόνων τῶν Ῥημάτων.

Πρωτότυποι χρόνοι (temps primitifs) εἶναι ὁ Ἐνεστώς τῆς Ἀπαρεμφράτου, ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχὴ, ἡ παθητικὴ Μετοχὴ, ὁ Ἐνεστώς καὶ Ἀόριστος (prétérit défini) τῆς Ὀριστικῆς. Ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ (temps dérivés) παράγονται ἐκ τῶν πέντε τούτων ὡς ἐφεξῆς.

Ὁ πληθυντικός τοῦ Ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως *ant* εἰς *ons*· *aimant, nous aimons*· *finissant, nous finissons*. κ.τ.λ.

Ὁ Παρατατικός τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ὁμοίως ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τοῦ *ant* εἰς *ais*· *aimant, j'aimais*· *finissant, je finissais*· *recevant, je recevais*· *rendant, je rendais*.

Ὁ Μέλλον τῆς Ὀριστικῆς ἐκ τῆς Ἀπαρεμφάτου, εἰς μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συζυγίαν προσθέσει τῆς καταλήξεως *ai, aimer, j'aimerai*· *finir, je finirai*· εἰς δὲ τὴν τρίτην τροπῇ τῆς καταλήξεως *oir* εἰς *rai, recevoir, je recevrai*· εἰς δὲ τὴν τετάρτην μεταβολῇ τοῦ ληκτικοῦ *e* εἰς τὴν δίφθογγον *ai, rendre, je rendrai*.

Ἐκ τοῦ Μέλλοντος παράγεται ἀμέσως ὁ Ἐνεστώς τῆς Ὑποθετικῆς προσθέσει τοῦ *s, j'aimerai, j'aimerais*· ἔχει δὲ ὁ χρόνος οὗτος τὰς αὐτὰς μὲ τὸν παρατατικὸν καταλήξεις, *ais, ais, ait, ions, iez, aient*.

Ἡ Προστακτικὴ ἣτις ἔχει μόνον δεύτερον ἐνικὸν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον, γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς· *j'aime, aime*· *je finis, finis*. κτλ.

Ὁ Ἐνεστώς τῆς Ὑποτακτικῆς ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τοῦ *ant* εἰς *e*· *aimant, que j'aime*· *finissant, que je finisse*· *rendant que je rende*· εἰς δὲ τὴν τρίτην συζυγίαν τροπῇ τοῦ *evant* τῆς μετοχῆς εἰς *oive*· *recevant, que je reçoive*· *devant, que je doive*.

Τέλος ὁ Παρατατικός τῆς Ὑποτακτικῆς παράγεται ἐκ τοῦ Ἀορίστου (*Prétérit défini*) τῆς Ὀριστικῆς, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ai* εἰς *asse, j'aimai, que j'aimasse*· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τριῶν προσλαμβάνων *se, je finis, que je finisse*· *je recus, que je recusse*· *je rendis, que je rendisse*.

Οἱ δὲ σύνθετοι χρόνοι γίνονται, ὡς ἔφημεν ἤδη, ἐκ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς καὶ τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων *avoir* καὶ *être*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ἀνωμάτων Ῥημάτων.

Τῶν μὲν ῥημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀνωμαλία συνίσταται τὸ πλεόν εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ ῥηματικοῦ θέματος κατὰ τοὺς διαφόρους χρόνους, τοῦ συζυγικοῦ τύπου μένοντος τοῦ αὐτοῦ εἰς τε τὰ ὀμαλὰ καὶ τὰ ἀνώμαλα. Τῶν δὲ γαλλικῶν ῥημάτων ἡ ἀνωμαλία εἶναι μᾶλλον τυπικὴ ἢ ῥίζα ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων μένει ἡ αὐτὴ καθ' ὅλους τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τοσαύτη εἶναι ἡ τῶν καταλήξεων ἰδιοτροπία, ὥστε ἕκαστον σχεδὸν ῥῆμα ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἰδίαν συζυγίαν.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΩ

<i>ΣΥΖΥΓΙΑ</i>			
Ἐνεστώσ τῆς Ἀπαρεμφάτου.	Μετοχὴ Ἐνεργητικῆ.	Μετοχὴ Παθητικῆ.	Ἐνεστώσ τῆς Ὀριστικῆς.
Aller	allant	allé	je vais
Envoyer	envoyant	envoyé	j'envoie
<i>ΣΥΖΥΓΙΑ</i>			
Acquérir	acquérant	acquis	j'acquiers
Bouillir	bouillant	bouilli	je bous
Courir	courant	couru	je cours
Couvrir	couvrant	couvert	je couvre
Cueillir	cueillant	cueilli	je cueille

Εἰς τοὺς ἀκολουθοῦς πίνακας ἐκθέτομεν κατάλογον τῶν ἀνωμάτων ῥημάτων, τάττοντες εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν σελίδα τοὺς πρωτοτύπους χρόνους, εἰς δὲ τὴν ἀπέναντι σημειοῦντες κατ' ἀντιστοιχίαν ἐκείνους τῶν παραγώγων, ὅσοι δὲν φυλάττουσι τοὺς περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων ἐκτεθέντας ἤδη κανόνας.

ΣΗΜ. Ἀχρήστου πρωτοτύπου χρόνου ἀχρηστοὶ ὡσεπιτοπλείστον εἶναι καὶ οἱ παράγωγοι.

ΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

ΠΡΩΤΗ

ἀόριστος.	
j'allai	Ἔνεστ. Ὀριστ. je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont. — Μέλλων j'irai, tu iras, il ira κτλ. — Ὑποθετ. j'irais, tu irais, κτλ. — Πρωστακτ. va, allons, allez. — Ὑποτακτ. <i>en</i> que j'aïlle, que tu aïlles, qu'il aïlle, que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. βραχθεῖται ὑπὸ τοῦ être.
j'envoyai	Μέλλων. j'enverrai, tu enverras, κ.τ.λ. — Ὑποθετικ. j'enverrais, tu enverrais, κτλ.

ΔΕΥΤΕΡΑ

j'acquis	Ἔνεστ. Ὀριστ. j'acquiers, tu acquiers, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. — Μέλλων j'acquerrai, tu acquerras, κ.τ.λ. — Ὑποθετ. j'acquerrais, tu acquerrais, κτλ. — Ἔνεστ. Ὑποτακ. que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière, que nous acquérons, que vous acquérez, qu'ils acquièrent.
je bouillis	Μέλ. je courrai, tu courras, κτλ. — Ὑποθετ. je courrais, tu courrais.
je courus	Κατὰ τὸ couvrir κλίνονται καὶ τὰ ῥήματα ouvrir souffrir, offrir.
je couvris	Μέλ. je cueillerai, tu cueilleras. — Ὑποθετ. je cueillerais, tu cueillerais κτλ. — Ὁμοίως σχηματίζεται τὸ accueillir, καὶ recueillir.
je cueillis	

ΣΥΖΥΓΙΑ

Ἐνεστώσ τῆς Ἀπαρεμφάτου.	Μετοχή Ἐνεργητική.	Μετοχή Παθητική.	Ἐνεστώσ τῆς Ὀριστικῆς.
Dormir	dormant	dormi	je dors
Faillir	faillant	failli	je faux
Fuir	fuyant	fui	je fuis
Gésir	gisant		il git
Mentir	mentant	menti	je mens
Mourir	mourant	mort	je meurs
Offrir	offrant	offert	j'offre
Ouvrir	ouvrant	ouvert	j'ouvre
Partir	partant	parti	je pars
Sentir	sentant	senti	je sens
Sortir	sortant	sorti	je sors
Souffrir	souffrant	souffert	je souffre
Tenir	tenant	tenu	je tiens
Tressaillir	tressaillant	tressailli	je tressaille
Venir	venant	venu	je viens
Vêtir	vêtant	vêtu	je vêts

ΣΥΖΥΓΙΑ

Choir		déchu	je déchois
Déchoir			
Échoir	échéant	échu	j'échois
Falloir		fallu	il faut
Mouvoir	mouvant	mu	je meus
Pleuvoir	pleuvant	plu	il pleut
Pouvoir	pourvoyant	pourvu	je pourvois
Pouvoir	pouvant	pu	je peux ἢ je puis
Prévaloir	prévalant	prévalu	je prévaux

ΔΕΥΤΕΡΑ.

Λόριστος.

je dormis

je faillis

je suis

je mentis

je mourus

j'offris

j'ouvris

je partis

je sentis

je sortis

je souffris

je tins

je tressaillis

je vins

je vêtis

Τὰ ῥήματα dormir, mentir, partir, sentir, sortir, servir, se repentir, ἔχουσι τὸν αὐτὸν τύπον.

Ἐν' εὐχρηστον εἰς μόνους τοὺς ἔξῃ χρόνους καὶ πρόσπα' il git, nous gisons, ils gisent, il gisait, gisait.

Ἐνεστ. je meurs, tu meurs, il meurt, nous mourons, vous mourez, ils meurent — Μέλ. je mourrai, tu mourras. — Ἰποθετ. je mourrais, tu mourrais κτλ. Ἰποτακτ. Ἐνεστ. que je meure, que tu meures, qu'il meure, que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent· βοηθ. ὑπὸ τοῦ être.

Τὸ partir καὶ sortir βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être.

Ἐν ὄρ. je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tiennent. — Μέλ. je tiendrai, tu tiendras κτλ. — Ἰποτακτ. que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne, que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent. — Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ ῥήμα venir μετὰ τὴν διαφοράν ὅτι βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

ΤΡΙΤΗ.

je déchus

j'échus

il fallut

je mus

il plut

je pourvus

je pus

je prévalus

Ἐν' εὐχρηστον μόνον τὸ ἀπαρέμφατον ἔνιστε καὶ ἡ παθητ. Μετοχὴ chu.

Ἐνεστ. ὄριστ. je déchois, tu déchois, il déchoit, nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. — Μέλ. je décherrai, tu décherras κτλ.

Τοῦ ἐνεστώτος εἰν' εὐχρηστον μόνον τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὅπερ προφέρεται καὶ γράφεται δὲ ὑπὸ τινῶν il écheta

Μέλλων. il faudra. — Ἰποτακτ. qu'il faille. ἂν καὶ λείπῃ ἢ μετοχῇ, ἔχει παρατατ. τῆς ὄριστ. il fallait.

Ἐν. ὄριστ. je meus, tu meus, il meut· nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent. — Ἰποτακτ. que je meuve, que tu meuves, qu'il meuve, que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meuvent.

Ἐν. ὄριστ. je peux, ἢ je puis, tu peux, il peut, nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. — Μέλλων. je pourrai, tu pourras, κ.τ.λ. — Ἰποτακτ. que je puisse, que tu puisses, κτλ.

Τὸ prévaloir κλίνεται καθ' ὅλα τὰλλα ὡς τὸ ἀπλοῦν valoir πλὴν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς, que je prévale, que tu prévalais, qu'il prévale, que nous prévalions, que vous prévaliez, qu'ils prévalent.

ΣΥΖΥΓΙΑ

Ένεστώ: τῆς Ἀποκειμένου.	Μετοχή Ἐνεργητική.	Μετοχή Παθητική.	Ένεστώ: τῆς Ὀριστικής.
S'asseoir	s'asseyant	assis	je m'assieds
Savoir	sachant	su	je sais
Valoir	valant	valu	je vauX
Voir	voyant	vu	je vois
Vouloir	voulant	voulu	je veux

ΣΥΖΥΓΙΑ

Absoudre	absolvant	absous (θελ. absoute)	j'absous
Battre	battant	batt;	je bats
Boire	buvant	bu	je bois
Braire			il brait
Bruire	bruyant		
Circoncire	circoncisant	circoncis	je circoncis
Clore		clos	je clos
Conclure	concluant	conclu	je conclus
Confire	confisant	confit	je confis
Connaitre	connaissant	connu	je connais
Coudre	cousant	cousu	je couds
Craindre	craignant	craint	je crains
Croire	croyant	cru	je crois
Croltre	croissant	crû	je crois
Dire	disant	dit	je dis

ΤΡΙΤΗ.

Ἄριστος.	
je m'assis	{ Ἐν. Ὄριστ. je m'assieds, tu t'assieds, il s'assied, nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseient. — Μέλλων je m'assierai, tu t'assieras κ.τ.λ. και je m'asseierai, tu t'asseieras κ.τ.λ.
je sus	{ Ἐν. Ὄριστ. je sais, tu sais, il sait, nous savons, vous savez, ils savent — Πρωτ. je savais, tu savais κ.τ.λ. — Μέλλων je saurai, tu sauras κ.τ.λ. — Πρωτ.κτ.λ. sache, sachons, sachez. Ὑποκτ. que je sache.
je valus	{ Ἐνεστ. Ὄριστ. je vauz, tu vauz, il vaut, nous valons, vous valez, il valent. — Μέλλ. je vaudrai, tu vaudras κ.τ.λ. — Ὑποκτ. que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille, que nous valions, que vous valiez, qu'ils valient.
je vis	{ Μέλλων. je verrai, tu verras, κ.τ.λ.
je voulus	{ Ἐνεστ. Ὄριστ. je veux, tu veux, il veut, nous voulons, vous voulez, ils veulent — Μέλλων je voudrai, tu voudras, κ.τ.λ. — Πρωτ.κτ.λ. δὲ ἔχει μολονσι εἰς τὴν κοινὴν βασιλίαν μεταχειρίζονται συγ.α τὸ veuillez ἐπὶ φιλόφρονος προτροπῆς ἢ αἰτήσεως. — Ὑποκτ. que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille, que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent.

ΤΕΤΑΡΤΗ.

je battis	{ Ἐνεστ. Ὄριστ. je bois, tu bois, il boit, nous buvons, vous buvez, ils boivent. — Ὑποκτ. que je boive, que tu boives, qu'il boive, que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent.
je bus	
je circoncis	{ Τὸ ῥῆμα close εἰς ἑυχρηστον ἐπὶ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐνεστώτος τῆς θεστικῆς, je clos, tu clos, il clôt, ἐπὶ τοῦ αἰθλοντος je clorai τῆς ὕποθετικῆς je clorais, τῆς παθητ. Μετοχῆς, clos, close, καὶ τῶν συνθέτων χρόνων.
je conclus	{ Κατὰ τὸ connaître σχηματίζονται καὶ τὸ paraître, καὶ τὸ paître.
je confis	
je connus	{ Κατὰ τὸν τύπον τοῦ craindre κλίνονται εἰα τὰ εἰς εἰνδρε, εἰνδρε, καὶ οἰνδρε ἢ ἀπλοῦστερον εἰα τὰ εἰς εἰνδρε, λέγοντα ῥήματα, εἰον, peindre, feindre, atteindre, teindre, joindre, oindre κ.τ.λ.
je cousins	
je craignis	{ Ἐν. Ὄριστ. je dis, tu dis, il dit, nous disons, vous dites, ils disent τὸ δι contredire, prédire καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ dire σύνθετα ποιῶσι vous contredisez, vous prédisez, εἰ vous contredites, vous prédites, πλὴν τοῦ redire, vous redites.
je crus	
je crûs	
je dis	

TETARTH

Ἀόριστος.

j'écrivis

Τὸ éclore εἶν' εὐχρηστον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν μεταχλὴν éclos, éclose, εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ Ἑνεστ. τῆς Ὀριστ. il éclôt, ils éclosent· εἰς τὰ τοῦ Μέλλοντος il éclosa, ils éclosent, τῆς Ἰποτακτικῆς il éclosait, ils éclosaient, καὶ τῆς Ἰποτακτικῆς qu'il éclosse, qu'ils éclosent· ἔτι δὲ εἰς τοὺς σύνθετους χρόνους μετὰ τοῦ être.

je fis

Ἐν. Ὀριστ. je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites, ils font.—Μέλλον je ferai, tu feras, κτλ.—Ἰποτακτ. que je fasse, que tu fasses κτλ.

j'instruisis

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ instruire, κλίνονται ὅλα τὰ εἰς uire ῥήματα οἷον, conduire, réduire, κτλ.

je lus

Ἡ Παθητικὴ Μετοχὴ lui δὲν λήγει εἰς τ ὡς τῶν λοιπῶν εἰς uire ληγόντων ῥημάτων.

je maudis

je mis

je moulus

je naquis

je nuisis

je plus

je pris

je résolus

Τὸ naître βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.
Ἡ Παθητικὴ Μετοχὴ lui δὲν λήγει εἰς τ ὡς τῶν εἰς uire ῥημάτων.

Ἐνεστ. Ὀριστ. je prends, tu prends, il prend, nous prenons, vous prenez, ils prennent.—Ἰποτακτ. que je prenne, que tu prennes, qu'il prenne, que nous prenions, que vous preniez, qu'ils prennent.

je ris

je suffis

je suivis

je tus

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἄς μὴ λησμονῆ ὁ μαθητὴς ὅτι ὁ Πλῆθυντ. τοῦ Ἑνεστ. τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ἐκ τῆς Ἑνεργ. Μετοχῆς, ὡς ἐδιδάχθη ἐν τῷ περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων nous risons, nous suffisous, vous suivions, nous taisions, nous trayons, nous vainquions, nous vivions οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ῥημάτων.

je vainquis

je vécus

Τὸ vaincre γράφεται εἰς τὸ τρίτον ἐνικὸν τοῦ Ἑνεστῶτος il vaine.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ. Acquérit, ἀποκτῶ. Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ conquérir κατακτῶ εἰς τοὺς εὐχρηστοὺς αὐτοῦ χρόνους αἵτινες εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, αἱ δύο μεταχλῆ, ὁ ἀόριστος τῆς ἰριστικῆς καὶ οἱ σύνθετοι χρόνοι· οἱ λοιποὶ ἀναπληροῦνται διὰ τοῦ faire la conquête. Bouillir ζέω, βράζω, οὐδέτερον. Courir, τρέχω· οὕτω καὶ τὰ σύνθετα parcourir, διατρέχω, secourir, συντρέχω, βοηθῶ κ.τ.λ. Couvrir καλύπτω, οὕτω καὶ τὰ σύνθετα découvrir ἀνακαλύπτω· recouvrir, περικαλύπτω· τὸ δὲ recouurer εἶναι ἰμαλὸν τῆς πρώτης Συζ. καὶ σημαίνει ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ· il a recouuré la santé, ἀνέλαθε τὴν ὑγείαν. Dormir, κοιμῶμαι· οὕτω καὶ τὸ s'endormir, ἀποκοιμῶ-

μαι, καταφέρομαι εἰς ὕπνον. Faillir, σφάλω· Fuir φεύγω. Οὕτω καὶ τὸ s' en fuir. τρέπομαι εἰς φυγὴν. Gésir, κείμαι. Mentir, ψεύδομαι. Οὕτω καὶ τὸ démentir, διαψεύδω τινὰ, ἐλέγχω ψευδόμενον. Mourir, θνήσκω. Offrir, προσφέρω. Partir, ἀναχωρῶ. Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ repartir, ἀναχωρῶ πάλιν, ἢ ἀποκρίνομαι· τὸ δὲ répartir, διανέμω, ἔχει ἄλλην ἀρχὴν καὶ σχηματίζεται ἑμαλωτῶς κατὰ τὸ finir. Sentir, αἰσθάνομαι. Οὕτω καὶ τὸ consentir συγκατατίθεμαι· κ.τ.λ. Sortir, ἐξέρχομαι. Οὕτω καὶ τὸ ressortir, ἐξέρχομαι πάλιν, ἢ προφαίνομαι· τὸ δὲ δικανικὸν ressortir, ὑπάγεσθαι εἰς τὸ δεῖνα δικά, στήριον, σχηματίζεται ἑμαλωτῶς κατὰ τὸ finir. Souffrir, ὑποφέρω. Tenir, κρατῶ, οὕτω καὶ τὸ contenir, περιλαμβάνω, s'abstenir, ἀπέχομαι, κ.τ.λ. Tressaillir, σκιρτῶ. Venir, ἔρχομαι, οὕτω καὶ τὸ devenir γίνομαι κ.τ.λ. Vêtir, ἐνδύω.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ. Choir, πίπτω. Déchoir, ἐκπίπτω. Echoir, λαχχάνω· la part qui lui échet. τὸ λαχὸν εἰς αὐτὸν μερίδιον. Falloir, δεῖ, πρέπει. Mouvoir, κινῶμαι. Pleuvoir, ὕει, βρέχει. Pouvoir, προμπεύω. Pouvoir, δύναμαι. Prévaloir, ὑπερισχύω. S'asseoir, κάθημαι, ἐκ τοῦ ἀπλοῦ seoir, συνιδράζω ἐπὶ δικαστῶν, εὐχετόσθαι ἐπὶ τῶν μετοχῶν séant, sis. Ὄταν δὲ τὸ seoir σημαίνει ἀρμολῶ, εἶν' εὐχρηστον εἰς τὴν μετοχὴν seyant καὶ τὰ τρία πρόσωπα τοῦ ἐπιστώτος τῆς Ὁρ. il sied, ils siéent, τοῦ Παρτα. il seyait, ils seyaient, τοῦ Μέλλ. il siéra, ils siéront, καὶ τῆς Ὑποθετ. il siérait, ils siéraient. Cet habit sied bien, αὐτὸ τὸ ἐνδυμα ἀρμολῶει, πηγαίνει καλὰ. Savoir, οἶδα, ἐξέρω. Valoir, ἀξίζω. Voir, βλέπω. Vouloir, βούλομαι.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ. Absoudre, ἀπολύω τῆς κατηγορίας. Battre τύπτω. Οὕτω καὶ τὸ combattre, μάχομαι. Boire, πίνω. Braire, ἐγκάσθαι, ἐπὶ τῆς τοῦ ὄνου φωνῆς. Bruire, θορυβῶ, ἤχῳ. Circoncire, περιτέμνω. Clore, κλείω. Conclure, συμπεριάω. Confire, σκιυρίζω σακχαρωτὰς ὑπόφας. Connaitre, γινώσκω. Coudre, ῥάπτω. Craindre φοβοῦμαι. Croire, πιστεύω, καὶ νομίζω. Croître, αὐξάνω, οὐδέτερον οὕτω καὶ τὸ ἐνεργητικὸν accroître, ἐπαυξάνω. Dire, λέγω. Eclorre οὐδέτερον, ἐκκολάπτομαι ἐπὶ νεοσσῶν, ἢ ἀνοίγω, ἐπὶ ἀνθῶν. Ces fleurs sont écloses. Ecrire, γράφω. Οὕτω καὶ τὸ décrire, περιγράφω. prescrire, διατάσσω. Faire, ποιῶ. Instruire, διδάσκω. Lire, ἀναγινώσκω. Luire, φέγγω. Maudire, καταροῦμαι. Mettre, τίθημι, βάλω. οὕτω καὶ τὸ remettre, παραδίδω· commettre πράττω, commettre une faute, un crime. Moudre, ἀλέθω. Naître, γεννῶμαι. Nuire βλάπτω, Plaire, ἀρέσκω. Οὕτω καὶ τὸ déplaire. ἀπαρέσκω. Prendre λαμβάνω. Οὕτω καὶ τὸ comprendre ἰννοῶ, κ.τ.λ. Résoudre, ἀποφασίζω, λύω, καὶ διαλύω. Ἐκ τῆς διττῆς παθ. μετοχῆς résous καὶ résolu τὸ résous εἶν' εὐχρηστον μόνον ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ διαλύω, εἶν, le soleil a résous le brouillard· ὁ ἥλιος διέλυσε τὴν οὐμίχλην. τὸ δὲ résolu ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦ ῥύματος σημασιῶν, il a résolu de partir, ἀποφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ· il a résolu le problème· ἔλυσε τὸ πρόβλημα. Rire, γελῶ. Suffire, ἀρκῶ. Suivre, ἀκολουθῶ. Taire, σιωπῶ ἐνεργητικόν. taire la vérité. ἀποσιωπῶ τὴν ἀλήθειαν. καὶ se taire, σιωπῶ οὐδέτερον. taissez-vous, σιώπα. Traire ἀμείλω. Vaincre, νικῶ. Vivre, ζῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

*Κανόνες ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων
ρήμάτων ὁμαλῶν τε καὶ ἀνωμάλων.*

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τύπων τῶν τε ὁμαλῶν καὶ τῶν ἀνωμάλων ρημάτων ἐξαχθόνται οἱ ἐξῆς κανόνες περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ὀρθῆς αὐτῶν γραφῆς.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς e, τὸ δευτερον προσλαμβάνει s, τὸ δὲ τρίτον μένει ὁμοιον τῷ πρώτῳ, *j'aime, tu aimes, il aime*. Ἐξαίρουνται τοῦ κανόνος τούτου ἁ. ὁ παρατακτικὸς τῆς ὑποτακτικῆς, οὗ τινος τὸ ἐνικὸν τρίτον πρόσωπον λήγει εἰς t' *que j'aimasse, que tu aimasses, qu'il aimât, que je finisse, que tu finisses, qu'il finît*, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ πρὸ τοῦ t φωνῆεν περισπᾶται πάντοτε· ἅ. ὁ ἀποτελῶν τὸν ἑ' ἀόριστον τῆς ὑποθετικῆς χρόνος τοῦ avoir καὶ être· *j'eusse aimé, tu eusses aimé, il eût aimé. Je fusse tombé, tu fusses tombé, il fut tombé*. γ'. ὁ ἐνεστώς τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ αὐτοῦ avoir· *que j'aie, que tu aies, qu'il ait*.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς s ἢ x, τὸ δευτερον μένει ὁμοιον τῷ πρώτῳ, τὸ δὲ τρίτον μεταβάλλει τὸ s ἢ x εἰς t. *Je finis, tu finis, il finit, je veux, tu veux, il veut*. Πλὴν τοῦ ῥήματος *battre, je bats, tu bats, il bat* τοῦ vaincre, *je vaines, tu vaines, il vaine*· καὶ τῶν εἰς dre ληγόντων ρημάτων τῆς τετάρτης συζυγίας, *je rends, tu rends il rend*· ἐν οἷς ἅπασι τὸ t τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου παντάπασιν ἀποβάλλεται.

Τὰ δὲ εἰς aindre, eindre, oindre καὶ oudre ῥήματα τῆς τετάρτης συζυγίας, ὧν τὸν ἰδιάζοντα σχηματισμὸν εἶδομεν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνωμάλων ρημάτων, ἀποβάλλουσιν ἀπεναντίας ἐν τῷ ἐνεστώτι τῆς ὀριστικῆς τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον d, τὴν δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου κα-

τάληξιν s μεταβάλλουσιν ἐν τῷ τρίτῳ εἰς t' οἷον, je crains, tu crains, il craint· j' absous, tu absous, il absout.

Τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ πασῶν τῶν συζυγιῶν λῆγον εἰς ez, μόνον ἐπὶ τριῶν ρημάτων τοῦ être, faire, dire λαμβάνει es κατ' ἐξαιρέσειν· vous êtes, vous faites, vous dites. Ὡσαύτως τὸ τρίτον πληθυντικὸν λῆγον κοινῶς εἰς ent, ἐπὶ τεσσάρων μόνον ρημάτων ἀπαντᾶται λῆγον εἰς ont· εἶναι δὲ ταῦτα τὸ avoir, τὸ être, τὸ aller καὶ τὸ faire· ils ont, ils sont, ils vont, ils font.

Τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ prétérit défini τῆς ὀριστικῆς δέχονται ἀείποτε περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγούσης nous aimâmes, vous aimâtes· nous finîmes, vous finîtes· nous reçûmes, vous reçûtes· nous rendîmes, vous rendîtes.

Τὰ ῥήματα τῆς δ' συζυγίας ὅσα περισπῶνται ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ, οἷα τὸ connaître, paraître, paître, croire, ἀποβάλλουσιν ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι τὴν περισπωμένην, πλὴν τῶν χρόνων ἐνθα ἔπεται μετὰ τὴν δίφθογγον τὸ σύμφωνον t' ὡς ἐν τῷ τρίτῳ ἐνικῷ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς, il connaît· ἐν τῷ μέλλοντι, je connaîtrai, tu connaîtras, καὶ ἐν τῇ ὑποθετικῇ, je connaîtrais, tu connaîtrais. κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ENNATON.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων

Avoir καὶ Être.

Ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἶδομεν ὅτι τὰ μὲν ἐνεργητικὰ ῥήματα καὶ τὰ πλεῖστα τῶν οὐδετέρων βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν οὐδετέρων, τὰ παθητικὰ καὶ τὰ μέσα βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être. Εἶναι δὲ καὶ τινα

σχηματίζοντα τοὺς συνθέτους χρόνους ὅτε μὲν διὰ τοῦ ἐνός, ὅτε δὲ διὰ τοῦ ἐτέρου τῶν δύο βοθητικῶν.

Τὰ μὲν οὐδέτερα aller, arriver, choir, décéder, éclore, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἐξῆς σύνθετα αὐτοῦ, devenir, intervenir, parvenir, revenir, βοθηοῦνται πάντοτε ὑπὸ τοῦ être.

ΣΗΜ. Τὸ prévenir (προλαμβάνω) contrevenir (παραβαίω) καὶ subvenir (ἐπαρκῶ) βοθηοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir. Τὸ δὲ convenir ὕταν σημαίη τὸ συμφωνῶ βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être, ὕταν δὲ τὸ ἀρμολῶ, ὑπὸ τοῦ avoir. Nous sommes convenus d'acheter ce qui ne nous avait pas convenu d'abord.

Τὰ ἐξῆς δὲ οὐδέτερα accourir, accoucher, cesser, croître, décroître, dégénérer, demeurer, disparaître, échoir, échouer, embellir, empirer, grandir, monter, partir, passer, périr, rajeunir, rester, vieillir κτλ. ὅτε μὲν βοθηοῦνται ὑπὸ τοῦ être, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ avoir.

Ὁ διορισμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων εἶναι δυσχερῆς ὁπωσοῦν. Κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς τὰ ῥήματα ταῦτα δέχονται τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο τῶν βοθητικῶν κατὰ τὴν διάφορον ἔποψιν, καθ' ἣν θεωρήσῃ τις αὐτά. Ἄν μὲν ἀποβλέψῃ μᾶλλον εἰς τὴν πράξιν καὶ ἐνέργειαν ἢ τὸ ῥῆμα ἐκφράζει, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ avoir· ἂν δ' ἀποβλέψῃ οὐχὶ εἰς τὴν πράξιν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου τὴν ἐκ τῆς πράξεως προερχομένην ἢ ἐπακολουθοῦσαν αὐτῇ, πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὸ être. Σαφέστερον δὲ εἰπεῖν καὶ πρὸς τὰς ἐννοίας τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς συμφωνότερον, τὸ μὲν avoir δίδει εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα σημασίαν μᾶλλον καὶ δύναμιν ἀορίστου, τὸ δὲ être παρακειμένου, χρόνου ὅστις παρεμφαίνει τὰς ἐνεργείας σχετικῶς πρὸς τὸν παρόντα χρόνον, καὶ ὡς τετελεσμένας ἤδη. Οἶον, λαλῶν τις περὶ ἀνδρῶν ἀπολεσθέντων ἐν μάχῃ ἢ ναυαγίῳ, λέγει ils ont péri dans un combat, ils ont péri dans les flots. Ὅταν δὲ προσδιορισμὸς δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγων τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθός, εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν συνέβη τὸ ῥηματικὸν σημαίνόμενον,

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ). 6

ἀλλὰ θεωρῆ αὐτὸ ὡς τετελεσμένον κατὰ τὴν παροῦσαν ἤδη στιγμήν τοῦ χρόνου, ὅταν δηλαδὴ πρόκηται νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἑλληνικοῦ παρακειμένου, ἀπολώλασιν οἱ ἄνδρες, θέλει εἰπεῖ διὰ τοῦ être ils sont péris.

Cette femme est accouchée, σημαίνει ὅτι ἡ γυνὴ ἔτεκεν ἤδη καθ' ὃν χρόνον λαλῶ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον· ἀλλ' ἂν προσδιορίσω τὸν χρόνον, ὅτι χθὲς ἐγέννησε, ἢ τὸν τρόπον, ὅτι εὐψύχως ἐγέννησε, πρέπει νὰ εἶπω διὰ τοῦ avoir cette femme a accouché hier (1), elle a accouché avec courage.

Ἄς λάβωμεν ἕτερον ῥῆμα τὸ demeurer, διαμένω ἢ διατρίβω. Ἄν ὁ λόγος ἦναι περὶ ἀνθρώπου ὅστις διέτριψε μὲν ποτε ἔν τινι πόλει ἢ χώρᾳ, ἀπῆλθε δ' ἔπειτα ἐξ αὐτῆς, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ avoir il a demeuré six mois à Madrid· il a demeuré long-temps à Lyon. Ἄν δ' ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄνθρωπος διαμένῃ εἰσέτι εἰς τὴν χώραν, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ être, mon frère est demeuré en France pour y faire ses études.

Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ ῥήματα partir, rester· il a resté deux jours à Lyon· ἤτοι διατρίψας ἡμέρας δύο ἀπῆλθεν ἔπειτα· je l'attendais à Paris, mais il est resté à Lyon· ἤτοι ἔμεινε καὶ μένει εἰσέτι· il a parti il y a près d'une demi-heure· καὶ ἄνευ προσδιορισμοῦ χρόνου ἀνάγοντος τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθὸς, il est parti.

Ὡσαύτως τὰ ῥήματα grandir, (μεγαλῶν οὐδ.) embellir, (εὐμορφάζω) rajeunir (ἀνανεοῦμαι), vieillir (γηράσκω), changer (μεταβάλλομαι), déchoir (ἐκπίπτω), βοηθοῦνται κατὰ Μαρμοντέλην ὑπὸ τοῦ avoir ὅταν παριστῶσιν ἐνέργειαν βαθ-

(1) Διὰ νὰ μὴ φαίνονται ἀντίφασιν πρὸς τὰ ἐν τῷ περὶ σημασίας χρόνων λεγθέντα, σημειῶσαι ὅτι τὸν prétérit indéfini ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ prétérit défini, ἤτοι τοῦ ἑλληνικοῦ ἀορίστου, ὅχι δὲ καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

μηδὸν τελουμένην, ὑπὸ δὲ τοῦ être, ὅταν τετελεσμένη ᾔδη. Οἶον, cet enfant a bien grandi en peu de temps—il a bien embelli pendant ce voyage—depuis ce moment il a déchu de jour en jour—il a vieilli en peu de temps· Καὶ πάλιν vous êtes bien grandi — je sens que je suis bien vieilli—il est bien déchu de son autorité.

ΣΗΜ. Τινὰ τῶν προσμειωθέντων ῥημάτων ὡς τὸ changer, passer κ.τ.λ. λαμβάνονται καὶ ὡς μεταβατικά· τότε δὲ ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir· ὡς il a passé la rivière.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Προθέσεως.

Αἱ προθέσεις διαιροῦνται εἰς σημαντικὰς τόπου, χρόνου, κτλ. εἶναι δὲ αἱ ἑξῆς,

Dans. Σημαίνουσα τὸ ἔνδον· il est dans la chambre ἐν τῷ δωματίῳ.

En. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· il est en Italie· ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἠθικῶν ἀντικειμένων, il est en sûreté, ἐν ἀσφαλεῖ κεῖται· ἄλλοτε δὲ ὁμοιότητα ἢ τὸ πρέπον· il agit en roi, πράττει κατὰ βασιλεία, ὡς βασιλεὺς.

A. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν· il est à Rome·—tout chemin mène à Rome (παροιμ.)

De. Τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, il vient d'Athènes, ἐξ Ἀθηνῶν· τὸ ὄργανον· il l'a percé de son épée, διὰ τοῦ ξίφους· τὸ ποιητικὸν αἶτιον, aimé de tout le monde, παρὰ πάντων ἀγαπώμενος.

Avec. Τὸ ὁμοῦ· les soldats avec les officiers, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Sans. Ἄνευ, χωρίς· les soldats sans les officiers.

Contre. Τὸ ἐναντίον· les soldats contre leurs officiers· κατὰ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῶν.

- Hors.** Τὸ ἐκτός· cette maison est hors de la ville· ἔξω τῆς πόλεως. Ἐξαίρεσιν· tout est perdu hors l'honneur· τὰ πάντα ἀπώλοντο πλὴν τῆς τιμῆς.
- Sur.** Τὸ ἐπάνω· il est sur la mer· ἐπὶ τῆς θαλάσσης.
- Sous.** Τὸ ὑποκάτω· sous le ciel· ὑπὸ τὸν οὐρανόν.
- Devant.** Τὸ ἔμπροσθεν· il marchait devant le roi· πρὸ τοῦ βασιλέως.
- Après.** Τὸ κατόπιν· il marchait après le roi· μετὰ τὸν βασιλέα.
- Chez.** Τὸ πλησίον· il est chez le roi· παρὰ τῷ βασιλεῖ· il est chez lui· ἐν τῷ οἴκῳ.
- Avant.** Τὸ πρότερον· avant la guerre· πρὸ τοῦ πολέμου.
- Pendant.** Χρόνον· pendant la guerre· ἐπὶ τοῦ ἢ ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου.
- Depuis.** Ἀρχὴν χρόνου· depuis le déluge· ἀπὸ τοῦ κατακλισμοῦ.
- Pour.** Αἰτίαν· pour la gloire· ἕνεκα τῆς δόξης.
- Selon.** Συμφωνίαν· Selon la loi κατὰ τὸν νόμον.
- Entre.** Ἀναμέσον (ἐπὶ δύο ἀντικειμένων)· entre ses bras.
- Parmi.** Μεταξὺ (ἐπὶ πολλῶν)· parmi les morts· μεταξὺ τῶν νεκρῶν.
- Malgré.** Ἐναντίωσιν· malgré moi, ἀκουσίως μου, παρὰ τὴν θέλησίν μου.
- Par.** Τὸ μέσον· par terre et par eau διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἔτι τὸ ποιητικὸν αἴτιον· la Henriade par Voltaire· ὑπὸ Βολταίρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήματος.

Τὰ εἶδη τῶν ἐπιρρήματων εἶναι ἕξ κατὰ τοὺς Γάλλους
Γραμματικούς.

Ἄ. Χρόνου· de temps· οἶον· aujourd'hui σήμερον· de-

main, αὔριον· hier, χθές· alors, τότε· auparavant, πρότερον· aussitôt, πάραυτα· autrefois, ἄλλοτε· bientôt, εὐθύς· déjà, ἤδη· désormais, τοῦ λοιποῦ· dorénavant, τουντεῦθεν· ensuite, ἔπειτα· jadis, πάλαι· jamais, οὐδέποτε· à jamais, διὰ παντός· maintenant, τώρα· à présent, ἐν τῷ παρόντι· souvent, συχνάκις· toujours, πάντοτε (κατὰ λέξιν ἕσημέραι)· tard, ὕψέ, βραδέως. κτλ.

β'. Τόπου· de lieu· Ailleurs, ἀλλαχοῦ· alentour, πέριξ· auprès, πλησίον· dedans, ἔνδον· dehors, ἔξω· dessus, ἄνω· dessous, κάτω· ici, ἐδῶ· là, ἐκεῖ· loin, μακράν· οὐ, ποῦ· ἢ ὅπου· partout, πανταχοῦ· y, ἐκεῖ. κ.τ.λ.

γ'. Τάξεως· d'ordre· premièrement, πρῶτον· secondement, δεύτερον, κ.τ.λ. alternativement, ἐναλλάξ· tour-à-tour κατὰ περίοδον.

δ'. Ποσότητος, de quantité· assez, ἱκανῶς· peu, ὀλίγον· beaucoup, πολὺ· fort, σφόδρα· très, λίαν· trop, ἄγαν, παρὰ πολὺ· encore, προσέτι· presque, σχεδόν.

ε'. Συγκρίσεως· de comparaison· plus, μᾶλλον· moins, ἥττον· mieux, κάλλιον· pis, χειρόν· comme, ὡς· de même, ὡσπερ κ.τ.λ.

ς'. Ποιότητος· de manière ἢ de qualité· sagement, σοφῶς· justement, δικαίως· heureusement, εὐτυχῶς· bien, καλῶς· mal, κακῶς κτλ.

Τὰ εἰς ment ἐπιρρήματα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ εἰς ὡς τροπικὰ τῆς Ἑλληνικῆς, παράγονται ἐκ τοῦ ἐπιθέτου προσθέσει τῆς καταλήξεως ment, ἂν μὲν τὸ ἐπίθετον λήγῃ εἰς φωνῆεν, εἰς τὸ ἀρσενικὸν γένος· οἶον, vrai, ἀληθής· vraiment, ἀληθῶς· joli, εὐειδής· joliment, εὐειδῶς· gai, παιδρός· gaiement, παιδρῶς· ἂν δὲ τὸ ἀρσενικὸν λήγῃ εἰς σύμφωνον, εἰς τὸ θηλυκόν· οἶον, heureux, εὐτυχής· heureusement, εὐτυχῶς· pieux, εὐσεβής· pieusement, εὐσεβῶς· grand, μέγας· grandement, μεγάλως.

Τῶν δὲ εἰς *ant* ἢ *ent* ληγόντων ἐπιθέτων τὸ ἐπίβλημα γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τροπῆ τοῦ *ant* εἰς *amment*, καὶ τοῦ *ent* εἰς *emment*. οἶον, *élégant*, γλαφυρὸς, *élégamment constant*, σταθερὸς, *constamment évident*, ἐναργής, *évidemment éloquent*, εὐγλωττος, *éloquemment*. Πλὴν τοῦ *lent*, βραδύς, *lentement* καὶ τοῦ *présent*, παρὼν, *présentement*. διότι τὰ δύο ταῦτα γίνονται ἐκ τοῦ θηλυκοῦ κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα. Τὸ δὲ *gentil* χαίρει κάμνει *gentiment*.

Τὰ ἀρσενικά ταῦτα ἐπίθετα μεταβάλλουσιν ἐν τῷ ἐπιβλήματι τὸ θ ἄφρωνον εἰς ἑ κλειστόν. *aveugle*, *aveuglement*. *commode*, *commodément*. *conforme*, *conformément*. *énorme*, *énormément*. καὶ τὰ ἐξῆς θηλυκά *confuse*, *confusément*. *expresse*, *expressément*. *importune*, *importunément*. *obscur*, *obscurément*. *précise*, *précisément*, καὶ *profonde*, *profondément*.

Πολλάκις καὶ ἐπίθετα λαμβάνονται ἐπιβληματικῶς. οἶον, *chanter juste*, *voir clair*, *parler bas*, *sentir bon*, κ.τ.λ.

Ἰπάρχουσι δὲ καὶ πολλὰ φράσεις ἐπιβληματικαὶ (*locutions adverbiales*) οἶον, *au hasard*, τυχαίως. *de nouveau*, ἀπῶς. *derechef* ἐξ ὑπαρχῆς, *en général* καθόλου, ἐν γένει. *tout-à-coup* ἀφῶνης. *tout d'un coup*, διὰ μιᾶς. *de suite* κατὰ συνέχειαν. *tout de suite*, εὐθὺς, πάραυτα, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Συνδέσμων.

Οἱ εὐχρηστότεροι σύνδεσμοι εἶναι οἱ ἐξῆς. *parce que* διότι. *puisque*, ἐπειδὴ (1). *or*, ἀλλὰ μὴν, *donc*, ἄρα, λοιπόν. *mais*, ὅμως. *si*, εἰάν. *sinon*, εἰδεμή. *et*, καί. *quoique* καίτοι. *ni*, οὔτε, *tandis que*, ἐνῶ. *à moins que*, πλὴν ἂν. *cependant*,

(1) Par ce que, δι' ἧς, puis que ἐπεὶ δὴ.

ἐν τούτοις peut-être, ἴσως· ou, ἢ· savoir, δηλαδή· c'est-à-dire, τουτέστι· par conséquent ἢ en conséquence, ἐπομένως, ἄρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιφωνήματος.

Τὰ σχετλιαστικά, θαυμαστικά, κλπ. ἐπιβρήματα τῆς ἑλληνικῆς, ἦτοι ὅλας τὰς φωνὰς ἐκείνας ὅσας προίεται ὁ ἄνθρωπος κυριευθεὶς ὑπὸ σφοδρυῦ τινὸς πάθους, οἷον χαρᾶς, ἢ λύπης, ἢ φόβου, ἢ θαυμασμοῦ, ἢ βδελυγμοῦ, κατέταξαν οἱ Λατῖνοι, καὶ κατὰ ζῆλον ἐκείνων οἱ Γάλλοι, εἰς ἰδιαίτερον μέρος λόγου ὅπερ interjection καλοῦσιν· οἱ δὲ ἡμέτεροι μετέφρασαν αὐτὸ Παρένθεσιν ἢ Ἐπένθεσιν ἢ καὶ Ἐπιφώνημα.

Διαιροῦνται δὲ ὡς ἐφεξῆς·

Χαρᾶς (Pour exprimer la joie) Ha! bon! Eὐγε!

Λύπης (pour marquer la douleur) aie! hélas! αἶ! φεῦ!

Θαυμασμοῦ (pour marquer l'admiration) oh! ah!

Ἀποτροπιάσεως (pour marquer l'aversion) Fi! fi donc!

ἄπαγε! εὐφήμει!

Ἐρωτήσεως (pour interroger) Hé bien! λοιπόν;

Κατασιγιάσεως (pour imposer silence) paix! chut! σῖγα!
σιώπα!

Κλήσεως (pour appeler) Holà!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Καρόνες ὀρθογραφίας.

Τὸ ἀρχαϊκὸν σύμφωνον πολλῶν λέξεων διπλασιάζεται ἐν τῇ παραγωγῇ, προστεθείσης αὐταῖς τῆς λατινικῆς προθέσεως a ἢ ad, οἷον pauvre, appauvrir· tendre, attendre, attendrissement· courir, accourir, κ.τ.λ.

Ὡσαύτως διπλασιάζεται τὸ τελικὸν σύμφωνον τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ῥήματα καὶ τὰ τούτων ῥηματικά· οἷον, son, sonner· nom, nommer· soupçon, soupçonner, soupçonneux· sujet, assujettir, assujettissement· las, lasser· gros, grossir, κ.τ.λ.

Πρὸς ὀρθὴν γραφὴν τῶν εἰς tion, ssion, xion ἢ ction ληγόντων ὀνομάτων, παρατηρητέον τὴν λατινικὴν αὐτῶν ἔτυμολογίαν, οἷον, τὸ ambition γίνεται ἐκ τοῦ ambitio, διόπερ γράφεται διὰ τοῦ t, τὸ δὲ mission ἐκ τοῦ missum, missio, ἔθεν καὶ φυλάττει τὴν διὰ τοῦ διττοῦ ss γραφὴν. Ὁμοίως τὸ action, fraction παραγόμενα ἐκ τοῦ actum, actio, fractum, fractio γράφονται διὰ τοῦ ct, τὸ δὲ réflexion, ἐκ τοῦ reflexum, reflexio, διὰ τοῦ x κ.τ.λ.

Τὰ ἐκ λατινικῶν εἰς tas παραγόμενα ὀνόματα γράφονται διὰ τοῦ é, οἷον veritas, vérité, libertas, liberté· τὰ δὲ ἐκ λατινικῶν εἰς ea τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς ée, οἷον idea, idée· εἰς ée ὁμοίως λήγουσι τὰ ἐκ ῥήματος γαλλικοῦ παραγόμενα ῥηματικά, οἷον la pensée ἐκ τοῦ ῥήματος penser, l'entrée ἐκ τοῦ entrer, l'arrivée, ἐκ τοῦ arriver κ.τ.λ.

Τὸ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως ex ἐν συνθέσει καὶ κατὰ συγκοπὴν προκύπτον e φέρει πάντοτε ὀξείαν, οἷον étendre ἐκτείνω (ἐκ τοῦ ex καὶ tendre) étendue ἔκτασις· élever, αἴρω, (ἐκ τοῦ ex καὶ lever), élévation· étonner ἐκπλήττω (ἐκ τοῦ ex καὶ tonner) étonnement· éloigner (ἐκ τοῦ ex καὶ loin) éloignement, καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Ὡσαύτως ὀξυτονεῖται τὸ e εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγομένας λέξεις, τὰς γραφομένας διὰ τοῦ æ, οἷον Énée (Aeneas, Αἰνεΐας). Égine (Aegina, Αἴγινα)· César (Cæsar)· préposition (præpositio) κ.τ.λ.

Τὸ στερητικὸν ἢ κακωτικὸν dés ἢ dé, τὸ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν δυεὶς ὀξύνεται ἐπίσης, οἷον déshonorer (ἀτιμάζω)· désapprouver (ἀποδοκιμάζω)· déshériter, déshabiller, dépeupler, déplier, déraisonner κ.τ.λ.

ὠσαύτως δὲ καὶ τὸ ἐπίσης κακωτικὸν μέ τὸ γινόμενον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ mal, οἶον, médire (κακολογῶ)· méconnaître (παρὰγνωρίζω)· se méprendre, se méfier κ.τ.λ.

Τὸ δὲ ἐπανάληψιν σημαῖνον μόριον re δὲν θέλει τόνον, ὡς relire, recommencer· ἐκτὸς ἂν τὸ μεθ' οὗ συντίθεται ῥῆμα ἀρχίζη ἀπὸ φωνῆεν· τότε ὀξύνεται, ὡς réimprimer, réordonner· τὰ δὲ réchauffer, récrier γίνονται ἐκ τοῦ échauffer καὶ écrier, κατὰ συγκοπὴν τοῦ e ἀφώνου reéchauffer κ.τ.λ.

Ὅταν ἡ λέξις λήγῃ εἰς e ἀφώνον, τίθεται βαρεῖα εἰς τὸ e τῆς παραληγούσης, ὡς misère, prophète, fidèle, je mène, ils prospèrent. Ἐξαίρουνται αἱ εἰς ége λήγουσαι λέξεις, διότι αὗται ὀξύτονουνται, ὡς piége, manége, j'assiége, καὶ τὰ κατ' ἐρώτησιν ῥήματα, aimé-je? donné-je?

Τίθεται βαρεῖα προσέτι ἐπὶ τῶν προθέσεων à καὶ dès, τῶν ἐπιρρήματων là καὶ où, ὅπως διακρίνονται ἐκ τῶν ὁμωνύμων λέξεων τοῦ ῥήματος a, τοῦ ἄρθρου des, τοῦ ἄρθρου ἢ τῆς ἀντωνυμίας la, καὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου ou.

Ἄλλαι λέξεις δεχόμεναι βαρεῖαν εἶναι αἱ ἐξῆς, çà, deçà, en deçà, déjà, voilà.

Περὶ ἐκθλίψεως φωνηέντων.

Ἐκθλίψιν ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πάσχουσι τρία μόνα φωνήεντα a, e, i, καὶ ταῦτα δὲ ἐν ῥηταῖς περιστάσει.

Τὸ a ἐκθλίβεται εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν la πρὸ φωνηέντος ἢ h ψιλοῦ· l'âme, l'histoire, je l'estime= je la estime.

Τὸ e ἐκθλίβεται á) εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις, je, me, te, se, de, que, ce, le, ne, πρὸ φωνηέντος ἢ h ψιλοῦ, j'aime, je m'é gare, il l'estime, nous l'instruisons, l'essai, l'homme.

Ἐξαίρεσις. Τὸ e τοῦ ἄρθρου le δὲν ἐκθλίβεται πρὸ τῶν

ἀριθμητικῶν onze, onzième καὶ τοῦ συνδέσμου oui. Le onze de janvier. Le oui et le non.

β') Εἰς τὸ lorsque, puisque, quoique, ἐπομένων τῶν ἀντωνυμιῶν il, elle, on, un, une lorsqu'il parle, puisqu'elle le veut, quoiqu'on dise.

γ') Εἰς τὸ entre καὶ presque λαμβανόμενα ἐν συνθέσει, ὡς ent'acte, entraider, presque ille.

δ') Εἰς τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν quelque, ἐπομένου τοῦ un ἢ autre quelqu'un, quelqu'autre.

ε') Εἰς τὸ θηλυκὸν ἐπίθετον grande ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσι, grand'mère grand'messe, grand'salle κ.τ.λ

Τὸ ἰ ἐκθλίβεται εἰς μόνον τὸν ὑποθετικὸν σύνδεσμον si ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας il, ils· s'il vient, s'ils viennent.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ.

GRAMMATIKH
THE
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Χρήσις τῶν Ἄρθρων.

Τὸ ἄρθρον εἶναι ἀναγκαῖον σχεδὸν ὅπου καὶ παρ' Ἑλλήσιν, ἦτοι εἰς παράστασιν ἀτόμου ὀρισμένου, ἢ εἴδους ἢ γένους. Ὅταν δ' ἡμεῖς λέγωμεν, ὁ πατὴρ ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, ἐννοοῦντες τὸν καθόλου πατέρα, οἱ Γάλλοι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν *un*, ἐκφράζοντες τὸ τοιοῦτον οὕτως· *un père doit aimer ses enfants*.

Τὸ ἄρθρον προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ἂν δὲ ὑπάρχη ἐπιθέτον, καὶ τοῦ ἐπιθέτου, οἷον *les bons enfants*· πλὴν τοῦ ἐπιθέτου ἢ τῆς ἀντωνυμίας *tout* ἣτις προτάσσεται τοῦ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, οἷον *tout le monde, toute la ville*· πᾶς ἢ ὅλος ὁ κόσμος· πᾶσα ἡ πόλις· καὶ τῶν ἐξῆς τιμητικῶν λέξεων *Monsieur, Madame, Monseigneur*· οἷον, *Monsieur le président, Madame la comtesse, Monseigneur l'évêque*.

Ὅταν κατόπιν ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἔπεται ἐπίθετον, τὸ ἄρθρον δὲν ἐπαναλαμβάνεται ὡς παρ' Ἑλλήσιν· οἷον *l'homme juste* ὁ δίκαιος ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ δίκαιος. Ὡσαύτως καὶ

ἂν ἔπεται μετοχή· οἶον, le fruit défendu, ὁ ἀπηγορευμένος καρπός. Ἐξαίρουνται τὰ σχετικὰ ὑπερθετικά, l'homme le plus sage.

Ἐξεναντίας δὲ εἶναι ἀναγκασία παρὰ Γάλλοις ἢ πρὸ ἑνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, ἐνῶ τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν ἑλληνικὴν δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ἄφευκτα· οἶον, les capitaines et les soldats, καὶ ὄχι les capitaines et soldats.

Ὅσάκις δύο ἢ πλείότερα ἐπίθετα κατηγοροῦνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἄρθρον τίθεται ἀπαξ μόνον. Le sage et pieux Fénelon. Ἄν δὲ κατηγορῶνται εἰς διάφορα οὐσιαστικά, τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται. L'histoire ancienne et la moderne. Le premier et le second étage.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Πρῶτον Μέρος ἐλαλήσαμεν περὶ τῶν μεριστικῶν λεγομένων ἄρθρων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ προσθέτομεν, ὅτι ἂν τὸ ὄνομα τὸ λαμβάνον τὸ μεριστικόν ἄρθρον du, de la, des, ἔχη πρὸ αὐτοῦ ἐπίθετον, τότε ἀποβάλλεται τὸ ἄρθρον τοῦ πτωτικοῦ, καὶ μένει μόνη ἡ πρόθεσις de, οἶον de bon pain, de bonne viande, ὄχι du bon pain, de la bonne viande. Un discours n'est beau qu'autant qu'il contient de solides raisonnements et de nobles expressions, καὶ ὄχι des solides, des nobles. Ἐκτὸς ἂν τὸ ἐπίθετον συναποτελῇ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ μίαν μόνην ιδέαν· beaux-esprits, οἱ εὐφρεῖς, petits-maitres, οἱ καλλωπισταί· τότε μένει τὸ ἄρθρον, il voit toujours des beaux-esprits.

Παραλείπεται ὡσαύτως τὸ ἄρθρον τοῦ μεριστικοῦ καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως· οἶον, je ne vous ferai pas de reproches· ἐκτὸς ἂν τὸ μεριστικόν εἰδικεύηται διὰ τινος νέου προσδιορισμοῦ, on ne soulage point des douleurs qu'on méprise, διότι ἔπεται ὁ προσδιορισμὸς qu'on méprise.

Τὰ κύρια ὀνόματα ἀνδρῶν, πόλεων καὶ νήσων ἐκφέρονται ἀνάρθρως· τὰ δὲ τῶν χωρῶν, ἐπαρχιῶν, ἠπειρῶν, ποταμῶν, ὄρεων, κ.τ.λ. ἐνάρθρως.

Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας κύρια ὀνόματα λαμβάνουσι κατ' ἐξαιρέσειν ἄρθρον, σχηματίζουσι δὲ καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, α) ὅταν μεταπίπτωσιν εἰς ἔννοιαν ἀπλῶν προσηγορικῶν κατ' εἰδός τι ἀντονομασίας· οἷον, les Aristides sont rares dans notre siècle, ἤτοι οἱ δίκαιοι, οἱ ὅμοιοι τοῦ Ἀριστείδου. Διαφέρει ὅμως ἡ περίστασις καθ' ἣν μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ ἐνικοῦ κατὰ τὸ λεγόμενον σχῆμα συνεκδοχῆς· διότι τότε μόνον τὸ ἄρθρον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸνομα, ὡς les Corneille et les Racine ont illustré la scène française. Οἱ Κορνήλιοι καὶ Ῥακίνας, ἀντὶ ἀπλῶς ὁ Κορνήλιος καὶ ὁ Ῥακίνας. β) ὅταν λαμβάνωνται ἐπωνυμικῶς, l'auteur du Télémaque· ἤτοι τοῦ βιβλίου Τηλεμάχου· le naufrage de la Méduse, τοῦ οὕτως ἐπονομαζομένου πλοίου· les souscripteurs du Mercure, τῆς ἐφημερίδος κτλ. γ) ὅταν συνοδεύονται ὑπὸ ἐπιθέτου, le sage Ulysse, le grand Hercule. δ) Ἐνια ἰταλικὰ κύρια ὀνόματα ποιητῶν καὶ ζωγράφων λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον, οἷον le Tasse, le Dante, l'Arioste κ.τ.λ. κατὰ ζῆλον τοῦ ἰταλικοῦ il Tasso, il Dante. Le Tasse ne garde pas aussi exactement que Virgile toutes les bienséances des mœurs, mais il ne s'égaré pas comme l'Arioste (Bouhours). Ainsi le Tasse infortuné. . . (Mme. Staël. Corinne).

Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐκφέρεται ἀνάρθρως. Dieu a créé le monde, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχη προσδιορισμὸς τις, ὡς ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν, le Dieu des miséricordes· le bon Dieu κτλ.

Ἐνῶ δὲ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων δὲν δέχονται ἄρθρον, τὰ τῶν χωρῶν καὶ ἐπικρατειῶν, ὡς εἶπομεν, θέλουσιν αὐτὸ, οἷον, La France est un beau pays· ἐκτὸς τῆς γενικῆς ὅταν τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλης λέξεως, ὅτε καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐπίθετον, οἷον les peuples d'Asie, οἱ Ἀσιανοὶ λαοί, les villes d'Europe, αἱ Εὐρωπαϊκαὶ πόλεις.

Καὶ καθόλου δὲ ὅπου οὐσιαστικόν τι λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου καὶ δύναται παρ' ἡμῖν νὰ μεταβληθῇ εἰς

ἐπίθετον, ἐκεῖ οἱ Γάλλοι δὲν μεταχειρίζονται ἄρθρον· οἷον, *une tendresse de père* ἴσον τῷ φιλοστοργία πατρική· *un caprice de femme* ἰδιοτροπία γυναικεία. Οὕτω καὶ *une montre d'or*, ὠρολόγιον ἐκ χρυσοῦ=χρυσουῖν· *une table de marbre* τράπεζα μαρμάρου=μαρμαρίνη, καὶ πάντα τὰ τὴν ὕλην ἐξ ἧς τι παριστῶντα ὀνόματα.

Διὰ γενικῆς ἀνάρθρου, ἤτοι διὰ μόνον τοῦ *de* ἐκφράζεται καὶ τὸ *κατά τι*, ὅπερ ἡ ἑλληνικὴ δι' αἰτιατικῆς ἢ δοτικῆς ἔρμηνεύει· οἷον *faible de constitution*, ἀσθενὴς τὴν κρᾶσιν.

Παραλείπεται τὸ ἄρθρον καὶ ὁσάκις ὄνομά τι συναποτελεῖ μετὰ ῥήματος μίαν ἔννοιαν περιφραστικῶς, οἷον, *j'ai faim*=πεινῶ· *j'ai soif*=διψῶ· *je prends soin*=φροντίζω, καὶ οὐχὶ *j'ai de la faim, j'ai de la soif* κτλ. ἅς τινὰς περιφράσεις διδάσκουσι τὰ λεξικά καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβὴ· ἢ ὅταν ὄνομά τι ἐμπρόθετον λαμβάνηται ἀντὶ ἐπιρρήματος ἢ ἐπιθέτου *je vais à pied, à cheval*· πορεύομαι πεζῇ, ἔφιππος. Καὶ αὗται δὲ αἱ περιστάσεις εἶναι ὀρισμέναι, καὶ σημειοῦνται ἐν τοῖς λεξικοῖς.

Παραλείπεται ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα, οἷον *tant, beaucoup, trop, tant de sagesse*, τοσαύτη φρόνησις· πλὴν τοῦ *bien*, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ γενικὴν ἔναρθρον· *bien des hommes*, πολλοὶ ἄνθρωποι.

Παραλείπεται τέλος εἰς ἀρχαῖά τινα γνωμικὰ καὶ παροιμίας, ὡς *pauvreté n'est pas vice*· *plus fait douceur que violence* κ.τ.λ.

Τὸ *le plus, le moins* τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων δὲν πρέπει νὰ συγγέεται μὲ τὰς ὁμωνύμους ἐπιρρηματικὰς φράσεις *le plus* τὰ μάλιστα, *le moins*, ἥκιστα. Ἐκεῖ μὲν τὸ ἄρθρον εἶναι κλιτὸν, συμφωνοῦν μετὰ τοῦ ἐπιθέτου· ἐνταῦθα δὲ ἄκλιτον· *de toutes ces dames votre sœur était la plus affligée*· εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο τὸ *la plus* ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ *affligée* ἓν ὑπερθετικόν· εἰς δὲ τὸ ἐξῆς *voire sœur ne pleure pas, lors même qu'elle est la plus affligée*, τὸ

le plus εἶναι ἀθύπαρκτον ἐπιβόημα κατηγορούμενον εἰς τὸ ἔπημα est affligée. Ὁμοίως, Racine et Boileau sont les poètes qui écrivent le mieux, qui s'expriment le plus noblement. Ἐνταῦθα le mieux, le plus εἶναι προφανῶς ἐπιβόηματα.

Αἱ φράσεις la saint Jean, la saint Martin κ.τ.λ. εἶναι ἑλλειπτικά, ἐννοουμένου ἕξωθεν τοῦ ὀνόματος fête· la fête de saint Jean· ὡς ἡμεῖς λέγομεν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ἐννοοῦντες τὴν λέξιν ἑορτή.

Οἱ Γάλλοι λέγουσι la ville de Nauplie, l'île d'Égine, le mois de Janvier, ἡ πόλις τοῦ Ναυπλίου, ἡ νῆσος τῆς Αἰγίνης κτλ. ἀντὶ τοῦ la ville Nauplie, l'île Égine, le mois Janvier. Ἄν δὲ καὶ ἀπαντᾷται ἐνίοτε τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἷον ἡ πόλις Ἀθηνῶν (ἴδε Γραμματικὴν Κούμα), πλὴν τοῦτο εἶναι σπανιώτατον, καὶ ἡ κατάχρησις βαρβαρισμός.

Κατὰ δὲ τινὰ παράδοξον ἀντίφασιν τὸ πτωτικὸν ἐκεῖνο de παραλείπεται ὅλως ἐν τισὶ φράσεσιν ὡς αἰ ἐξῆς· le ministère Guizot ἀντὶ le ministère de Guizot· la rue saint-Honoré, ὁδὸς ἁγίου Ὀνωρίου· le huit Juillet ἡ ὀγδόη Ἰουλίου, ἀντὶ de saint-Honoré, de Juillet. Code-Napoléon κτλ.

Σημεῖωσαι δὲ ὅτι τὰ ἐπωνυμικῶς λαμβανόμενα ἐπίθετα οἱ Γάλλοι ἐκφέρουσι μετὰ τῆς προθέσεως de, ἥτοι κατὰ γερμανικὴν ἄναρθρον. Charles avait le titre d'Invincible; les nations avaient déjà donné à Pierre Alexiovitz le nom de Grand (Voltaire). Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα θέλει τὰ τοιαῦτα ἐπίθετα κατ' ὀνομαστικὴν καὶ ἐνάρθρως. Εἶχε τίτλον δ' Ἀήττητος, ὄνομα δ' Μέγας.

Καὶ οὐσιαστικὸν δὲ πολλάκις λαμβάνεται ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς ἄλλου οὐσιαστικοῦ· τότε δὲ συνδέονται ἀλλήλοις διὰ τοῦ πτωτικοῦ de· οἷον ce diable d'homme· ὁ διαβολάνθρωπος αὐτός· ce coquin de valet· ὁ ἀχρεῖος αὐτός δούλος, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ συμφωνίας τοῦ Ἐπιθέτου.

Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν.

Ἐπίθετον κοινὸν εἰς δύο οὐσιαστικά τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ συμφωνεῖ κατὰ γένος μὲ τὸ ἐπικρατέστερον ἢτοι μὲ τὸ ἀρσενικόν, ἂν τὰ οὐσιαστικά ἦναι διαφόρου γένους· *cet acteur joue avec une noblesse et un goût parfaits.*

ΣΗΜ. Τὸ ἐπίθετον, ἂν μάλιστα ἦναι δικατάληπτον, πρέπει νὰ τίθεται πλησίον τοῦ ἀρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα, ἂν δὲ ἦναι μονοκατάληκτον, ἦτοι λήγῃ εἰς *e*, ἢ θέσῃ αὐτοῦ ἀδιάφορος.

Ἄν τὰ δύο οὐσιαστικά ἦναι λέξεις συνώνυμοι, τὸ ἐπίθετον δὲν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς τὸ δεύτερον οἶον, *toute sa vie n'a été qu'un travail, qu'une occupation continue.* Ἐπίσης τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ ἕτερον τῶν οὐσιαστικῶν ἂν ταῦτα ἐνοῦνται διὰ τοῦ συνδέσμου *ou* (ὃ)· *un courage ou une prudence étonnante.*

Τὰ ἐπίθετα *nu* (γυμνός), *demi* (ἥμισυς), *nouveau* (νέος), προτασσόμενα τῶν οὐσιαστικῶν μένουσιν ἀμετάβλητα· οἶον, *nu-pieds* γυμνόπους, *une demi-lieue* ἡμίσεια λεύγα=ἡμιλεύγιον, *une demi-heure*, ἡμίσεια ὥρα=ἡμιώριον· *des enfants nouveau-nés*, παῖδες ἀρτιγέννητοι· διότι εἰς ὅλα ταῦτα τὰ παραδείγματα αἱ λέξεις *nu*, *demi*, κ.τ.λ. λαμβάνονται συνθετικῶς οὐχὶ δὲ ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς παρ' ἡμῶν τὸ *γυμνο* εἰς τὸ *γυμνόπους*, τὸ *ἡμι* εἰς τὸ *ἡμιθανής*. Ἄν ὅμως αἱ αὐταὶ λέξεις ληφθῶσιν ἐπιθετικῶς ἐν συντάξει, τότε συμφωνοῦσι κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ οὐσιαστικόν, οἶον *une heure et demie*, ὥρα μία καὶ ἡμίσεια κτλ.

Ὅμοιόν τι πάθος πάσχουσι καὶ αἱ ἐξῆς λέξεις *excepté*, *supposé*, *compris*, *ci-joint*, *ci-inclus*, αἵτινες μετοχαὶ οὔσαι λαμβάνονται πολλακίς ἐπιβῆματικῶς· *excepté ces personnes* = πλὴν τῶν ἀτόμων τούτων· *ces personnes*

exceptées—εξαιρουμένων τῶν ἀτόμων τούτων· vous trouverez ci-joint, ci-inclus copie θὰ εὐρῆτε ἐνταῦθα ἐγκλειστον, ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον· ἂν δὲ ἦτο la copie, ἐνάρθως, ἔπρεπε νὰ συμφωνήσῃ ἢ μετοχὴ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ copie, vous trouverez ci-incluse la copie. Οὕτως εἴθισται.

Ἡ λέξις feu, μακαρίτης, μένει ἄκλιτος ἂν ἔπηται ἔναρθρον τὸ οὐσιαστικόν, ἦτοι feu la reine, ἢ μακαρίτις βασίλισσα· ἢ μετ' ἀντωνυμίας κτητικῆς feu votre mère ἢ μακαρίτις μήτηρ σου· κλίνεται δὲ καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, ἂν τὸ οὐσιαστικόν ἔπηται ἀνάρθως, οἶον, la feu reine, votre feu mère.

Εἰς δὲ τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως gens (ἄνθρωποι) συμβαίνει τι παράδοξον· ἦτοι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι θηλυκοῦ μὲν γένους ὡς πρὸς τὸ ἠγούμενον ἐπίθετον, ἀρσενικοῦ δὲ ὡς πρὸς τὸ ἐπόμενον· οἶον, les vieilles gens sont toujours soupçonneux, ὅπου τὸ μὲν vieilles γηραιοὶ ἐτέθη κατὰ θηλυκὸν γένος, τὸ δὲ soupçonneux, ὑποπτοί, κατ' ἀρσενικόν. Ἄλλ' ἢ ἀντωνυμία tous προηγουμένη ἢ μόνη ἢ μετ' ἐπιθέτου μονοκαταλήκτου, ἦτοι εἰς e ἄφωνον λήγοντος, ἐκφέρεται κατὰ γένος ἀρσενικόν tous les gens· tous les habiles gens.

Ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου ὡς πρὸς τὸ οὐσιαστικόν δὲν εἶναι οὐδαμῶς ἀδιάφορος εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· ἦτοι λέγουσι beau jardin, καλὸς κήπος· grand arbre, μέγα δένδρον, προτάσσοντες τὸ ἐπίθετον· καὶ πάλιν, habit rouge, ἔνδυμα ἐρυθρὸν, table ovale τράπεζα μακροστρόγγυλος, maison neuve, οἰκία καινὴ, ἐπιτάσσοντες αὐτό. Μόνος διδάσκαλος εἰς τὰ τοιαῦτα εἶναι ἢ προσοχὴ καὶ ἢ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Προσθέτομεν δ' ὅμως τοὺς ἐξῆς ὀλίγους κανόνας.

Συνήθως προτάσσονται μὲν αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπιτάσσονται δὲ αἱ πολυσύλλαβοι λέξεις, οὐσιαστικὰ ἢ ἐπίθετα.

Ἐπιτάσσονται προσέτι. α. αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ἢ τὰ ἐξ
(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ). 7

αὐτῶν γινόμενα ἐπίθετα, ὡς un homme distingué, un pays inconnu. β'. Τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα, ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα, οἶον, la langue grecque, la grammaire française. γ'. Οἱ τεχνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ ὄροι, καὶ τὰ εἰς ique λήγοντα ἐπίθετα, l'art militaire, le poème érique. δ'. Ἐκεῖνα τῶν ἐπιθέτων ὅσα εἶν' εὐχρηστα καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀντὶ οὐσιαστικῶν ὡς τὸ aveugle, τὸ sourd κτλ. un homme aveugle. ε'. Τὰ δηλωτικὰ χρώματος ἢ σχήματος ἐπίθετα habit noir, table ronde.

ΣΠΜ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιθέτων προτάσσονται λαμβανόμενα μεταφορικῶς ἢ ποιητικῶς· οἶον les aveugles passions, de sourds mugissements, les noirs abimes.

Ἐπὶ πολλῶν μάλιστα ὀνομάτων ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου φέρεται μεταβολὴν εἰς τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ὀλίγα τινὰ παραδείγματα δίδομεν ἐνταῦθα· διότι οἰκείος τῶν τοιοῦτων τόπος εἶναι τὰ λεξικά.

Chose certaine· βέβαιον πρᾶγμα· certaine chose, πρᾶγμα τὶ ἀορίστως.

L'année dernière, πέρυσι· la dernière année de la guerre, τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ πολέμου.

Habit nouveau, νεοφανὲς ἱμάτιον· nouvel habit, ἕτερον ἱμάτιον· καὶ habit neuf, καινὸν ἱμάτιον.

Homme gentil, χαρῖεις τοῦς τρόπους· gentilhomme εὐγενὴς τὴν καταγωγὴν.

Homme honnête κομψός, ἐπιεικὴς τὸν τρόπον· honnête homme, χρηστὸς, τίμιος ἀνὴρ.

Vie mortelle, βίος ἐπικηρος, θνητός· mortel ennemi, ἄσπονδος, θανάσιμος ἐχθρός.

Homme vilain, φιλάργυρος, γλίσχρος· vilain homme, ἀχρεῖος ἢ βδελυρός

Femme sage, γυνὴ ἔμφρων· sage-femme, μαία.

Femme grosse, ἔγγυος· grosse femme, παχεῖα, εὐτραφής.

Homme pauvre, auteur pauvre· ἄνθρωπος, συγγραφεὺς πένης· pauvre homme, pauvre auteur· ὀλίγου ἄξιος, ἄθλιος.

Homme plaisant, ἀστεῖος· plaisant homme, γελοῖος.

Homme vrai, φιλαλήθης· vrai charlatan, αὐτόχρημα ἀγύρτης.

Homme grand, ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα· grand homme μέγας ἀνὴρ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΧΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

Προσωπικαί.

Εἰς τὸ Τεχνολογικὸν ὠμιλήσαμεν καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὀνομαστικῶν je, tu, il, πρὸς τὰς μοί, τοί, lui, καὶ περὶ τοῦ πότε ἀντὶ τῶν πλαγίων à moi, à toi, à lui, μεταχειρίζονται τὰς ἀπλαῖς me, te, lui, κτλ. Ἦδη δὲ προσθέτομεν ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς πλείονα διασάφησιν τῶν ἐκεῖ εἰρημένων.

Παρατηρήσαμεν ὅτι εἰς μόνον τὴν προστακτικὴν ἐγκλίσειν τίθενται ἡ μοί καὶ τοί μετὰ τὸ ῥῆμα καὶ ὡς δοτικαὶ καὶ ὡς αἰτιατικαί, ταῦτόν εἰπεῖν ὡς ἔμμεσον καὶ ὡς ἄμμεσον ἀντικείμενον· οἶον, croyez-moi, πιστευσόν με· dites-moi la vérité, εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν· ἂν δὲ προηγῆται τὸ ἀπαγορευτικὸν ne (μὴ), τότε ἐπανερχονται αἱ ἀπλαῖ me, te, προτασσόμεναι ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι· ne me croyez pas κτλ. Δύναται δὲ καὶ ἡ me νὰ τεθῆ μετὰ τὴν προστακτικὴν, ὅταν ἀκολουθῆται ὑπὸ τῆς ἀντωνυμίας en· οἶον, donnez-m'en.

Καὶ τὸ lui δὲ ὡς δοτικὴ καὶ τὸ le καὶ la ὡς αἰτιατικαὶ τίθενται κατόπιν τοῦ ῥήματος ἐν τῇ προστακτικῇ· donnez-lui, ἴσον τῷ donnez à lui ἢ à elle, regardez-le ἢ la· καὶ πάλιν ἀρνητικῶς ne lui donnez pas, ne le regardez pas.

Ἀλλὰ ἡ αἰτιατικὴ le δὲν διαφέρει μόνον κατὰ θέσιν τῆς lui, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔννοιαν· je le crois σημαίνει καὶ τὸν πιστεύω καὶ τὸ πιστεύω, ἥτοι τὸ le λαμβάνεται καὶ ἐπὶ πράγματος, ἐνῶ τὸ lui ἐπὶ προσώπου μόνον.

Ἰπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις χρῆσις τῶν ἀντωνυμιῶν *le, la, les* παρὰ Γάλλοις, ἢ ἐξῆς· ἐρωτώμενός τις *êtes-vous le père de cet enfant?* ἀποκρίνεται *je le suis*· εἰμὶ τοῦτο ὃ λέγεις, ἦτοι ὁ πατήρ· *êtes-vous Pauline?*—*je la suis*· *êtes-vous les ministres du roi?*—*nous les sommes*. Εἰς τὴν περιστασιν ταύτην ἡ ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ἡγούμενον εἰς ὃ ἀναφέρεται, ἂν ἐκεῖνο ᾖ ἢ ὄνομα οὐσιαστικὸν ἔναρθρον· δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἡγούμενον ᾖ ἢ ἐπίθετον ἢ μετοχὴ ἢ οὐσιαστικὸν ἄναρθρον· γυνὴ ἐρωτωμένη *êtes-vous mariée?* θέλει ἀποκριθῆ *je le suis*, ὅχι *je la suis*· ἀλλ' ἂν ἡ ἐρώτησις ᾖ *êtes-vous la mère de cet enfant?* ἀποκρίνεται· *je la suis*.

Δύναται δὲ ἡ ἀντωνυμία *le* ν' ἀναπληροῖ καὶ ῥῆμα προηγούμενον· ὡς, *restez si vous l'osez*, ἀντὶ *si vous osez rester*.

Τὴν αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν *soi* μεταχειρίζονται ἐμπροθέτως ἐπὶ προσώπων, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἄριστον, ὅποιαί αἱ λέξεις *on, chacun, personne*. *On doit rarement parler de soi*.—*Quiconque rapporte tout à soi n'a pas beaucoup d'amis*. Ὁρισμένου δὲ ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἢ *lui* ἢ *lui-même*· *Paul ne fait que parler de lui, ἢ de lui-même*. Ἐπὶ ἀψύχων δὲ μεταχειρίζονται πάντοτε τὴν *soi*· *l'aimant attire le fer à soi*· ὁ μαγνήτης ἔλκει εἰς ἑαυτὸν τὸν σίδηρον.

ΣΗΜ. Ἐνίοτε καὶ ὀρισμένου ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἡ αὐτοπαθὴς *soi* τῆς *lui* ὅταν ἡ σαφήνεια τῆς φράσεως τὸ ἀπαιτῇ· ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα *en remplissant les volontés de son père, ce jeune homme travaille pour soi*· ὑπακούον τῷ πατρὶ ὁ νεὸς αὐτὸς κοπιᾷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ· ἢ *soi* ἐκφράζει ἀναγκαιῶς ἐναυθα ταῦτοπαθειαν, ἐνῶ ἢ *lui* ἢ δύνατο ν' ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸν πατέρα.

Δεικτικά.

Ἡ σύνθετος ἀντωνυμία *celui* θηλ. *celle*, καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη, ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς προηγούμενην λέξιν, εἶν' εὐχρηστος μόνον ἐπὶ προσώπων, *celui qui rend un service doit l'oublier*, ὁ χαριζόμενός τινα χάριν ὀφείλει νὰ λησμονῇ αὐ-

τήν ἀναφερομένη δὲ εἰς προηγουμένην λέξιν τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. De toutes les choses du monde c'est celle que j'aime le mieux. Les vertus de Henri IV étaient celles d'un grand homme. Αἱ ἀρεταὶ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου Δ' ἦσαν ἀρεταὶ ἐξόχου ἀνδρός.

Ὡσαύτως αἱ μετὰ τῶν δεικτικῶν ἢ τοπικῶν μορίων σύνθετοι celui-ci celui-là, καθ' ἑαυτὰς μὲν λαμβανόμεναι τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ceux-ci prétendent que . . . ceux-là soutiennent que . . . οἱ μὲν ἀξιοῦσιν ὅτι . . . οἱ δὲ ἰσχυρίζονται ὅτι . . . Κατ' ἀναφορὰν δὲ πρὸς ἡγουμένην λέξιν λαμβανόμεναι εἶν' εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Voilà plusieurs livres; prenez celui-ci. Λάβε τοῦτο, τὸ βιβλίον.

Τὸ μὲν celui-ci τίθεται ἐπὶ τῶν ἐγγύς, τὸ δὲ celui-là ἐπὶ τῶν πόρρω κειμένων· ἐν δὲ τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου τὸ celui-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ τελευταῖον λεχθὲν, τὸ δὲ celui-là εἰς τὸ πρότερον·

Tel est l'avantage ordinaire
Qu'ont sur la beauté les talents;
Ceux-ci plaisent dans tous les temps,
Celle-là n'a qu'un temps pour plaire.

τὸ ceux-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ talents προτερήματα, τὸ δὲ celle-là, εἰς τὸ beauté, καλλονή.

Ἡ ἀντωνυμία celui-ci δὲν δύναται νὰ ἔχη ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν, δὲν λέγουσι δηλαδὴ celui-ci qui, ἀλλὰ celui qui. Ἡ celui-là ὅμως παρακολουθεῖται ἐνίοτε ὑπὸ τῆς qui, πλὴν ὅχι ἀμέσως, ἀλλὰ παρεμπιπτούσης ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλης τινὸς φράσεως, οἷον celui-là est deux fois, qui ayant toutes les perfections, n'a pas de langue pour en parler, ἔνθα μεταξὺ τοῦ celui-là καὶ τοῦ qui παρεμπίπτουσιν αἱ λέξεις est deux fois grand.

Τὰ εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας προστιθέμενα μόρια ci καὶ là ἀπαντῶνται πολλάκις μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν τὸ συν-

οδεῦον τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν, *cet homme-ci, cet homme-là*. Ἐπί τινων μάλιστα χρόνου δηλωτικῶν λέξεων τὸ *là* εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς τὴν τοῦ λόγου σαφήνειαν. Οἷον *cette année*, σημαίνει τοῦτο τὸ ἐνεστῶς ἔτος, ἐφέτος· *cette année-là*, ἐκεῖνο τὸ ἔτος, τὸ ἤδη παρελθόν· *ce soir*, ἀπόψε, *ce soir-là* κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν· *ce matin*, σήμερον τὸ πρωτ', *ce matin-là*, κατ' ἐκείνην τὴν πρωΐαν, κ.τ.λ.

Αἱ ἀντωνυμίαι *ceci*, τοῦτο, καὶ *cela* ἐκεῖνο, εἶναι ὡς καὶ ἐν τῷ τεχνολογικῷ εἴπομεν, φύσει οὐδετέρου γένους καὶ δὲν ἔχουσι πληθ. ἀριθμὸν. Αὗται δὲν ἀναφέρονται ὡς αἱ *celui-ci, celui-là*, εἰς προηγούμενον ὄνομα· οἷον εἰς τὴν ἐρώτησιν *quel livre prendrez-vous?* ἀποκρίνονται· *je prendrai celui-ci*, ὄχι *ceci*. Δύνανται ὅμως ν' ἀναφέρονται εἰς ὀλόκληρον λόγον εἴτε ἡγούμενον, *il m' a dit cela*, μοι εἶπε ταῦτα, εἴτε ἐπόμενον, *il m' a dit ceci*, μοι εἶπε τάδε. Ὡςπερ τοπλεῖστον ὅμως λαμβάνονται καθ' ἑαυτάς· *comment appelle-t-on cela?* πῶς ὀνομάζεται τοῦτο, τὸ πράγμα;

Μόνον προκειμένων δύο πραγμάτων τοῦ μὲν ἐγγὺς τοῦ δὲ πόρρω, προτιμᾶται πρὸς διαστολὴν ἐπὶ μὲν τοῦ ἐγγὺς τὸ *ceci*, ἐπὶ τοῦ δὲ τοῦ πόρρω, τὸ *cela*, οἷον, *je garde ceci, prenez cela*. Ἄλλως, ὅταν ἐν μόνον ᾖ τὸ ἀντικείμενον, μεταχειρίζονται ἀδιαφόρως τὸ *ceci* ἢ *cela*. *Ceci me surprend, ἢ cela me surprend*.

Ἡ ἀντωνυμία *ce* προτάσσεται πολλάκις τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος *être*, ἐπομένης τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας *qui* ἢ τοῦ συνδέσμου *que*· καὶ τότε ἀποτελεῖ ἰδιωτισμὸν τινα κοινότατον εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. *Ce fut l'envie qui causa le premier meurtre dans le monde* ὁ φθόνος ἔγεινεν αἰτία τοῦ πρώτου ἐπὶ γῆς φόνου. *C'est à vous que je parle* πρὸς σὲ ὀμιλῶ· ἤτοι πρὸς σὲ καὶ ὄχι ἄλλον, ἢ πρὸς σὲ τὸν τοιοῦτον. Γίνεται ἄρα διὰ τῆς περιφράσεως ταύτης ὁ λόγος ἐντονώτερος, καὶ ἡ κυρία τῆς προτάσεως λέξις περιφανεστέρα.

ΣΗΜ. α. Ἐν τῇ τῆσδε περιφράσει ἡ μὲν δεικτικὴ ἀντωνυμία *ce* μῖνει

πάντοτε ἀμετάβλητος, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἦναι τρίτου πληθυντικῷ προσώπου· εἶον, c'est moi qui parle, c'est toi qui parles, c'est lui qui parle· c'est nous qui parlons, c'est vous qui parlez, ce sont eux qui parlent. Ce furent les Phéniciens qui les premiers inventèrent l'écriture, οἱ Φοινίκιαις πρώτοι ἐφεύρον τὴν γραφὴν.

ΣΗΜ. Θ'. Ἡ εἰς τὰ δύο κῶλα τῆς περιφράσεως ἐπανάντησις τῆς αὐτῆς ἁπλοῦς συντακτικῆς δὲν συγχωρεῖται· ὅθεν ψέγεται ὡς σόλοικος ὁ ἐξῆς στίχος τοῦ Βασιλέως,

c'est à vous, mon esprit, à qui je veux parler.

δῖον εἰπεῖν

c'est à vous, mon esprit, que je veux parler.

Ὁμοίως ῥητέον c'est ici que je demeure, ὅχι· c'est ici où je demeure. c'est là que je vais, ὅχι· c'est là où je vais.

Συνήθως οἱ Γάλλοι προτάσσουσι μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ὑποκείμενον, ἐπιτάσσουσι δ' αὐτῷ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον· ὅταν δὲ κατηγορούμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἦναι οὐσιαστικόν τι, προτάσσουσιν ἐνίοτε αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ προσέχοντες νὰ συνδέωσι διὰ τοῦ συνδέσμου que ἀμφοτέρω ταῦτα, ἥτοι τὸ ἡγούμενον κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑποκειμένου. Οὕτω τὸ Démosthènes est un grand orateur δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς τὸ c'est un grand orateur que Démosthènes, ἢ καὶ μετὰ τῆς ἀνωθυμίας quel, quel grand orateur que Démosthènes! καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως δὲ, qu'est-ce que la vie? τί ἐστὶν ἡ ζωὴ; ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἀναδιπλασιάζουσι τοὺς συνδέσμους καὶ τὸ ὑπαρκτικόν, γίνεται δὲ τοῦτο ἰδίως πρὸς δήλωσιν μείζονος ἀπορίας, qu'est-ce que c'est que ce petit sifflement, τί πρᾶγμα εἶναι ὁ μικρὸς αὐτὸς συριγμός;

Συμβαίνει πολλάκις νὰ ἦναι καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος καὶ τὸ κατηγορούμενον ἀπαρέμφορα ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, s'abandonner au désespoir c'est peu connaître les chances de la fortune· ὑπερ δύναται ν' ἀντιστραφῇ οὕτω· c'est peu connaître les chances de la fortune

ne que de s'abandonner au désespoir, ἔνθα τὸ ἀπαρέμ-
φατον s'abandonner, ὅπερ εἶναι κυρίως τὸ ὑποκείμενον τῆς
προτάσεως, ἐπιταχθὲν συνοδεύεται, ὡς ἀνωτέρω τὸ *Démos-
thènes*, ὑπὸ τοῦ συνδέσμου *que*, προσέτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς προ-
θέσεως *de*. Μεταφράζονται δὲ αἱ τοιαῦται προτάσεις ἑλληνιστὶ
τρεπομένου τοῦ μὲν πρώτου ἀπαρεμφάτου εἰς ὀριστικὴν ἔγκλι-
σιν, τοῦ δευτέρου δὲ εἰς μετοχὴν ἔναρθρον· *πολλὰ ὀλίγον
γνωρίζει τὰς περιπετείας τῆς τύχης ὃ πάσαν ἀποβάλλων
ἐλπίδα μεταβολῆς.*

Ὅταν ἡ πρότασις ἄρχηται ἀπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν *ce qui*,
μετὰ τινος οἰουδήποτε ῥήματος, ἀκολουθῆ δὲ ὡς κύριον τῆς
προτάσεως ῥῆμα τὸ *être*, ἡ *ce* ἐπαναλαμβάνεται πρὸ αὐτοῦ.
*Ce que je désire le plus c'est d'aller vous voir.—Ce qui
m'attache à la vie c'est vous.—Ce qui m'indigne, ce sont
les injustices des hommes.* Δὲν εἶναι ὅμως ἄφευκτος ἡ
ἐπανάληψις τῆς *ce*, ἂν μετὰ τὸ *être* ἀκολουθῆ ἐνικὸς ἀριθ-
μοῦ ὄνομα· οἷον δυνατὸν εἶπεῖν *ce qui mérite le plus notre
admiration c'est ἡ est la vertu.*

Μεταχειρίζονται δὲ προσέτι τὴν *ce* ὡς συγκεφαλαιωτι-
κὴν, καὶ ὅταν τὸ πρῶτον κῶλον τῆς προτάσεως σύγκηται ἐκ
πολλῶν τινῶν λέξεων, ὡς *le signe de la corruption des
mœurs dans un état*, c'est la multiplicité des lois. Ἀλλὰ
δυνατὸν εἶπεῖν ἀδιαφόρως, *la véritable noblesse est ἡ c'est
la vertu*, διὰ τὸ σύντομον τῆς τοιαύτης προτάσεως.

Ἡ ἀντωνυμία *ce* ἀναπληροῖ πολλάκις τὴν προσωπικὴν *il*,
καὶ μάλιστα προτιμᾶται αὐτῆς, ἂν τὸ κατηγορούμενον ἦναι
οὐσιαστικόν· *les astronomes qui prétendent connaître
la nature des étoiles fixes, assurent que c e sont autant
de soleils.* Ἀλλ' ἂν τὸ κατηγορούμενον ἦναι ἐπίθετον, προ-
τιμᾶται ἡ προσωπικὴ· οἷον, *lisez Démosthènes et Cicéron,
ils sont très éloquents.— j'ai vu le Louvre, il est ma-
gnifique.*

Ἀλλὰ πρὸς ὀρθὴν χρῆσιν τῶν ἀντωνυμιῶν *ce* καὶ *il*,

ιστέον ὅτι πολλάκις οὐσιαστικὸν κατηγορούμενον ἐπέχει τόπον ἐπιθέτου, ἰδίως ὅταν ἐκφέρεται ἀνάρθρως, οἷον, *il est roi*· ἂν δὲ συνοδεύηται ὑπὸ ἄρθρου ἢ ἀντωνυμίας, θεωρεῖται ὡς κυρίως οὐσιαστικόν, οἷον, *c'est le roi, c'est un philosophe*.

Καὶ ἐπίθετον δὲ κεῖται πολλάκις ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, οἷον, *c'est vrai—c'est juste*· ἤτοι *c'est une chose vraie· c'est une chose juste*.

Ἡ ἀντωνυμία *ce* ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν *il considérait cette campagne, ces collines, ces ruisseaux*.

Κτητικαί.

Αἱ τριτοπρόσωποι κτητικαί *son, sa, leur*, εἰσὶν εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων· ὅθεν εἰς τὴν φράσιν ταύτην *ce chapeau est joli, sa couleur est agréable*, ἡ ἀντωνυμία *sa* δὲν κεῖται καλῶς· ἀλλὰ ῥητέον, *la couleur en est agréable*. Τότε δὲ μεταχειρίζονται ἐπὶ ἀψύχων τὰς κτητικὰς, ὅταν ἡ κατασκευὴ τῆς προτάσεως δὲν ἐπιδέχεται τὴν *en*· ὡς *ce tableau a ses beautés*, ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει τὰς καλλονὰς τῆς· *cette maison a ses agréments*, ὁ οἶκος οὗτος ἔχει τὰ τερπνά του· διότι τὸ ὑποκείμενον *tableau, maison*, ἀποτελεῖ μίαν πρότασιν μετὰ τοῦ ἀντικειμένου *ses beautés, ses agréments*, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀμήχανον ἢ ἀποφύγη τις τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παρασιωπῶνται ὅπου δύνανται νὰ ἐννοῶνται οἰκοθεν· οἷον ῥητέον, *j'ai mal à la tête*, ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν, ὅχι *j'ai mal à ma tête*· *il a reçu un coup de feu au bras*, ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ πυροβόλον εἰς τὸν βραχίονα· ὅχι *à son bras*.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν· ὥστε ἡ τοιαύτη φράσις *mes père et mère* ἀντὶ τοῦ *mon père et ma mère*, καίτοι συνήθης

παρά τῷ χύδην λαῶ και εἰς τὸ δικανικὸν ὕφος, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῶν ἐγκρίτων συγγραφέων. Προσέτι δὲ και μετὰ δύο ἢ πλείονων ἐπιθέτων ἐπαναλαμβάνεται ἡ κτητική, ἂν τὰ ἐπίθετα κατηγορῶνται εἰς διάφορα ὑποκείμενα· οἶον, *mes beaux et mes vilains habits*, διότι ἄλλα μὲν τὰ καλὰ, ἄλλα δὲ τὰ πρόστυχα ἱμάτια· ἂν δὲ τὰ ἐπίθετα ἀναφέρονται εἰς ἓν και τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ἡ ἀντωνυμία τίθεται ἅπαξ· οἶον, *mes beaux et riches habits*· διότι ἐνταῦθα τὰ καλὰ ἱμάτια δὲν εἶναι διάφορα τῶν πολυτελῶν.

Ἀναφορικά.

Ἡ ὀνομαστική τῆς ἀναφορικῆς *qui* τίθεται ἀδιαφόρως ἐπὶ προσώπων τε και πραγμάτων ἀψύχων ἢ και ἀλόγων ζώων, και προτιμᾶται τῆς *lequel, laquelle*· ἡ δὲ γενική και δοτική και ἀπλῶς αἱ ἐμπρόθετοι πτώσεις τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ὥστε αἱ ἐξῆς φράσεις δὲν ἔχουσι καλῶς *l'étude à qui je consacre mes loisirs· le cheval sur qui je suis monté*· ἀλλὰ ρητέον διὰ τῆς *lequel, l'étude à laquelle* κτλ. *le cheval sur lequel* κτλ.

Ἦγουμένων δύο ὀνομάτων διαφόρου γένους, ἡ κοινή τὸ γένος *qui* ἤθελε γεννήσει ἀσάφειαν και ἀμφιβολίαν ποῦ ἄρα ἀναφέρεται, εἰς τὸ ἀρσενικὸν ὄνομα ἢ τὸ θηλυκόν· οἶον, εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, *j'ai vu le mari de votre sœur qui doit obtenir cette place*, ἡ *qui* δυνατὸν ν' ἀναφέρεται και εἰς τὸ ἀρσενικὸν *mari* και εἰς τὸ θηλυκὸν *sœur*· εἶδον τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς σου ὅστις ἢ ἥτις μέλλει νὰ διορισθῇ εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Τότε λοιπὸν ἀντὶ τῆς *qui* προτιμᾶται ἡ ὀνομαστική *lequel*, ἥτις δικατάληκτος οὔσα ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀμφιβολίαν· *le mari . . . , lequel, la sœur . . . , laquelle*. Ἀλλὰ και οὕτως ἡ χρῆσις τῆς *lequel* ὡς ὑποκειμένου δὲν φαίνεται πολλὰ δόκιμος εἰς τοὺς Γάλλους· Γραμματικούς, και συμβουλεύουσι ν' ἀποφεύγωμεν αὐτὴν κατασκευάζοντες ἄλλως

πως τὸν λόγον· (ἴδε Grammaire de Condillac. Tom. Second p. 114).

Αἱ ἀντωνυμίαι αἱ τε ἀναφορικαὶ καὶ αἱ προσωπικαὶ δὲν πρέπει ν' ἀναφέρονται εἰς οὐσιαστικὸν ἄναρθρον καὶ ἀόριστον συναποτελοῦν μετὰ ῥήματός τινος ἢ προθέσεως ἔννοιαν ῥηματικὴν ἢ ἐπιβῆματικὴν· ἡ φράσις αὕτη λόγου χάριν *il nous a reçu avec politesse qui nous a charmés*, δὲν ἔχει καλῶς, διότι τὸ *politesse* εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ ἀντωνυμία *qui* δὲν εἶναι ὀρισμένον οὐδ' αὐθύπαρκτον οὐσιαστικόν, ἀλλ' ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ *avec* μίαν ἔννοιαν ἰσοδυναμοῦσαν τῷ ἐπιβῆματι εὐγενῶς, φιλοφρόνως. Διορθοῦται δὲ οὕτως· *il nous a reçu avec une politesse qui nous a charmés*. Ὡσαύτως μὴ λέγε, *s'il a droit de répondre qui le lui a accordé*, ἀλλὰ, *s'il a le droit de répondre*· μηδὲ, *il demande grâce quoiqu'il ne la mérite pas*· ἀλλὰ *il demande sa grâce* κτλ. Ἡ μεταχειρίσθητι συνώνυμόν τινα φράσιν, οἷον τὸ ἐξῆς παράδειγμα *quand nous mimes en mer, elle était paisible*, δυνατὸν νὰ διορθωθῇ οὕτω πως· *quand nous nous embarquâmes, la mer était paisible*, ἐπειδὴ δὲν λέγουσι μετὰ τοῦ ἄρθρου *quand nous mimes en la mer*.

Ἰδιωτισμός τις γαλλικὸς διαφυγὼν, νομίζω, μέχρι τοῦδε τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων, εἶναι ὅτι ἡ *qui* τίθεται συχνότατα μετὰ τῆς ὀριστικῆς ὡς ἀνάλυσις μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου· οἷον, *tout-à-coup je crus voir Vénus qui fendait les nues dans son char volant*· (Télémaque liv. IV). Αἶφνης ἐφάνη μοι ὅτι εἶδον τὴν Ἀφροδίτην διασχίζουσαν τὰ νέφη εἰς τὸ πτερόεν ἄρμα της. *Hercule sentit bientôt le feu dévorant qui se glissait jusque dans la moelle de ses os*. Ὁ Ἡρακλῆς ἠσθάνθη εὐθὺς τὸ παμφάγον πῦρ διεισδύον μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν κοκκάλων του. Ὁμοίως ἡ ἐξῆς φράσις *voilà Marie qui vient*, ἐξηγεῖται παρ' ἡμῖν, ἰδοὺ ἡ Μαρία ἔρχεται, παραλειπομένης τῆς ἀναφορικῆς.

Ἡ *dont*, ὡς καὶ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ ἐσημειώθη, ἰσοδυναμεῖ

μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τῶν ἀναφορικῶν παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται δὲ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων· ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγήται τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου εἶναι συντακτικὴ· οἶον, *la ville dont les habitants ὄχι la ville les habitants dont ὄθεν ῥητέον la Seine dans le lit de laquelle viennent se jeter d'autres rivières ὄχι dans le lit dont.*

Ἄλλοτε ἢ *que* λαμβάνεται συνεπτυγμένως ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου *lequel*· οἶον *les jours que je l'ai vu, que j'ai mangé avec lui, ἀντὶ les jours pendant lesquels je l'ai vu.*—*Il ne me voit plus de l'œil qu'il me voyait*· τὸ *que* ἐνταῦθα ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν γενικὴν *dont*, καὶ ἔχει ὁμοιότητα μὲ τὸ ἄκλιτον ἐκεῖνο ὁποῦ τῆς χυδαίας φωνῆς. Δὲν μὲ βλέπει πλέον μὲ τὸ μάτι ὁποῦ (δι' οὗ) μ' ἔβλεπε.

Ἡ ἀντωνυμία *qui* ἐρωτηματικῶς λαμβανομένη εἶν' εὐχρηστος ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ πραγμάτων ἀψύχων· ὄθεν μὴ λέγῃς *qui sont les pays du Nord? ἀλλὰ quels sont les pays du Nord?* Δύναται ὅμως νὰ εἴπῃ τις ὀρθῶς. *Il y avait hier chez vous beaucoup de personnes: qui sont-elles? ὅτι περὶ προσώπων ἐνταῦθα ὁ λόγος.*

Ὅπου οἱ Ἕλληνες, ἐπὶ ἐξηρητημένης προτάσεως, μεταχειρίζομεθα τὴν ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν τί, οἶον, δὲν ἐξεύρω τί ζητεῖς, οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν ἀναφορικὴν *ce que, je ne sais pas ce que vous demandez.*

Ἡ *quoi* λαμβάνεται, ὡς εἴρηται ἐν τῷ τεχνολογικῷ, καὶ ὡς ἀναφορικὴ καὶ ὡς ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία. Εἶναι δὲ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, εὐχρηστος ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Πρέπει δὲ νὰ προτιμᾶται μάλιστα, ὅταν τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται ἦναι οὐχὶ ὠρισμένον τι, ἀλλὰ γενικὸν καὶ ἀόριστον, ὁποῖαι αἱ λέξεις *ce, voilà, rien*· οἶον, *voilà de quoi je voulais vous parler—il n'y a rien sur quoi on ait plus écrit.*

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται συχνότατα μετὰ τῆς προθέσεως *de*, ἀποτελοῦσα ἰδιαιτέραν τινὰ φράσιν εἰς τὴν γαλ-

λικήν γλώσσαν, καὶ παριστῶσα τὴν ὕλην ἐξ ἧς, ἢ τὸν τρόπον καθ' ὃν, ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται τι· οἶον, *donnez-moi de quoi écrire*, δός μοι τ' ἀναγκαῖα εἰς γραφήν.—*Il a de quoi être content*, ἔχει ὅσα τὸν ἀρκοῦν νὰ ἦν εὐχαριστημένος.—*Il n'a pas de quoi vivre*· δὲν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν.—*Nous avons de quoi nous amuser*· ἔχομεν πῶς νὰ διασκεδάσωμεν.

Εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας κατατάσσεται καὶ ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ οὐ· *le péril où je m'engage*, ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐμβάλλω ἑμαυτόν. Εἶναι δ' εὐχρηστος ὅχι μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων, ἀλλ' ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς, καὶ ἐπὶ προσώπων ὡς

il ne reste que moi

où l'on découvre encor les vestiges d'un roi

(Racine, Alexandre. acte II sc. 2)

Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῶν δύο μονοσυλλάβων ἀντωνυμιῶν *en* καὶ *y*, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν ἢ ἀφαιρετικὴν προσωπικῆς ἀντωνυμίας παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη μὲ δοτικὴν. Τὰς μεταχειρίζονται δὲ κατακόρως, διότι μονοσύλλαβοι οὖσαι φέρουσιν εἰς τὸν λόγον σαφήνειαν ἄνευ σχινοτενείας. Καὶ ἡ μὲν *en* τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, ἡ δὲ *y* μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. *Vous souvenez-vous de cet homme ἢ de cette chose?*—*je m'en souviens*. Ἐνθυμεῖσθε τὸν ἄνθρωπον ἢ τὸ πρᾶγμα τοῦτο;—τὸ ἐνθυμοῦμαι ἢ τὸν ἐνθυμοῦμαι.

J'ai connu le malheur et j'y sais compâtrir.

ἤτοι, *je sais compâtrir au malheur.*

Ἐπειδὴ δὲ αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι *de lui*, *à lui*, *d'elle*, *d'eux*, *d'elles*, *leur*, σημαίνουσι πάντοτε πρόσωπον καὶ οὐχὶ πρᾶγμα, μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων τὴν *en* καὶ *y* ὡς ἡ ἐξῆς φράσις εἶναι σόλοικος· *cette maison menace ruine; n'approchez pas d'elle*· ἀλλὰ ῥητέον, *n'en approchez pas*. Οὐδὲ εἰς τὴν φράσιν ταύτην *ces bâtiments n'étant pas assez grands, je leur feraï ajouter une aile,*

ἔχει καλῶς ἡ ἀντωνυμία *leur*, καθὼς ἀναφερομένη εἰς τὴν λέξιν *bâtiments*, κτίρια, ἀλλὰ ρητέον *j'y ferai ajouter une aile*.

ΣΗΜ. Παντοῦ ὅπου ἡμεῖς ἐκφέρομεν ἐπίθετον ἢ ἀντωνυμίαν ἢ ὄνομα ἀριθμητικόν, ὑπακουσμένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἱ Γάλλοι ἀναπληροῦσι πάντοτε τὸ ἐλλείπον οὐσιαστικὸν διὰ τῆς ἀντωνυμίας *en*· εἶον εἰς τὴν ἐρώτησιν ἔχετε ἀδελφούς; ἡμεῖς ἀπαντῶμεν ἀπλῶς ἔχω, ὁ δὲ Γάλλος μετὰ τοῦ *en*, *j'en ai*, ἢ ἔχω τρεῖς, *j'en ai trois*· πολλούς, *j'en ai plusieurs*.

Περὶ τῆς Ἀορίστου Ἀντωνυμίας Même.

Ἡ λέξις *même* εἶναι ἢ ἐπίθετον ἀντωνυμικόν, ἄρα κλιτόν· ἢ ἐπίρρημα, ἄρα ἄκλιτον.

Ἐπίθετον μὲν εἶναι α'. ὅταν λαμβάνεται ἐνάρθρως διὰ τὴν ἐπισημάνη ταυτότητα (*l'identité*), ἀντιστοιχοῦτα πρὸς τὴν ἐλληνικὴν ὁ αὐτός· *le même homme*, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· *les mêmes vertus*, αἱ αὐταὶ ἀρεταί.

β'. Ὅταν συντίθεται μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, *moi-même, toi-même, lui-même, nous-mêmes, vous-mêmes, eux-mêmes*· ἀντιστοιχοῦσα πάλιν πρὸς τὴν ἐλληνικὴν αὐτὸς μετὰ τῶν προσωπικῶν, ἐγὼ αὐτὸς, ἐμοῦ αὐτοῦ ἢ ἐμαυτοῦ, σὺ αὐτὸς, κ.τ.λ. ἤτοι πρὸς τὰς συνθέτους αὐτοπαθεῖς· *ceux qui se plaignent de la fortune n'ont souvent à se plaindre que d'eux-mêmes*. Πολλοὶ τῶν μεμφομένων τὴν τύχην ὄφειλον ἑαυτοὺς μᾶλλον νὰ μέμφωνται.

γ'. Ὅταν ἔπεται κατόπιν οὐσιαστικοῦ μὲ δύναμιν ἐπιτάσεως, *la gloire même*, καὶ αὐτὴ ἡ δόξα· *la vie même*, καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ. Ἀλλ' ἐνταῦθα συμβαίνει ἰδιοτροπία τις, διότι ἂν μὲν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι ἐν μόνον, τὸ *même* συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον· ἂν δὲ δύο ἢ πλείονα, δὲν συμφωνεῖ οὐδὲ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον, ἀλλ' ὡς ἐπίρρημα· οἶον, *les animaux, les plantes même étaient au nombre des divinités égyptiennes*· τὰ ζῶα, τὰ φυτὰ αὐτὰ συγκατελέγοντο μετὰ τῶν αἰγυπτίων θεῶν.

Ἐπίρρημα εἶναι προσέτι ὅταν τίθεται ὡς προσδιορισμὸς

ξήματος, καὶ τότε ἐξηγεῖται διὰ τοῦ μάλιστα, ἢ ὡς καὶ, ἢ ἀκόμη καὶ, δηλ. διὰ προσθετικοῦ τινὸς ἢ ἐπιτατικοῦ μορίου ἢ ἂν ἦναι ἄρνησις διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ οὐδὲ *car* nous ne devons pas fréquenter les méchants; nous devons même les éviter· δὲν πρέπει νὰ συναναστρεφώμεθα τοὺς πονηροὺς, δρεῖλομεν μάλιστα καὶ νὰ τοὺς φεύγωμεν.

Mon coeur lassé de tout, même de l'espérance.

(Lamartine).

ἡ καρδία μου βαρυνθεῖσα τὰ πάντα, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα. Nous n'irons pas à la campagne, nous n'avons pas même envie d'y aller· δὲν θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ οὐδ' ἔχομεν *car* ὄρεξιν νὰ ὑπάγωμεν.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.

Ἡ κατὰ τοὺς Γάλλους ἀόριστος ἀντωνυμία tout πᾶς ἢ ὅλος, tout homme, πᾶς ἄνθρωπος, tout le monde, ὅλος ὁ κόσμος, λαμβάνεται ἐπίσης καὶ ὡς ἐπὶ ῥῆμα ὅλος, ὅλωσ-διόλου· tout clair, ὅλος φανερός ἢ ὀλοφάνερος, tout noir ὀλόμαυρος. Τότε δὲ ἀκολουθοῦσι τὸν ἐξῆς κανόνα. Μετὰ τῶν ἀρσενικῶν ἐπιθέτων μένει πάντοτε ἄκλιτον, ἤτοι κάμνει καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν tout.

Nos vaisseaux sont tout prêts et le vent nous appelle. τὰ πλοιά μας εἶναι ὀλοέτοιμα, καὶ ὁ ἄνεμος μᾶς προσκαλεῖ. Ὁμοίως μένει ἄκλιτον μετὰ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων. Eucharis demeurait tout interdite. Ἡ Εὐχαρίς ἔμενε κατατεθορυβημένη. Μετὰ δὲ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀρχομένων ἀπὸ συμφώνου εἶναι κλιτὸν, ἔστω καὶ εἰς ἐπιβ-ρηματικὴν σημασίαν· certes tu me dis là une chose toute nouvelle· τῆ ἀληθείᾳ μὲ λέγεις πρᾶγμα ὅλος διόλου νέον.

Ὁ αὐτὸς κανὼν τηρεῖται καὶ ὅταν τὸ tout λαμβάνεται μετὰ ἐπιθέτου τινὸς ἐπομένου τοῦ que, εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὅσον καὶ ἂν οἶον, la valeur, tout héroïque qu'elle est, ne suffit pas pour faire les héros· ἡ ἀνδρία ὅσον ἥρω-

πρεπῆς καὶ ἂν ἦναι δὲν ἀρκεῖ μόνη ν' ἀναδείξῃ τινὰ ἥρωα.
L'espérance toute trompeuse qu'elle est, sert au moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin agréable. ἡ ἐλπίς ὅσον πλάνος καὶ ἂν ἦναι, ἔχει καὶ τὸ καλὸν ὅτι ἄγει ἡμᾶς δι' ὁδοῦ τερπνῆς εἰς τὸ τέρμα τῆς ζωῆς.

Ὅταν δὲ τὸ **tout** λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου ἐπιρρήματος, μένει πάντοτε ἄκλιτον· **tout doucement, tout aussi bon** ἢ ὅταν συνοδεύῃ οὐσιαστικόν τι, **Il est ἢ elle est tout zèle, tout ardeur et tout obéissance**, ἐνῶ ἡμεῖς εἰς τοιαύτην περίστασιν συµμεταβάλλωµεν τὸ ἐπίθετον ὅλος πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἦτον ὅλος ζῆλος ἢ ἦτον ὅλη (ἢ γυνή) ζῆλος.
Les Français sont tout feu pour entreprendre· οἱ Γάλλοι εἶναι ὅλοι πῦρ ὅταν ἐπιχειρῶσι τι.

Ἔχει δὲ ἡ ἀντωνυμία αὕτη σημασίαν ἐπιρρηματικὴν καὶ μετὰ τῶν τροπικῶν μετοχῶν, ἐρμηνευομένη τότε διὰ τοῦ ἅμα.
Elle lui dit cela tout en riant· εἶπεν αὐτῷ τοῦτο ἅμα γελῶσα.

Συνοδεύουσα ὀνόματα πόλεων θηλυκοῦ γένους τίθεται κατὰ γένος ἀρσενικόν, οἶον, **tout Rome le sait.—tout Florence l'a vu**. ἦτοι **tout le peuple de Rome, de Florence**. Συμφωνεῖ ὁμοῦς ἐπιθετικῶς μετὰ τὰ τῶν χωρῶν ἢ ἐπαρχιῶν ὀνόματα, οἶον, **toute la France l'a vu**.

Προτασσομένη τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων σημαίνει τὸ συνάμα· **tous les deux, συναμφότεροι**, ἢ περίοδον χρόνου, **tous les cinq jours**, ἀνὰ πᾶσαν πέμπτην ἡμέραν.

Ὡς πρὸς τὴν θέσιν δὲ ἡ **tout** ἐπιτάσσεται εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας **nous, vous, eux**. **Nous tous, πάντες ἡμεῖς, vous tous, eux tous**. Συνοδεύουσα δὲ τὰς τριτοπροσώπους, **le, la, les** τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα οὐτινος εἶν' ἐκεῖναι ἀντικείμενον, ἢ μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς, ἂν ὁ χρόνος ἦναι σύνθετος. **Je les ai tous éprouvés, et je les trouve tous très bons**.

Ἡ ἀντωνυμία **tout** ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν

ουσιαστικῶν, καὶ μάλιστα ἂν ταῦτα διαφέρωσι κατὰ τὸ γένος. Ὅθεν ἡ φράσις αὕτη *je suis avec toute l'ardeur et le respect possible*, εἶναι σόλοικος γαλλικῶς· τὸ ὁρθὸν *avec toute l'ardeur et tout le respect*.

Τὸ ἐνικὸν *tout* ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μὲ τὸ παρ' ἡμῶν ἕναρθρον πληθυντικὸν τὰ πάντα· *tout tombe, tout périt, tout se confond autour de nous*. Τὰ πάντα πίπτουσι περὶ ἡμᾶς, τὰ πάντα χάνονται, τὰ πάντα συμφύρονται καὶ συγχέονται.

Περὶ τοῦ quelque.

Ἡ ἀντωνυμία *quelque* ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἀόριστον ἐλληνικὴν *τις*, *quelque homme*, ἄνθρωπός *τις*· *quelques hommes*, ἄνθρωποί *τινες*.

Πολτάκις ὅμως ἔχουσα ἐπόμενον τὸν σύνδεσμον *que* μετὰ ῥήματός *τινος* μεταβάλλει σημασίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἂν μὲν ἀκολουθῇ ἀμέσως ὄνομα οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ μὲ αὐτὸ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ *οἴοσθ' ὅτι καὶ ἄν' οἶον*,

Princes, quelques raisons que vous puissiez me dire· οἴοσθ' ὅτι καὶ ἂν ἔχητε νὰ μὲ εἰπῆτε.

Ἄν δὲ ἀκολουθῇ ἐπίθετον, ἢ μετοχή, ἢ ἐπίρρημα, μένει ἄκλιτον· καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ *ὅσον καὶ ἄν' οἶον* *quelque puissants qu'ils soient*, ὅσον δυνατοὶ καὶ ἂν ἦναι· *quelque considérés que nous soyons*, ὅσον εὐπόκλητοι καὶ ἂν ἤμεθα· *quelque adroitement qu'ils s'y prennent*, ὅσον ἐπιδεξίως καὶ ἂν ἐπιλαμβάνωνται τοῦ ἔργου.

ΣΗΜ. Ἄν δὲ τὸ ἐπίθετον δὲν ἦναι μόνον, ἀλλὰ μετ' οὐσιαστικοῦ, τὸ *quelque* συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· *quelques grandes richesses que vous possédez*· ὅσον μέγαν πλοῦτον καὶ ἂν ἔχης.

Ἄν ὅμως ἀμέσως μετὰ τὸ *quelque* δὲν ἀκολουθῇ μήτε οὐσιαστικόν, μήτ' ἐπίθετον, ἀλλὰ ῥήμα, τότε διαίρεται εἰς δύο λέξεις *quel que*, καὶ τὸ μὲν *quel* συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ *que* μένει

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ἄτρεπτον· οἷον, quel que soit votre mérite; quels que soient vos talents· οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀξία σου, τὰ προτερήματά σου.

Προτασόμενον τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων τὸ *quelque* ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ περιπόου μένει ἄκλιτον. Alexandre perdit *quelque* trois cents hommes, lorsqu'il défit Porus. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀπέβαλε τριακοσίους περιπόου ἄνδρας, ὅτε τὸν Πῶρον ἐνίκησε.

Τὸ ὄνομα *chese*, πρᾶγμα, εἶναι γένους θηλυκοῦ· ἐνωθὲν δὲ μετὰ τοῦ *quelque* συντάσσεται μετὰ τῶν ἐπιθέτων ὡς εἰ ἦτο ἀρσενικοῦ ἢ μᾶλλον οὐδετέρου γένους. Ne dites pas à votre ami qui vous demande *quelque* chose: allez et revenez, je vous *le* donnerai demain· ἦτοι ἢ εἰς τὸ *quelque* chose ἀναφερομένη ἀντωνυμία *le* ἐτέθη κατὰ γένος ἀρσενικόν· je vous dirai *quelque* chose de fâcheux λυπηρόν τι· *quelque* chose de merveilleux, θαυμαστόν τι.

ΣΗΜ. Ἡ πρόθεσις *de* τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ἀρίστων ἀντωνυμιῶν· οἷον rien de bon, οὐδὲν καλόν, rien de solide, οὐδὲν στερεόν· ἢ καὶ μετὰ τοῦ *ce* que· et tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable aux héros de l'âge passé· καὶ πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶδε πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς.

Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας *Tel*.

Ἡ ἀντωνυμία *tel* θηλ. telle ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν τοιοῦτος, ἔχει συνήθως ἐπόμενον τὸ *que*, οἷος ἢ ὅποιος. L'homme n'est pas *tel* qu'il devrait être· δὲν εἶναι τοιοῦτος ὅποιος ὄφειλε νὰ ἦναι. Ἢ καὶ ἄνευ τοῦ *que*· il n'y a pas de tels animaux. Ἢ καὶ δις κατὰ σειράν ἐν παροιμιαιακῆς λόγοις· telle vie, telle mort· κατὰ τὸν βίον καὶ ἡ τελευταί· tel maître, tel valet (κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλιχ του).

Ἢ *tel* μετὰ τῆς ἀρίστου *un* λαμβανομένη ἰσοδυναμεῖ μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ὁ δεινα. Avez-vous vu un *tel*? Εἶδες τὸν δεινα; Ἄλλοτε κεῖται ἀριστολογικῶς ἀντὶ τοῦ τις εἰς φρά-

σεις γνωματευτικὰς καὶ ἀποφθέγματα. *Tel sème qui souvent ne recueille pas*· πολλάκις σπείρει τις καὶ δὲν θερίζει· ἔστιν ὁ σπείρων καὶ μὴ θερίζων.

Εἰς ποιητικὰς παρομοιώσεις ἢ *tel* τιθεμένη ἐν ἀρχῇ τῶν δύο συγκρινομένων εἰκόνων ἢ ἐννοιῶν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰ παρ' Ἑλλησιν ὁμοιωματικὰ μόρια. Ὅπως . . . Οὕτως. *Tel qu'un lion rugissant met en fuite les bergers épouvantés, tel Achille*. . . Ὅπως λέων βρυχώμενος τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς ἐμφόβους ποιμένας, οὕτως ὁ Ἀχιλλεὺς . . .

Περὶ τοῦ On.

Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία *on*, ὡς εἴπομεν ἤδη ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, λαμβάνεται πάντοτε μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικού προσώπου τῶν ῥημάτων· *On dit que* . . . Λέγουσιν ἢ λέγεται ὅτι . . . Διὰ δὲ τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τῆς σημασίας, θεωρεῖται συνήθως ὡς γένους ἀρσενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἐνικού. Πλὴν ἐνίοτε, ὅταν προφανῶς ὁ λόγος ᾖ περὶ προσώπου θηλυκοῦ, δέχεται κατηγορούμενον θηλυκοῦ γένους. *Quand on est mariée, on n'est pas toujours maîtresse de ses actions*. Ἐπίσης τὸ κατηγορούμενον τίθεται καὶ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ὅταν διὰ τοῦ *on* σημαίνωνται προφανῶς πολλὰ ἄτομα, *on n'est pas des esclaves pour essayer de si mauvais traitements*.—*Ici l'on est égaux*.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη προσλαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὸ ἄρθρον πρὸς ἀποφυγὴν χασμωδίας, μάλιστα μετὰ τὰς λέξεις, *ei, si, on*. *Et l'on dit—Si l'on voit—Ou l'on verra*· ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῇ ἄλλο *l*, διότι τότε γεννᾶται νέα κακοφωνία· λέγε λοιπὸν *et on le dit, si on la voit*· καὶ οὐχὶ *et l'on le dit, si l'on la voit*.

Περὶ τοῦ Personne.

Ἡ λέξις *personne* ἢ εἶναι ὄνομα γένους θηλυκοῦ, ἀριθμοῦ ἐνικού ἢ πληθυντικοῦ κατὰ τὴν χρῆσιν, σημαίνουσα πρός-

ωπον, ἄνθρωπος, οἷον Je sais cette nouvelle d'une personne qui est bien instruite.—Les personnes qui sont incapables d'oublier les bienfaits sont ordinairement généreuses· ἡ ἀντωνυμία ἀόριστος, καὶ τότε ἐκφέρεται ἀνάρθως, εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, καὶ μόνον καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν εὐχρηστος. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἡμέτερον οὐδεὶς, οἷον, Personne ne sait s' il est digne d'amour ou de haine. Οὐδεὶς γινώσκει ἂν εἶναι ἀγάπης ἢ μίσους ἄξιος. Ὅταν δὲ ἡ πρότασις δὲν ᾖ ἀρνητικὴ, ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ τὸ τίς. Je doute que personne ait mieux peint la nature dans son aimable simplicité que le sensible Gesner. Ἀμφιβάλλω ἂν ἐζωγράφησέ τίς ποτε τὴν φύσιν μὲ τὴν ἐπέραστον ἀπλότητά της κάλλιον τοῦ εὐαισθήτου Γεσνέρου.

Περὶ τοῦ Aucun.

Ἡ δὲ aucun θηλ. aucune ἔχει ἐπίσης εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, οὐδεμία. Τίθεται δὲ ἡ ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ ὡς aucun chemin de fleurs ne conduit à la gloire, ἢ καθ' ἑαυτὴν, ἐπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γενικὴν διαιρετικὴν, aucun de nos écrivains. Ὅταν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν δὲν ὀρίζεται, πρέπει νὰ προτιμᾶται αὐτῆς ἡ personne. Ὅθεν μὴ λέγῃς je n'ai jamais rien demandé à aucun, ἀλλὰ je n'ai jamais rien demandé à personne.

Εἰς δὲ τὰς ἐρωτηματικὰς ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ τῇ ἀορίσῳ τίς. Je doute qu'il y ait aucun auteur sans défaut. Ἀμφιβάλλω ἂν ᾖ (τις) συγγραφεὺς χωρὶς ἐλλείψεις.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη εἶναι εὐχρηστος καθ' ἐνικὸν μόνον ἀριθμὸν, ἂν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀπαντᾶται ἐνίοτε καὶ κατὰ πληθυντικὸν, ὅπως παρ' Ἑλλήσι τὸ οὐδένας. Οὕτω παρὰ Μοντεσκίῳ, je ne me mêlai plus d'aucunes affaires.

Τὴν σήμερον ἐπιτρέπεται ἢ κατὰ πληθυντικὸν χρῆσις αὐτῆς,

μόνον όταν τὸ οὐσιαστικὸν ᾔηται ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων ἐνικόν. Il n'a fait aucuns frais.—Il n'a versé aucuns pleurs· διότι αἱ λέξεις frais (ἐξοδα), pleurs (δάκρυα) δὲν ἔχουσιν ἐνικόν.

Περὶ τοῦ Rien.

Ὅτι εἴπομεν περὶ τοῦ personne καὶ aucun, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ rien· ἦτοι ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶν προτάσεων ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ οὐδέν. Il ne dit rien — il ne répond rien. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐρωτηματικῶν ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικῶν, τὴν σημασίαν τῆς ἀόριστου τι· y a-t-il rien de si beau? Ἰπάρχει τι τόσον ὠραῖον;

Ἐνίοτε τὸ rien λαμβάνεται ὡς ὄνομα ἐνάρθως ἐπὶ τῆς σημασίας μηδαμινοῦ πράγματος, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς ῥητόν· il vaut mieux ne rien faire, que de faire des riens.

Περὶ τοῦ Nul.

Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία nul καθ' ἑαυτὴν μὲν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ λαμβανομένη, εἶν' εὐχρηστος μόνον κατ' ἀριθμὸν ἐνικόν καὶ γένος ἀρσενικόν, καὶ τίθεται εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις μὲ τὴν αὐτὴν τῆς personne σημασίαν καὶ δύναμιν.

Nul n'est content de sa fortune,

Ni mécontent de son esprit.

Λαμβανομένη δ' ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικοῦ τινός, φυλάττει τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, ἐπιδέχεται δὲ τότε καὶ θηλυκὸν γένος, ἀλλ' ὄχι καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. L'homme ne trouve nulle part son bonheur sur la terre.

Ἄλλοτε ἡ nul σημαίνει πᾶν τὸ κατὰ νόμον ἄκυρον, τότε δὲ σχηματίζει καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, οἷον· Toutes ces procédures sont nulles—Ces effets sont nuls.

Περὶ τοῦ Quiconque, Quelconque, καὶ ἄλλων τινῶν ἀόριστων ἀντωνυμιῶν.

Ἡ μὲν quiconque (ὅστισδήποτε) λαμβάνεται ἐπὶ προσώπων, καθ' ἑαυτὴν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ, ἢ ἂν προστεθῇ οὐσια-

στικόν, ἐκφέρεται κατὰ μορφήν γενικῆς διαίρετικῆς· *quiconque n'observera pas cette loi, sera puni*· ἢ *quiconque de vous*. — Il a promis de le protéger contre *quiconque l'attaquerait*. Πληθυντικόν δὲν ἔχει, καὶ εἶναι συνήθως γένους ἀρσενικοῦ· δύναται τις ὅμως, πρὸς γυναῖκας ἀποτεινόμενος, νὰ εἴπῃ, *quiconque de vous sera assez hardie pour médire de moi, je la ferai repentir*· ἐκφέρων τὸ *hardie* κατὰ θηλυκὸν γένος.

Ἡ δὲ *quelconque* τὴν αὐτὴν τῇ *quiconque* ἔχουσα ἀοριστολογικὴν σημασίαν, τίθεται ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικῶν ἀρσενικοῦ τε καὶ θηλυκοῦ γένους, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων· ἔχει δὲ τοῦτο ἴδιον, ὅτι ἐπιτάσσεται τῷ οὐσιαστικῷ—*il ne lui est demeuré chose quelconque*· ἀπείφθη αὐτῷ οὐδὲστιον.

Plusieurs. (Πολλοί, πολλαί,) Κοινοῦ γένους καὶ πάντοτε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται καὶ καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' ἐπὶ προσώπων, οὐχὶ δὲ πραγμάτων ἀψύχων· καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. *Plusieurs se sont trompés en voulant tromper les autres*—*Plusieurs historiens ont raconté*—*On le dit ainsi dans plusieurs gazettes*.

L'un l'autre· αἱ λέξεις αὗται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει λαμβανόμεναι σημαίνουσιν ἀμοιβαίτητα ἐνεργείας, ὡς ἡ ἑλληνικὴ ἀντωνυμία ἀλλήλους. *Le feu et l'eau se détruisent l'un l'autre*· φθείρουσιν ἀλλήλα—*Elles s'estiment l'une l'autre*· τιμῶσιν ἀλλήλας. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις τὸ *l'un* θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον καὶ μένει πάντοτε κατ' ὀνομαστικὴν, τὸ δὲ *l'autre* ὡς ἀντικείμενον, καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ τὰς πτωτικὰς προθέσεις *de* καὶ *à*, ἂν ἡ πρότασις τὸ ἀπαιτῇ. ὡς, *ils médisent l'un de l'autre*.

Ὅταν ὁ λόγος ᾖ καὶ οὐχὶ περὶ δύο, ἀλλὰ πολλῶν προσώπων ἢ πραγμάτων, προτιμᾶται ὁ πληθ. *les uns les autres*. *Tous*

ses projets semblaient se détruire les uns les autres, οὐχὶ l'un l'autre.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέωμεν τὸ l'un l'autre μετὰ τοῦ l'un et l'autre· τὸ δεύτερον σημαίνει ἀμφότεροι, μὴ παρ᾽ ἓνα ἰδέαν ἀμοιβαιότητος.

Τιθέμεναι δὲ αἱ λέξεις l'un, l'autre εἰς διάφορα κῶλα σημαίνουσι καταμερισμὸν, καὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ τῆς ἑλληνικῆς ὁ μὲν, ὁ δέ· καὶ κατὰ πληθυντικ. les uns, les autres, οἱ μὲν, οἱ δέ, les unes, les autres αἱ μὲν, αἱ δέ.

Κατὰ τινὰ ἰδιωτισμὸν γαλλικὸν τίθεται ἡ autre μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς ἀντιδιαστολὴν γένους ἢ τάξεως ἢ ἐπαγγέλματος βίου· nous autres Grecs, nous avons la coutume, οἱ Ἕλληνας ἡμεῖς συνειθίζομεν· vous autres philosophes· οἱ φιλόσοφοι κτλ.

Autrui. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται πάντοτε ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον μετὰ τῶν προθέσεων de ἢ à· οὐδέποτε δὲ ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον. L'honnête homme remarque les défauts d'autrui (τὰ τοῦ πλησίον ἢ τὰ τῶν πέλας ἐλαττώματα) mais il n'en parle jamais.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ῥήματος.

Ἰδιότης καὶ χαρακτὴρ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι ὅτι ἔχον μένη πάντοτε τῆς φυσικῆς τάξεως τῶν ἰδεῶν, ἀποφεύγει ὡς οἶόν τε τὰ λεγόμενα πρωτόστερα καὶ ὑπερβατὰ καὶ τὰς ἐλλείψεις· τὸ ὁποῖον ἀφαιρεῖ μὲν τι δυνάμει ἐξ αὐτῆς, προσθέτει δὲ πάλιν ἀκρίβειαν. Ὅθεν εἰς τὴν γαλλικὴν σύνταξιν προτάσσεται μὲν συνήθως τὸ ὑποκείμενον, ἔπειτα τίθεται τὸ ῥῆμα, εἶτα δὲ τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον, καὶ οἱ προσδιορισμοί. Ἰποκείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, ὁσάκις δὲν εἶναι ὄνομά τι ἢ ἄλλη τις ἀντωνυμία.

Τὸ ὑποκείμενον λοιπὸν εἴτε ὄνομα, εἴτε ἀντωνυμία, προη-

γείται τοῦ ῥήματος, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων καθ' ἃς ἔπεται τῷ ῥήματι ἦτοι

α. Ἐπὶ ἐρωτήσεως, διαπορήσεως ἢ θαυμασμοῦ: **que voulez-vous? qui est-il?**

Perfide, oses-tu bien te montrer devant moi?

(Racine. Andromaque).

ἄπιστε, τολμᾶς νὰ φανῆς ἔμπροσθέν μου; **que deviendrai-je? τί νὰ γείνω! que ferai-je? τί νὰ κάμω! que vois-je? τί βλέπω!** Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ὄνομα, τίθεται πρὸ τοῦ ῥήματος, ἀλλὰ τότε μετὰ τὸ ῥήμα ἐπαναλαμβάνεται ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία: οἶον, **César eût-il passé le Rubicon?**

β. Εἰς τὰς παρενθέσεις: dit-il, répondit-elle κτλ. quand Ulysse, lui dis-je, partit pour aller au siège de Troie.

γ. Ὄταν ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις λαμβάνεται ἄνευ τοῦ συνδέσμου **que** ἀντὶ εὐκτικῆς, ὡς, **puisse-t-il être heureux! εἶθε νὰ εὐτυχήσῃ! ainsi soit-il! γένοιτο! me préservent les Dieux! οἱ θεοὶ νὰ μὲ φυλάξωσι! vive la liberté! ζήτω ἡ ἐλευθερία! ἢ ὑποθετικῶς, οἶον**

Coutât-il tout le sang qu'Hélène a fait répandre,

Dnssé-je après dix ans voir mon palais en cendre.

(Andromaque).

καὶ ἂν ἔμελλεν ἡ πράξις μου νὰ πληρωθῇ μὲ ὄλον τὸ αἶμα ὅσον ἐχύθη ἐξ αἰτίας τῆς Ἑλένης. Καὶ ἂν ἔμελλον μετὰ δεκαετίαν νὰ ἐπίδω ἀποτεφρούμενα τὰ ἀνάκτορά μου.

δ. Ὄταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὰ μόρια ταῦτα à peine, aussi, peut-être, encore, toujours, en vain, du moins, au moins: aussi est-il votre ami ὅθεν καὶ εἶναι φίλος σου: peut-être avez-vous raison ἴσως ἔχετε δίκαιον: à peine fut-il arrivé: μόλις ἔφθασε: en vain prétendons-nous, μάτην ἀπαιτοῦμεν. Μολαταῦτα δύναται τις νὰ εἶπῃ χωρὶς νὰ σφάλῃ καὶ aussi il est votre ami: peut-être vous avez raison, προτάσεων τὴν ἀντωνυμίαν: ἀλλὰ τὸ πρῶτον εἶναι εὐφραδέστερον. Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ὄνομα, προηγείται

μὲν τ' ὄνομα, ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἡ ἀντωνυμία· οἶον, *en vain son père lui conseilla-t-il*· εἰς μάτην ὁ πατὴρ τὸν ἐσυμβούλευσε.

έ. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὴν ἀντωνυμίαν *tel ἢ τὸν σύνδεσμον ainsi*. *Tel était son avis*.—*Ainsi fut terminé le différend*.

ς'. Ἐπιτάσσεται γλαφυρῶς τῷ ῥήματι τὸ ὑποκείμενον ἂν τύχη νὰ παρακολουθῆται ἀμέσως ὑπὸ πολλῶν ἄλλων λέξεων· οἶον· *Là coulent mille divers ruisseaux qui distribuent partout une eau claire*. Ἡ ἂν προηγῶνται ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος αἱ ἀντωνυμίαι *que, le, se*· οἶον, *Ce que pense le philosophe n'est pas toujours ce que dicte la raison*.—*C'est ainsi que le voulut la Providence*.

ζ'. Ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, *il est arrivé de grands malheurs, συνέβησαν μεγάλαι δυστυχίαι*· *il s'est glissé une faute*, πρὸς ἐσφρησεν ἀμαρτημά τι· ὅπου προτάσσεται μὲν τὸ ῥήμα μετὰ τῆς ἀντωνυμίας *il* κατὰ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἔπεται δὲ τὸ ὑποκείμενον καθ' ὅποιονδήποτε γένος ἢ ἀριθμόν.

Πλὴν τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ τῶν ἀνωτέρω σημειωθεισῶν, ἥτοι ἐπὶ ἐρωτήσεως *César eût-il passé le Rubicon?* ἢ προηγουμένων τῶν μορίων *peut-être, en vain, κτλ.* οἶον, *en vain son père lui conseilla-t-il*, δὲν δυνάμεθαι ὑπάρχοντος ὑποκειμένου ἄλλου νὰ θέσωμεν καὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προτάσεως. Οἱ ἐξῆς στίχοι σφάλλουσι κατὰ τοῦτο,

Louis en ce moment, prenant son diadème,

Sur le front du vainqueur il le posa lui-même.

διότι ὑπάρχοντος τοῦ ὑποκειμένου *Louis* ἔχει καὶ τὴν ἀντωνυμίαν *il*.

Ἄν ὑπάρχωσιν εἰς τὸν λόγον δύο ἢ πλεοτέρα ῥήματα αὐτοπροσωποῦντα, ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, τὸ ὑποκείμενον αὐτῶν, ἐπαναλαμβάνεται ἀναγκαίως πρὸ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν,

ά. Ὅταν αἱ προτάσεις συνδέωνται διὰ παντός ἄλλου συνδέσμου πλὴν τῶν ἐξῆς *et, ou, ni, mais, οἶον*· *Vous serez vraiment estimé, si vous êtes sage et modeste*.

β'. Όταν ὁ λόγος ἀπὸ ἀρνητικοῦ γίνεται θετικὸς, ἢ τάνάπαλιν. *Il ne gagne rien et il dépense beaucoup.—Vous le dites et vous ne le pensez pas.*

Πλὴν τῶν δύο τούτων περιστάσεων αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι δύνανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἢ μὴ, ὅπως μᾶλλον συντελεῖ εἰς τὴν τοῦ λόγου εὐφράδειαν καὶ σαφήνειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ συμφωνίας τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ῥήματος.

Τοῦ ὑποκειμένου συνθέτου ὄντος ἐκ δύο ἢ πλειοτέρων ὀνομάτων, τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων.

α'. Όταν τὰ ὀνόματα ἦναι συνώνυμα· οἶον, *son courage, son intrépidité étonne les plus braves*, διότι αἱ λέξεις *courage, intrépidité*, εἶναι σχεδὸν ταυτόσημοι.

β'. Όταν τὸ τελευταῖον ὄνομα τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ ῥήματος ἦναι τοιοῦτον, ὥστε ἐλκύει ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ἡμῶν, καὶ μᾶς φέρει τρόπον τινὰ εἰς λήθην τῶν προηγηθέντων, οἶον *ce sacrifice, votre intérêt, votre honneur, Dieu l'exige* τὴν θυσίαν αὐτὴν τὸ συμφέρον σου, ἢ τιμὴ σου, ὁ Θεὸς τὴν ἀπαιτεῖ. Τὰ ὑποκείμενα ἐνταῦθα κείνται κατὰ πρόοδον· ἢ μὲν τιμὴ εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ συμφέροντος, ὁ δὲ Θεὸς ἰσχυρότερος καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κατ' ἀνθρώπους τιμῆς ἢ ὑπολήψεως· τὸ ῥῆμα λοιπὸν ἐσυμφώνησε πρὸς τὴν τελευταίαν λέξιν ὁ Θεός.

γ'. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν κατόπιν πολλῶν ὑποκειμένων ἐπέρχηται λέξις τις περιλαμβάνουσα ἐν ἑαυτῇ καὶ συγκεφαλαιούσα αὐτὰ ὅλα· οἶα αἱ λέξεις *tout, rien, personne*.

Le temps, les biens, la vie, Tout est à la patrie, ὁ καιρὸς τ' ἀγαθὰ, ἡ ζωὴ, τὰ πάντα εἰς τὴν πατρίδα ἀν-

ήκουσι· τὰ πάντα εἰς τὸ γαλλικὸν εἶναι ἐνικοῦ ἀριθμοῦ tout, τὸ πᾶν ἀνήκει.

δ'. Ὄταν δύο ὀνόματα συνδέωνται διὰ τοῦ συνδέσμου ou (ή), la faiblesse ou l'inexpérience nous fait commettre bien des fautes· ἡ ἀδυναμία (τοῦ χαρακτηῆρος) ἢ ἡ ἀπειρία γίνεται αἰτία νὰ υποπίπτωμεν εἰς πολλὰ σφάλματα.

ΣΗΜ. Προηγουμένων δὲ διαφόρων προσώπων τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι προτιμότερον τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ τρίτου· vous ou moi parlerons, vous ou votre frère viendrez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἄλλαι ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.

Ὄταν υποκείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι αἱ λέξεις ni l' un ni l' autre, ἢ ἀπλῶς δύο ὀνόματα συνδεόμενα διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ni (οὔτε), τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν οἶον, j' ai lu vos deux discours : ni l' un ni l' autre ne sont bons. Ni l' or ni la grandeur ne nous rendent heureux. Ἄλλ' ἂν ἡ ἐννοια τοῦ λόγου ἦναι τιαυτή, ὥστε τὸ ἐν τῶν ὀνομάτων ἀποκλείει ἐξ ἀνάγκης τὸ ἕτερον, τότε τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν. Ni l' un ni l' autre n' obtiendra le prix· διότι δὲν δύνανται ἀμφότεροι νὰ λάβωσι τὸ βραβεῖον· ἢ ὁ εἰς θέλει τὸ λάβει ἢ ὁ ἄλλος. Ni M. le duc ni M. le cardinal ne sera nommé ambassadeur à Saint-Petersbourg.

Οἱ Γάλλοι διακρίνουσι δύο εἶδη περιληπτικῶν ὀνομάτων, τὰ καθόλου περιληπτικὰ (collectifs généraux) καὶ τὰ κατὰ μέρος περιληπτικὰ (collectifs partitifs). L' armée, la foule, l' assemblée, la totalité εἶναι ἐκ τῶν καθόλου περιληπτικῶν· un nombre, une foule, une quantité, une troupe, εἶναι ἐκ τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν. Τὰ μὲν λοιπὸν τοῦ πρώτου εἶδους ἀπαιτοῦσι τὸ ῥῆμα κατὰ τὸν ἑαυτῶν ἀριθμὸν· la foule des humains est vouée au malheur· la

totalité des hommes sacrifie l'avenir au présent. Εἰς δὲ τὰ τοῦ δευτέρου εἶδους τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὴν γενικὴν ἦτις πάντοτε τὰ συνοδεύει: un grand nombre d'ennemis parurent. On vit une nuée de Barbares qui désolèrent tout le pays. Une infinité de monde pense comme vous.

Τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα *peu, beaucoup, assez, κ.τ.λ.* ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν, ἦτοι τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὴν ἐπομένην γενικὴν: *beaucoup de gens pensent ainsi. — La plupart du monde ne se soucie pas de l'intention ni de la diligence des auteurs. Οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀδιαφοροῦσι περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν συγγραφέων.*

Ὅταν δὲ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα λαμβάνονται καθ' ἑαυτὰ ἄνευ γενικῆς ὀνόματος, ὡς ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἷον, *la plupart sont sujets à l'erreur. Peu aime l'étude· ὅπου ἐννοεῖται ἕξωθεν ἢ κατάλληλος γενικὴ la plupart des hommes, peu d'enfants κτλ.*

Ἡ δευτεροπρόσωπος ἀντωνυμία *vous* λαμβανομένη ἀντὶ τῆς ἐνικῆς *tu*, ὡς εἴθισται παρὰ Γάλλοις, ἀπαιτεῖ καὶ τὸ ῥῆμα κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ ἐπόμενον ἐπίθετον ἢ τὴν μετοχὴν· οἷον, *vous êtes fier, εἶσαι ὑπερήφανος· vous êtes venu, ἦλθες· soyez le bien-venu, καλῶς ἦλθες.*

Ἡ αὐτὴ σύνταξις φυλάττεται καὶ ὁσάκις ἐν πρόσωπον λαλοῦν περὶ ἑαυτοῦ μεταχειρίζεται πληθυντικὸν ἀριθμὸν· ὡς *Nous sommes persuadé que, ἀντὶ τοῦ je suis persuadé que· καὶ ἐπὶ τῆς προστακτικῆς soyons sage.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Ὡς τὸ ὑποκείμενον προηγείται τοῦ ῥήματος, οὕτως ἡ θέσις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι μετὰ τὸ ῥῆμα· οἷον, *j'aime l'étude.*

Όταν δὲ ἀντικείμενον τοῦ ρήματος ἦναι ἀναφορικὴ ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, προτάσσεται ὡς οἶον, *l'homme que vous avez vu je vous connais* κτλ. καὶ πάλιν ἐξαιρέτων τὴν προστακτικὴν ἣτις θέλει κατόπιν τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, *aimez-moi, voyez-le*.

Όταν ὁμως δύο προστακτικαὶ συνδέονται διὰ τῶν συνδέσμων *et* ἢ *ou*, δύναται ἡ δευτέρα νὰ ἔχη καὶ πρὸ αὐτῆς τὴν ἀντωνυμίαν.

Polissez-le sans cesse et le repolissez.

(Boileau).

Τὸ βοηθητικὸν ρῆμα *avoir* ἔχει πολλάκις ἀντικείμενον ὄνομά τι παρακολουθούμενον ὑπὸ παθητικῆς μετοχῆς, ὡς *il eut la tête tranchée* σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ διάθεσιν μέσσην ἢ παθητικὴν, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἀπεκεφαλίσθη. Ὡς διάφορος ἔννοια ἤθελε προκύψει, ἂν ἡ λέξις *tête* ἐτίθετο μετὰ τὴν μετοχὴν, *il eut tranché la tête* τοῦτο ἤθελε σημαίνει ἐνεργητικῶς, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν ἐτέρου. Ὁμοίως ἡ ἐξῆς φράσις, *les ennemis eurent deux cents vaisseaux brûlés, coulés à fond ou échoués*, σημαίνει ὅτι διακόσρια νῆες τῶν πολεμίων ἐκάησαν, κατεποντίσθησαν ἢ ἐξώκειλαν εἰς τὴν ξηράν.

Αἱ ἀντωνυμίαι *rien* καὶ *tout* ἀντικείμενον οὔσαι ρήματος κατὰ χρόνον σύνθετον, τίθενται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. — *Il a tout soumis. — Il n'a rien dit.*

Πολλάκις αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ἀντικείμενον οὔσαι ἀπαρεμφάτου προτάσσονται κατὰ σχῆμα πρῶτον τῶν τοῦ ρήματος ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαχθᾶται ὡς οἶον, δύναται τις καλῶς νὰ εἴπῃ οὐ μόνον *je viens vous chercher*, ἀλλὰ καὶ *je vous viens chercher*.

Je ne condamne plus un courroux légitime,

Et l'on vous va, seigneur, livrer votre victime.

(Racine).

ἀντὶ τοῦ *on va vous livrer*.

Τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν δὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἀπὸ τῶ

εἰς ὃ ἀναφέρεται οὐδεμία παρεμπύπτουσα πρότασις. Εἰς τοὺς ἑξῆς στίχους τοῦ Βοαλὼ δὲν ἐφυλάχθη ὁ κανὼν οὗτος.

Que George vive ici, puisque George y sait vivre,

Qu'un million comptant, par ses fourbes acquis,
De clerc, jadis laquais, a fait comte et marquis.

Que Jacquin vive ici, dont l'adresse funeste

A plus causé de maux que la guerre et la peste.

Τὸ ἀναφορικὸν **que** τοῦ δευτέρου στίχου διασπᾶται ἐκ τοῦ **George** διὰ τοῦ **vive ici**. Τὸ ὀρθὸν ἦτο **que George qu'un million... a fait, vive ici**· οὕτω καὶ κατωτέρω **que Jacquin vive ici dont** τὸ ὀρθὸν εἶναι· **que Jaquin dont... vive ici**.

Οἱ ποιηταὶ ἔχουσιν εἰς τὴν σύνταξιν περισσοτέραν ἐλευθερίαν τῶν πεζογράφων ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἐμπροθέτου συντακτικῆς καὶ τῶν ἐπιβήρηματικῶν προσδιορισμῶν.

Maitre corbeau sur un arbre perché ...

Maitre renard par l'odeur alléché.

(La Fontaine).

ὁ πεζογράφος θέλει εἰπεῖ **perché sur un arbre, alléché par l'odeur**.

A notre rage ainsi rien ne s'oppose.

(Béranger).

ὁ πεζογράφος **ainsi rien ne s'oppose à notre rage**.

Le peuple à nous s'intéresse (ὁ αὐτός).

ὁ πεζογράφος, **le peuple s'intéresse à nous**.

Εἶναι μὲν πολλὰ ῥήματα συντασσόμενα ἔν τε τῇ ἐλληνικῇ καὶ τῇ γαλλικῇ μετὰ γενικῆς, ὡς **différer, διαφέρω· séparer, ἀποχωρίζω· éloigner, ἀπομακρύνω** κτλ. ἢ μετὰ δοτικῆς ὡς **donner, δίδωμι· donner quelque chose à quelqu'un δίδωμί τινί τι· répondre, ἀποκρίνομαι· pardonner, συγχωρῶ** κτλ. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα διαφέροντα· οἷον οἱ Ἕλληνες λέγομεν **δυσπιστῶ τινί ἢ πρὸς τινά· οἱ δὲ Γάλλοι μετὰ γενικῆς se défier de quelqu'un· ἡμεῖς μετὰ δοτικῆς χρῶμαί τινι πράγματι· οἱ Γάλλοι μετὰ τῆς de ἦτοι μετὰ γενικῆς se servir de quelque**

chose· τὸ καταχρῶμαι συντάσσεται μετὰ δοτικῆς ἢ καὶ μετ' αἰτιατικῆς· τὸ δὲ abuser τῶν Γάλλων μετὰ γενικῆς, abuser de l'amitié, de la confiance καταχρῶμαι τῇ φιλίᾳ, ἢ τὴν φιλίαν κτλ. Ἄλλα δὲ πάλιν ἀπαιτοῦσιν εἰς ἐκείνους πρόθεσιν τινα εἰς ἡμᾶς δὲ ὄχι· οἶον, régner sur un peuple· βασιλεύω λαοῦ.

Εἶναι δὲ καί τινα τὰ ὅποια ἐνῶ ἐκ τῆς φύσεώς των ἀπαιτῶσιν ἀφαιρετικὴν, συντάσσονται ὑπὸ τῶν Γάλλων μετὰ δοτικῆς, οἶον τὸ demander αἰτῶ, ôter ἀφαιρῶ, arracher ἀποσπῶ, dérober, ὑφαρπάζω κτλ. demander quelque chose à quelqu'un· il lui demanda son nom et sa patrie· dérober à quelqu'un ses secrets· τὴν σύνταξιν ταύτην τινὲς τῶν ἡμετέρων ἐμπειρησμένοι τῆς τῶν Γάλλων συγγραφῶν ἀναγνώσεως μεταφέρουσι καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν, γράφοντες ἢ μεταφράζοντες, τῷ ἐζήτησε τὴν χάριν il lui demanda la grâce· οὗ τις οὐδὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ βαρβαρώτερον.

Τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἥτοι ἐκεῖνα ὅσα δὲν εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον εὐχρηστικά, ἀπαιτοῦσι τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν, οἶον τὸ s'abstenir, ἀπέχομαι, se défier, se méfier, δυσπιστῶ, s'emparer κυριεύω· se moquer, καταμωκῶμαι· se repentir μεταμέλομαι, se souvenir, ἐνθυμοῦμαι, μέμνημαι· καὶ τινα τῶν μεταβαλλόντων σημασίαν ἀφοῦ γίνωσιν ἀντωνυμικά· οἶον, se douter, ὑποπτεύω, se plaindre αἰτιῶμαι, μέμφομαι· se servir, χρῶμαι· s'apercevoir κατανῶ.

Περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ὑπάρχει κανὼν. Ἀναγκαῖον δὲ εἶναι οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐφιστῶσιν ἐκάστοτε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν διαφόρων ῥημάτων, παρατηροῦντες τὰς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁμοιότητας καὶ διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

"Οταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀπαρέμφατον.

Πολλάκις ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος δὲν εἶναι ὄνομα ἢ ἀν-

τωνυμία, ἀλλ' ἀπαρέμφατον, ἢ καὶ ἀμφοτέρω· τότε δὲ τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἔπεται ἀπλῶς ἄνευ τινὸς προθέσεως, ἢ συνδέεται μετὰ τοῦ ῥήματος διὰ τῶν δύο προθέσεων *de* καὶ *à*.

Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à.

s' abaisser.	consentir.	inviter.
s' accorder.	consister.	se mettre.
s' accoutumer.	conspirer.	montrer.
s' acharner.	consumer.	s'obstiner.
s' aguerrir.	contribuer.	s'occuper.
aider.	convier.	s'offrir.
aimer.	déterminer.	avoir peine.
animer.	disposer.	pencher.
s' animer.	se disposer.	penser.
s' appliquer.	se divertir.	persévérer.
apprendre	donner.	persister.
apprêter	employer.	se plaire.
s' apprêter	encourager.	prendre plaisir.
aspirer.	enhardir.	se plier.
assigner.	engager.	se préparer.
s' assujettir.	enseigner.	prétendre.
s' attacher.	s'entendre.	provoquer.
attendre.	s'étudier.	réduire.
s' attendre.	s'évertuer.	renoncer.
autoriser	exceller.	répugner.
avoir.	exciter.	se résigner.
balancer.	exhorter.	réussir.
borner.	s'exposer.	servir.
se borner.	se fatiguer.	songer.
chercher.	s'habituer.	tendre.
concourir.	hésiter.	tenir.
se complaire.	instruire.	travailler.
condamner.	intéresser.	viser.

Ῥήματα θέλωτα τὸ κατόπι ἀπαρέμφοτον μετὰ
 τῆς προθέσεως δε.

s'abstenir.	désespérer.	négliger.
accuser.	se devoir.	nier.
achever.	différer.	pardonner.
affecter.	dire.	parler.
s'affliger.	discontinuer.	permettre.
être affligé.	disconvenir.	persuader.
il s'agit.	se disculper.	avoir peur.
être bien aise.	dispenser.	se piquer.
il appartient.	dissuader.	plaindre.
appréhender.	douter.	prescrire.
avertir.	empêcher.	presser.
s'aviser.	enrager.	présumer.
brûler. (ἐπιθυμῶ σφοδρῶς).	entreprendre.	prier.
cesser.	s'étonner.	promettre.
charger.	être étonné.	proposer.
se charger.	éviter.	se proposer.
choisir.	feindre.	rebuter.
commander.	s'excuser.	recommander.
conjurér.	se flatter.	refuser.
conseiller.	se garder.	se repentir.
consentir.	hasarder.	souhaiter.
se contenter.	se hâter.	se souvenir.
il convient.	avoir honte.	suggérer.
avoir coutume.	imputer.	supplier.
craindre.	jurér.	être surpris.
dédaigner.	se lasser.	prendre à tâche.
défendre. (ἀπαγο- ρεύω).	méditer.	être tenté.
se dépêcher.	se mêler.	trembler.
	menacer.	
	mériter.	

Τὰ δὲ ἐπόμενα ῥήματα ἐπιδέχονται ἀμφοτέρας τὰς προ-
 θέσεις, ἥτοι commencer, continuer, délier, s'efforcer,
 manquer, obliger, oublier, risquer, tâcher, essayer, con-
 traindre, demander, s'empresser, s'engager.

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

Τὸ obliger ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀναγκάζω, ἐπιβάλλω τὸ χρέος, ἀπαιτεῖ τὴν à, la loi naturelle nous oblige à honorer père et mère· ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ περιποιητικοῦ ὑποχρεῶ λαμβάνει τὴν de, vous m'obligerez beaucoup de me recommander à cet homme. Ὁμοίως καὶ ὅταν βοηθῆται ὑπὸ τοῦ être. On est obligé de réprimer ses passions.

Τὸ oublier ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ λησμονῶ θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἀπομανθάνω τὴν à. Si chaque jour vous oubliez de lire, vous finirez par oublier à lire. Ἄν λησμονῆς καθ' ἡμέραν ν' ἀναγινώσκης, τέλος θ' ἀπομάθῃς τὸ ἀναγινώσκειν.

Τὸ accoutumer ὡς ἐνεργητικὸν ἢ ὡς μέσον s'accoutumer θέλει τὴν πρόθεσιν à. Je l'ai accoutumé à travailler — Il s'est accoutumé à supporter les outrages de la fortune· ὡς οὐδέτερον δὲ, τὴν de· il a accoutumé d'aller, de faire, κτλ. βοηθούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ être, πάλιν τὴν à. Je suis accoutumé à me lever de bonne heure, à me promener le matin.

Τὸ désirer (ἐπιθυμῶ) θέλει τὴν πρόθεσιν à, ἐὰν τὸ ὕπερ ἐπιθυμοῦμεν ἦναι τι ἀβέβαιον, ἢ δυσχερὲς ὁπωσοῦν, καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, il désire de réussir.—Il y a longtemps que je désirais de vous rencontrer.—Je désirerais bien d'en être débarrassé. Ἄν δὲ ἐπιθυμῶμεν πρᾶγμα εὐκόλον καὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ ἀπλῶς, ἄνευ προθέσεως. Je désire le voir, l'entendre, amenez-le-moi.—Venez, il désire vous parler.

Τὸ préférer (προτιμῶ) θέλει ὡσχύτως τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἄνευ προθέσεως ἢ μετὰ τῆς προθέσεως de· ἄνευ προθέσεως, ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθῇ ἄνευ τινὸς προσδιορισμοῦ, ὡς je préfère mourir plutôt, que de vivre dans l'ignominie· διότι τότε τὸ mourir ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μετὰ ὄνομα la mort. Je préfère la mort. Ἄν δὲ ὑπάρχῃ καὶ τις προσδιορισμὸς ὁποῖον δέχονται τὰ ῥήματα, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ

τῆς προθέσεως de· ὡς je préfère de mourir avec vous plutôt que de vous trahir.

Τὰ δὲ λοιπὰ ῥήματα ὅσα δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τοὺς ἀνωτέρω πίνακας συντάσσονται μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἄνευ προθέσεως, ὡς vouloir, savoir, falloir κτλ.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ ἀπαρεμφάτον ὡς συντακτικὴ ῥήματος τίθεται ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, οἷον je veux partir, βούλομαι ἀπιέναι· ἢ ὅταν ἀντωνυμία τις ἢ ὄνομα συντακτικὴ τοῦ ἡγουμένου ῥήματος δηλοῖ ποῖον τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, οἷον, je vous commande de partir. Ὅταν δὲ μῆτε ταῦτοπροσωπία ἦναι, μῆτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου προσμαίνηται διὰ λέξεώς τινος, τὸ ἀπαρεμφάτον ἀναλύεται διὰ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς je veux que vous partiez, je commande que vous partiez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ χρήσεως τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ὑποτακτικὴν ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς μεταχειρίζονται,

α. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα βούλησιν, ἐπιθυμίαν, εὐχὴν, φόβον, ἀμφιβολίαν, θαυμασμόν· je permets, je souhaite, je doute, je veux, j'ordonne, je désire que vous fassiez votre devoir.

β. Ἐπὶ ἀρνήσεως· je ne crois pas qu'il vienne.

γ. Ἐπὶ ἐρωτήσεως· croyez-vous qu'il vienne?

Ἄν δὲ ἡ ἐρώτησις ᾖναι ἀπλοῦν σχῆμα ῥητορικόν, τίθεται ὀριστικῇ· οἷον,

Madame, oubliez-vous

Que Thésée est mon père, et qu'il est votre époux!

(Racine, Phèdre).

δ. Μετὰ τὰ ἀπρόσωπα ἢ ἀπροσώπως λαμβανόμενα ῥή-

ματα, π. χ. il semble, il convient, il faut, il est juste qu'il vienne.

ΣΗΜ. Τὸ sembler (φαίνεται) ὅταν ἔχη συντακτικὴν τινὰ προσωπικὴν ἢ me semble, il vous semble, ἀπαιτεῖ ὀριστικὴν· il me semble qu'il a raison. Ἐσαύτως ὀριστικὴν ἀπαιτοῦσι καὶ ἄλλα τινὰ τῶν ἀπροσώπων δηλοῦντα βεβαιότητα ὡς il est certain, il est vrai, il paraît, il résulte· il paraît qu'il a raison.

έ. Μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας qui, προηγουμένου ὑπερθετικοῦ τινὸς le plus, le moins, κτλ ἢ τοῦ le seul ἢ τοῦ peu. C'est le plus honnête homme qu'il y ait.—C'est la moindre faute qu'il puisse commettre.—Le chien est le seul animal dont la fidélité soit à l'épreuve.—Il y a peu d'hommes qui sachent supporter l'adversité.

ΣΗΜ. Περὶ τῆς περιστάσεως ταύτης μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν qui τὸ ῥῆμα τίθεται ἀδιαφόρως ἢ καθ' ὀριστικὴν ἢ καθ' ὑποτακτικὴν ἢ μὲν ὀριστικὴ ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα ὀρισμένως καὶ μετὰ βεβαιότητος· ἢ δὲ ὑποτακτικὴ ἀόριστως πὼς καὶ μετ' ἀμφιβολίας· οἷον je cherche quelqu'un qui me rende ce service, ἢ qui me rendra ce service. Je sollicite une place que je puisse remplir ἢ que je peux remplir.

ς'. Μετὰ τὰς ἀόριστους ἀντωνυμίας quelque . . . que, quel que, quoi que· οἷον, quelque riche que vous soyez—quels que soient vos talents—quoi que vous fassiez.

ζ'. Μετὰ τοὺς συνδέσμους quoique, afin que, à moins que, avant que, bien que, de crainte que, pourvu que, pour que κτλ. Quoique le ciel soit juste· avant que je fusse venu· pourvu qu'on sache la passion dominante de quelqu'un, on est sûr de lui plaire.

ΣΗΜ. Αἱ ἐπιρρηματικαὶ φράσεις de façon que, de sorte que, de manière que, si ce n'est que, sinon que θέλουσι ὑποτακτικὴν μὲν ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράξῃ ἀμφιβολίαν ἢ ἀναφέρηται εἰς τὸ μέλλον· conduisez-vous de manière que vous obteniez l'estime des honnêtes gens. Ὀριστικὴν δὲ ἂν ἢ πράξις ᾖ καὶ ὀρισμένη, βεβαία, ἢ ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν· il s'est conduit de manière qu'il a obtenu l'estime des honnêtes gens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ἡ χρῆσις τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ χρόνου τῆς ὑποτακτικῆς προσδιορίζεται ἐκ δύο τινῶν, πρῶτον ἐκ τοῦ χρόνου τοῦ ἡγουμένου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἐξ οὗ ἡ ὑποτακτικὴ ἐξαρτᾶται, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γίνεται αὐτὴ ἢ ὑπὸ τῆς ὑποτακτικῆς σημασινομένη πράξις.

α'. Ὄταν τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ᾖ εἰς ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστώτα μὲν, ἂν ἢ ὑπ' αὐτῆς σημασινομένη πράξις ᾖ εἰς ἐνεστώσα ἢ μέλλουσα, κατὰ παρακείμενον δὲ (*prétérit*), ὅταν ᾖ εἰς παρωχημένην οἶον,

je doute } que vous étudiez maintenant.
je douterai }

je doute } que vous ayez étudié hier.
je douterai }

β'. Μετὰ τὸν παρατατικὸν δὲ, τὸν ἀόριστον, τὸν παρακείμενον, τὸν ὑπερσυντελικὸν καὶ τοὺς ὑποθετικοὺς χρόνους τίθεται ἡ ὑποτακτικὴ κατὰ παρατατικὸν ἢ ὑπερσυντελικόν· κατὰ παρατατικὸν μὲν, ὅταν ἀφορᾷ τὸ ἐνεστώδες ἢ μέλλον, καθ' ὑπερσυντελικὸν δὲ, ὅταν τὸ παρεληλυθός οἶον,

je doutais }
je doutai }
j'ai douté } que vous étudiassiez aujourd'hui, demain.
j'avais douté }
je douterais }
j'aurais douté }

je doutais }
je doutai }
j'ai douté } que vous eussiez étudié la semaine passée.
j'avais douté }
je douterais }
j'aurais douté }

Ἐξαιρέσεις τοῦ πρώτου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ᾖναι εἰς ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ἢ ὑποτακτικῆ τίθεται κατὰ παρατατικὸν ἀντὶ ἐνεστώτος, καὶ καθ' ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ παρακειμένου, ὅταν μετ' αὐτὴν ἔπεται φράσις τις ὑποθετικῆ· οἶον,

je doute } que vous étudiassiez maintenant, demain,
je douterai } si l'on ne vous y contraignait.

je doute } que vous eussiez étudié hier, si l'on ne
je douterai } vous y eût contraint.

Ἐξαιρέσεις τοῦ δευτέρου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ᾖναι εἰς παρωχημένον χρόνον, ἢ ὑποτακτικῆ τίθεται κατ' ἐνεστώτα ἀντὶ παρατατικοῦ, ὅταν ἢ ὑπ' αὐτῆς σημαινομένη πράξις ὑπάρχῃ καθ' ἣν σιγμὴν λαλοῦμεν· il m'a trahi quoiqu'il soit mon ami· μ' ἐπρόδωκεν ἂν καὶ ᾖναι φίλος μου· ἢ ὅταν ᾖναι διαρκής· Dieu nous a donné la raison afin que nous discernions le bien d'avec le mal· ὁ Θεὸς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ λογικὸν ὅπως διακρίνωμεν τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ τοῦ Ἀπαρέμφατου.

Εἴπομεν ἤδη πότε οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ πότε ἀναλύουσιν αὐτὸ διὰ τοῦ *que* συνδέσμου καὶ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς, εἴπομεν δὲ καὶ ποῖα ῥήματα θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *de*, ποῖα μετὰ τῆς *à*, καὶ ποῖα ἄνευ μηδετέρας.

Ἐνταῦθα προσθέτομέν τινα περὶ συντάξεως τοῦ ἀπαρέμφατου μετὰ τὰ ῥήματα *avoir* καὶ *être*.

Ἄν τὸ *avoir* ἔχῃ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον ὄνομα ἐναρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως *de*. Il aura le plaisir *de* vous avoir. Ὁμοίως καὶ ἂν τὸ ὄνομα ἀνάρθρος τεθῆν συναποτελῆ μετὰ τοῦ *avoir* περιφραστικῶς ἔννοιαν ἐνός

ρήματος, ὡς *il a peur* (φοβείται) *de partir*—*il a dessein* (σκοπεύει) *de partir*.

Ἄν δὲ τὸ ὄνομα φέρῃ τὸ μεριστικὸν ἄρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὴν πρόθεσιν *à* *il a du plaisir à vous voir*. (Grammaire de Wailly).

Ἐπίσης τὴν πρόθεσιν *à* δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον, ὅταν τὸ ῥῆμα *avoir* προηγῆται ἀπροσώπως. *Il y avait un grand mérite à pardonner*.

Ἐξ ἐναντίας τὸ *être* μετ' ἐπιθέτου τινὸς ἀπροσώπως λαμβανόμενον θέλει τὸ ἀκόλουθον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *de*. *Il est honteux d'obéir à ses passions*.—*Il est glorieux d'être utile à sa patrie*. *Il n'est pas facile de contenter tout le monde*.

Ἄν δὲ τὸ *être* λαμβάνηται προσωπικῶς, τὰ ἐπίθετα *facile*, *aisé*, *difficile*, θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *à*. *C'est ce qui est aisé à reconnaître*, ὄχι *de reconnaître*.

Τὸ *être* λαμβανόμενον μετὰ τῆς ἀνωνομίας *ce* ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἶναι δικαίωμα ἢ καθῆκον, θέλει τὸ ἐπόμενον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *de*. *C'est au maître de parler, et au disciple d'écouter*. Ἴδιον ἢ καθῆκον τοῦ διδασκάλου εἶναι τὸ λαλεῖν, τοῦ μαθητοῦ δὲ τὸ ἀκροᾶσθαι. Ὅταν δὲ ἡ τοιαύτη φράσις σημαίνῃ τάξιν ἢ περιτροπὴν ἐνεργείας, προτιμᾶται ἡ *à*. *C'est à vous à parler après moi*. Κατόπιν μου ἔρχεται ἡ σειρά σου νὰ ὁμιλήσῃς.

Τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *à* ἔχει ἐνίοτε σημασίαν ὑποθετικὴν. *A ne regarder que son extérieur, on juge de l'état de son âme*. Τὸ ἐξωτερικὸν εἶδος τοῦ ἀνμόνον παρατηρήσῃ τις, δύναται νὰ κρίνῃ ποία τῆς ψυχῆς του ἡ κατάστασις.

Εἰς τὰς διηγήσεις, ἰδίως δὲ τὰς τοῦ ἀπτείου καὶ εὐτραπέλου ὕφους, τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς *de* προθέσεως ἐλλειπτικῶς, ἐννοουμένου ἕξωθεν τοῦ καταλλήλου ῥήματος.

Grenouilles aussitôt de sauter dans les ondes ;
 Grenouilles de rentrer dans leurs grottes profondes.
 (La Fontaine).

ὅπου ἐννοεῖται τὸ ῥῆμα s'empressent ἢ ἄλλο ἰσοδύναμον.

Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἀπαντᾶται ἐνίοτε μὲ σημασίαν παθητικοῦ ῥήματος ὡς εἰς τὰς ἐξῆς φράσεις, *il s'est laissé vaincre*, ἀφέθη νὰ νικηθῆ ἢ ἄφησε νὰ τὸν νικήσωσι· *une chose facile à entendre*, πρᾶγμα εὐκατάληπτον, εὐκόλον νὰ ἐννοηθῆ· *j'ai oui dire à M. votre frère que*, ἤκουσα λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἔνθα τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δοτική· ὡς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα· *il lui racontait tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable aux héros de l'âge passé* τῷ διηγείτο πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶχεν ἰδεῖ πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς, ἢ πραχθὲν ὑπὸ τῶν ἡρώων. Ὁμοιον εἶναι τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἰρηται μοι, πέπρακται μοι, ὅπου ἡ δοτικὴ εἶναι ἀντὶ ἀντικειμένου.

ΣΗΜ. Τίθεται κατὰ δοτικὴν τὸ ὑποκείμενον ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι διαθέσις ἐνεργητικῆς, ὡς, *on lui fit payer cent francs*, τὸ *lui* ἰτίθη κατὰ δοτικὴν, διότι τὸ ἀπαρέμφατον *payer* ὅς τις χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον, εἶναι ἐνεργητικόν· ἀλλ' ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι διαθέσις οὐδετέρας, τίθεται αἰτιατικὴ ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἡγουμένου ῥήματος ἐννοουμένη ἢ αὐτὴ καὶ ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς, *on les a fait partir* ἔνθα τὸ *les* ἰτίθη κατ' αἰτιατικὴν, διὰ τὴν οὐδετέραν διάθεσιν τοῦ ἀπαρεμφάτου *partir*.

Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα προτίμησιν οἷα τὸ *préférer*, *aimer mieux*, τὸ ἀπαρέμφατον τὸ παριστῶν τὸν δευτέρου ὄρον τῆς συγχρίσεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τῆς προθέσεως *de*· οἷον *j'aime mieux me taire que de parler*.

Συντάσσουσι δὲ καὶ οἱ Γάλλοι, ὡς οἱ Ἕλληνες, τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ διαφόρων προθέσεων, πλὴν ἄνευ τοῦ ἄρθρου· *après avoir vu*, μετὰ τὸ ἰδεῖν· *pour être heureux*, πρὸς τὸ εὐδαιμονῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς.

Ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἶναι ἄκλιτος, ἤτοι δὲν ἔχει οὔτε θηλυκὸν γένος, οὔτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν. *un homme lisant, une femme lisant, des hommes lisant, des femmes lisant.*

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχέωμεν τὴν μετοχὴν μὲ τὰ εἰς ἀντὶ ρηματικὰ ἐπίθετα κλιτὰ ὄντα ταῦτα· οἷον, τὸ *brûlant* εἶναι καὶ μετοχὴ καίων, καὶ ἐπίθετον καυστικός· τὸ *écumant* εἶναι καὶ μετοχὴ ἀφρίζων, καὶ ἐπίθετον ἀφρώδης. Τὸ ρηματικὸν ἐπίθετον διακρίνεται ἐκ τῆς μετοχῆς ὡς ἐφεξῆς·

α.) Τὸ μὲν ρηματικὸν ἐπίθετον παρίστησιν ἰδιότητα διαρκῆ καὶ ἔμμονον, ἡ δὲ μετοχὴ ἐνέργειαν ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ.

β.) Ἡ μετοχὴ καθὸ μετέχουσα ῥήματος ἔχει πολλάκις ὡς τὰ ῥήματα ἀντικείμενόν τι ἄμεσον· καὶ δύναται ν' ἀναλυθῆ διὰ τοῦ *qui* ἀναφορικοῦ καὶ τῆς ὀριστικῆς. Εἰς δὲ τὸ ρηματικὸν ἐπίθετον δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι. *Ces hommes prévoyant le danger se mirent sur leurs gardes. Ces hommes prévoyants ont aperçu le danger.* Εἰς τὸ πρῶτον παράδειγμα τὸ *prévoyant* εἶναι μετοχὴ, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἐπίθετον ρηματικόν.

Τὴν ἀναφορικὴν ἤτοι ἔναρθρον μετοχὴν τῶν Ἑλλήνων, ὁ λέγων, ὁ γράφων, οἱ Γάλλοι ἀναλύουσι διὰ τῶν δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν, *celui qui parle, celui qui écrit* κλ.

Συχνὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς κατ' ὀνομαστικὴν ἀπολύτου μετοχῆς· *enfin sa vertu surmontant sa douleur il s'écria (Hercule).* Τέλος τῆς ἀρετῆς κατισχυσάσης τοῦ πόνου ἀνέκραξεν (ὁ Ἡρακλῆς). Τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, διότι οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι κατάληξιν ἰδίαν γενικῆς.

Εἰς φράσεις τινὰς φαίνεται ἐλλείπουσα ἡ μετοχὴ *ayant* ἢ *tenant*· οἷον, *leur maître se promenait au milieu d'eux, une pipe à la bouche et un rotin à la main, εἴπου ἐννοεῖται ἔξωθεν ayant une pipe, tenant un rotin.* Τὴν τοιαύτην

ἔλλειψιν δὲν ἐπιτρέπει ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα (α)· πρέπει δὲ νὰ τίθεται ἡ μετοχὴ ἢ κατάλληλός τις πρόθεσις.

Πολλάκις ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ συνοδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως *en*, καὶ τότε ἔχει δύναμιν τῆς παρ' ἡμῖν τροπικῆς ἢ χρονικῆς μετοχῆς. *Télémaque répondit en soupirant*: ὁ Τηλέμαχος ἀπεκρίθη στενάζων· *en partant de Salente*: ἀναχωρῶν, ἐνῶ ἀνεχώρει κτλ. Ταύτην τὴν μετοχὴν ὀνομάζουσι οἱ Γάλλοι γραμματικοὶ *gérondif*, γερούνδιον ἥτις εἶναι ἔγκλισις λατινικῆ.

Σημεῖωται δὲ ὅτι ἡ τροπικὴ αὕτη ἢ χρονικὴ μετοχὴ προσδιορίζει πάντοτε τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, οὐδέποτε δὲ τὸ ἀντικείμενον. Ὡστε ἡ φράσις *je l'ai vu en priant Dieu*, σημαίνει, εἶδον αὐτὸν προσευχόμενος, ἐνῶ προσηυχόμεν, ἔχει εἶδον αὐτὸν προσευχόμενον. Τὸ δεύτερον τοῦτο ἐρμηνεύεται γαλλιστὶ διὰ τῆς ἀπλῆς μετοχῆς *je l'ai vu priant Dieu*.

Περὶ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἢ λαμβάνεται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἢ ἐνοῦται μετὰ τῶν βοηθητικῶν *avoir* καὶ *être* καὶ σχηματίζει τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ξημάτων. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὀνόματος κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν. *Les inimitiés sourdes et cachées sont plus à craindre que les haines ouvertes et déclarées.*

Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ βοηθητικοῦ *avoir* καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς συνθέτους χρόνους ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον ἂν τὸ ἀντικείμενον προηγήται· οἶον,

voici la lettre que j'ai reçue.

voici les lettres que j'ai reçues.

où est ton livre? - je l'ai perdu.

où sont tes livres? - je les ai perdus.

(α) Δύναται νὰ ἐλλείπῃ ἡ μετοχὴ, ἀλλ' ὑπάρχοντος τοῦ ἄρθρου, οἷον τὸ τοῦ Δουκιανοῦ α ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα οὕτωσι καὶ τὸ διάδημα τίς ὦν τυχεαίσι; » (Νεκρ. Διάλ.) οὐδέποτε ὅμως ἄνευ τοῦ ἄρθρου.

δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἀντικείμενον ἔπηται μετὰ τὴν μετοχὴν, οἷον,

nous avons reçu votre lettre.

ils ont perdu leurs livres.

Εἰς τὰ οὐδέτερα λοιπὸν ῥήματα τὰ ὑπὸ τοῦ avoir βοηθούμενα, ἢ παθ. μετοχὴ μένει πάντοτε ἄτρεπτος, ἐπειδὴ ταῦτα δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον· cette armée a péri. Ὁμοίως ἢ μετοχὴ μένει ἄτρεπτος εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα les cinq heures que j'ai dormi· les dix ans qu'il a vécu, διότι τὸ que ἐδῶ δὲν εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον ἀλλ' ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ les cinq heures pendant lesquelles j'ai dormi· les dix ans pendant lesquels il a vécu.

Πολλάκις τὸν σύνθετον χρόνον ἀκολουθεῖ ἀπαρέμφατον· τότε δὲ, πρὸς ὀρθὸν σχηματισμὸν τῆς μετοχῆς, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν ἂν ἡ προηγουμένη αἰτιατικὴ εἶναι ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἢ τοῦ ἀκολουθοῦντος ἀπαρεμφάτου. Ἄν τὸ πρῶτον, ἢ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος. Οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, pourquoi vous êtes-vous écarté de la route, que vous aviez commencé à suivre? ἢ παθητικὴ μετοχὴ commencé μένει ἀμετάβλητος, διότι ἡ αἰτιατικὴ que εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου suivre. Ὡσαύτως ἂν ἤκουσα ἄσμά τι ἄδόμενον, λέγω je l'ai entendu chanter, ἤτοι la chanson, μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν entendu, διότι ἡ αἰτιατικὴ la εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου chanter. Ἄν δὲ βούλωμαι νὰ σημάνω ὅτι ἤκουσα νέαν τινὰ ἄδουσαν, γράφω je l'ai entendue chanter συμμεταβάλλων τὴν μετοχὴν πρὸς τὸ ἀντικείμενον la.

Ὅταν δὲ τὸ ῥῆμα βοηθῆται ὑπὸ τοῦ être, ἢ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον, la vertu obscure est souvent méprisée.

Le fer est émoussé, les bûchers sont éteints.

τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα καὶ εἰς τὰ ὑπὸ

τοῦ être βοηθούμενα οὐδέτερα· nous sommes allés, elle est morte κτλ.

Τὰ δὲ ἀντωνυμικά καίτοι βοηθούμενα ὑπὸ τοῦ être ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν ἐνεργητικῶν, ἤτοι ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἡγούμενον ἀντικείμενον· ἀντικείμενον δὲ τῶν ἀντωνυμικῶν ῥημάτων εἶναι ἢ αὐταὶ αἱ κατ' αἰτιατικὴν ἀντωνυμίαν *me, te, se, nous, vous, se*, καὶ τότε συμφωνεῖ πάντοτε μετ' αὐτῶν ὡς πάντοτε ἡγουμένων, ἢ ἄλλη τις λέξις, ἐπότε αἱ ἀντωνυμίαι *me, te, se, nous, vous, se*, εἶναι ὅχι πλέον ἄμεσον ἀντικείμενον ἀλλὰ δοτικαὶ προσωπικαί.

Παραδείγματα.

ils se sont blâmés.

ἐμέμφθησαν ἑαυτοῦς· ἡ ἀντωνυμία *se* εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος, ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ καθὸ ἡγούμενου.

la lettre qu'ils se sont adressée.

ἡ ἐπιστολὴ ἦν διεύθυναν πρὸς ἑαυτοὺς=ἀλλήλους. ἔνταῦθα ἡ ἀντωνυμία *se* εἶναι ἀντὶ δοτικῆς προσωπικῆς, ἀντικείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι ἡ *que* ἦν ἐπιστολή· ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὴν καθὸ ἡγούμενην.

ils se sont adressé une lettre.

ἔδω ὅμως δὲν συμφωνεῖ ἡ παθητικὴ μετοχὴ, διότι τὸ ἀντικείμενον *une lettre* ἔπεται.

Ὡσαύτως γράψον

ils se sont écrit

μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν, διότι ἀντικείμενον ἄμεσον δὲν ὑπάρχει. Οὕτω καὶ

nous nous sommes succédé.

nous nous sommes nui.

Ils se sont plu.

διότι τὰ ῥήματα *succéder, nuire, plaire* δὲν συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς.

Εἰς τὰ κυρίως ἀντωνυμικά ῥήματα, ἦτοι τὰ μὴ εὐχρηστα ἄλλως πως ἢ ἀντωνυμικῶς, αἱ ἀντωνυμίαι *me, le, se, nous, vous, se*, πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς αἰτιατικά, ἐπομένως ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτάς· οἷον, *nous nous sommes abstenus de toute réflexion. Mes amis, vous vous êtes repentis de votre légèreté. Les troupes se sont emparées de la ville.*

Τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ ἐξῆς τρία ῥήματα *se douter, se prévaloir, s'échapper* καίπερ ἀπαντώμενα καὶ ὡς ἀπλᾶ· οἷον, *nous nous étions doutés de cette perfidie· ils se sont échappés de prison· elles se sont prévaluées de notre simplicité.*

Ἐξ ἐναντίας τὸ ῥῆμα *s'arroger* (ἀντιποιούμαι) καίτοι κυρίως ἀντωνυμικὸν συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν ἀλλὰ πρὸς τὸ ἕτερον ἀντικείμενον, διότι τὸ ῥῆμα τοῦτο συντάσσεται μετ' αἰατικῆς· *les droits qu'ils se sont arrogés.*

Ἀνακεφαλαίωσις τῶν ἀνωτέρω κατόρων.

Ὅσακις τὸ ἀντωνυμικὸν ῥῆμα ἔχη ἄμεσον ἀντικείμενον προηγούμενον ἢ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτό· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀρνητικῶν μορίων.

Διὰ νὰ ἦναι τελεία ἡ ἀρνησις πρέπει νὰ προηγήται μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ἀρνητικὸν *ne*, νὰ ἔπηται δὲ κατόπιν τὸ *pas* ἢ *point*· οἷον *je ne vois pas, je ne mange pas, il n'aime point la musique.*

Τότε δὲ παραλείπεται τὸ *pas* ἢ *point* ὅταν εἰς τὴν πρότασιν εὕρισκεται ἄλλη λέξις ἀρνητικὴ· ὡς *personne, aucun, rien, guère, aucunement, nullement, jamais*· οἷον, *je ne vois personne. Un méchant ne sait jamais pardonner.*

Titus ne passait aucun jour sans faire une bonne action.
 Παραλείπεται δὲ καὶ ἐπομένου τοῦ ἐξαιρετικοῦ **que**. **L'honnête homme ne connaît que ses devoirs.** Il n'a que trois ans, σχῆμα τὸ ὁποῖον κατακόρως οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται, καὶ τὸ ὁποῖον ἡμεῖς πρέπει νὰ κολάζωμεν ἢ παραφράζοντες οὕτω· ὁ χρηστὸς ἀνὴρ τὰ χρέη του μόνον γνωρίζει· μάλιστα ἔχει τρία ἔτη· ἢ προσθέτοντες τὸ ἄλλο· δὲν γνωρίζει ἄλλα εἰμὴ τὰ χρέη του.

Μετὰ τὰ ῥήματα **craindre, appréhender, avoir peur, trembler, prendre garde,** ἐπιφέρεται ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ **ne**, ἰσοδυναμοῦντος τότε πρὸς τὸ ἡμέτερον μὴ ἢ μήπως τὸ διστακτικόν· οἶον, **je crains qu'il ne vienne**· φοβοῦμαι μὴ ἔλθῃ. Ἄν δὲ θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ φοβοῦμαι μὴ δὲν ἔλθῃ, πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ **pas**· **je crains qu'il ne vienne pas**. Ὡσαύτως φοβοῦμαι μὴ ἐπιτύχῃ, **je crains qu'il ne réussisse**· φοβοῦμαι μὴ δὲν ἐπιτύχῃ, **je crains qu'il ne réussisse pas**.

Ἄλλ' ἂν τὸ φόβου σημαντικὸν ῥῆμα ἐκφέρεται ἀρνητικῶς δὲν τίθεται μετὰ τοῦ δευτέρου τὸ **ne**· **je ne crains pas qu'il arrive**.

Τίθεται προσέτι τὸ **ne** καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα **empêcher**, τὸ ἀπρόσωπον **peu s'en faut** καὶ μετὰ τὸν σύνδεσμον **à moins que**. **La pluie empêcha qu'on ne se promenât dans les jardins.** **Les fautes d'Homère n'ont pas empêché qu'il ne fût sublime.** **Peu s'en fallut que je n'interrompisse mon discours,** ὀλίγον ἔλειψε νὰ διακόψω τὸν λόγον. **À moins que vous ne lui parliez**· ἐκτὸς ἂν τὸν ὁμιλήσης.

Τὰ ῥήματα **nier, désespérer, disconvenir** καὶ **douter** λαμβανόμενα ἀρνητικῶς θέλουσι τὸ κατόπιν ῥῆμα ἐπίσης μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ **ne**, οἶον, **je ne nie pas, je ne doute pas que cela ne soit**· δὲν ἀρνοῦμαι, δὲν ἀμφισβάλλω ὅτι τοῦτο ὑπάρχει. Ἀλλὰ ῥητέον **je nie que cela soit, je doute que cela arrive**· ἄνευ τοῦ ἀρνητικοῦ.

Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν ὅταν ὁ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως περιέχῃ ῥῆμα, ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ *ne* ὡς παρῆλκοντος οἶον, *il est plus riche qu'on ne croit*: εἶναι πλουσιώτερος ἀφ' ὅτι νομίζουσι. *Vous écrivez mieux que vous ne parlez*: γράφεις καλῆτερα παρ' ὅτι λαλεῖς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς λέξεις *autre, autrement*. — *Il est tout autre qu'il n'était*. — *Il parle autrement qu'il n'agit*.

On se voit d'un autre œil qu'on ne voit son prochain. Ἐκτός ἂν τὸ πρῶτον κῶλον ἦναι ἀρνητικόν· *il n'est pas plus riche qu'il était*. *Vous n'écrivez pas mieux que vous parlez*.

Τὸ συμπληροῦν τὴν ἄρνησιν *pas* ἢ *point* δύναται νὰ παραλειθῆ μετὰ τὰ ῥήματα *cesser, oser, pouvoir, και savoir*, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀπαρέμφατον· *il n'a cessé de gronder*: *je ne puis, je ne saurais me taire*. Καὶ δὲν εἶναι μὲν σφάλμα νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μόριον *pas* ἢ *point*, ἀλλὰ γλαφυρότερος γίνεται ὁ λόγος ἄνευ αὐτῶν. Ἄν ὅμως τὸ ἀντικείμενον ἦναι ὄνομα, ἢ δὲν ὑπάρχῃ ἀντικείμενον, τὸ *pas* ἢ *point* εἶναι ἀναγκαῖον. *Dieu ne peut pas l'absurde*: *je ne cesse pas*: *je n'ose pas*.

Παραλείπεται προσέτι τὸ *pas* εἰς τὰς φράσεις τὰς ἀρχομένας ἀπὸ τοῦ *que* εἰς τὴν σημασίαν τοῦ *pourquoi*, διὰ τί; *Que n'avons-nous autant d'ardeur pour la vertu que nous en avons pour le plaisir?* ἢ ἐπὶ εὐχῆς καὶ ἀρᾶς. *Que n'est-il à cent lieues de moi!*

Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ *pas* μετὰ τὸ *depuis que*, τοῦ ῥήματος ὄντος κατὰ παρακείμενον. *Depuis que je ne vous ai vu*. ἢ μετὰ τὸ *il y a* συνοδευόμενον ὑπὸ λέξεως δηλοῦσης ὀρισμένον τινὰ χρόνον. *Il y a six mois que je ne lui ai parlé*. Ἄλλ' ἂν τὸ ῥῆμα ἦναι κατ' ἐνεστώτα, τίθεται τὸ *pas*. *Il y a six mois que je ne lui parle pas*.

Παραλείπεται τέλος μετὰ τὸν σύνδεσμον *si* εἰς τὴν σημα-

σίαν τοῦ ἐκτός ἀν· N'espérez pas obtenir les faveurs du ciel, si vous ne remplissez vos devoirs envers Dieu et envers les hommes.

Εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων τὸ pas ἢ point παρεντίθεται μεταξύ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μεταοχῆς. Je ne l'ai pas vu.—Il n'est pas venu. Ὄταν δὲ τὸ ῥῆμα ἦναι κατ' ἀπαρέμφατον, προτάσσεται τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ἐπιτάσσεται αὐτῷ, πρὸς τὸ εὐφραδέστερον. Εἰς πᾶσαν δ' ἄλλην περίστασιν ἐπιτάσσεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων.

Ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται διὰ τοῦ ὑποθετικοῦ συνδέσμου si καὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ παρατατικοῦ ἢ ὑπερσυντελικοῦ τῆς ὀριστικῆς, οὐδέποτε δὲ διὰ τοῦ μέλλοντος· τὸ δὲ συμπέρασμα διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἢ τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀόριστου τῆς ὑποθετικῆς· ὥστε ῥητέον si je le vois je lui parlerai, καὶ ἔχι si je le verrai.

Οὐδ' ὁ ἐνεστώς τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως οὐδ' ὁ πρῶτος ἀόριστος αὐτῆς λαμβάνονται ἐν ὑποθέσει μετὰ τοῦ si· πλὴν τοῦ δευτέρου ἀόριστου j'eusse aimé, ὅστις καὶ ὑπόθεσιν δύναται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὸ συμπέρασμα· οἷον, il n'eût pas mis au jour son ouvrage, s'il n'eût pas cru qu'il pût être utile· δὲν ἤθελεν ἐκδώσει τὸ σύγγραμμά του ἂν δὲν ἐφρόνει ὅτι ἠδύνατο νὰ φανῇ χρήσιμον.

Ὄταν ὁ si δὲν ἦναι κυρίως ὑποθετικός, ἀλλὰ διστακτικός, συντάσσεται μετὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς καὶ τῶν χρόνων ἄλων τῆς ὑποθετικῆς. Je ne sais si votre fière viendra.—Demandez-lui s'il serait venu avec nous, supposé qu'il n'eût pas eu affaire.

Τὸ ἐπιῤῥῆμα quand τίθεται ἐνίοτε μετὰ τῶν χρόνων τῆς

ὑποθετικῆς ἀντὶ τοῦ συνδέσμου *si*. Quand l'avare posséderait tout l'or du monde, il ne serait pas encore content. Καὶ ὅλον τοῦ κόσμου τὸ χρυσίον ἂν ἀπέκτα ὁ φιλάργυρος, πάλιν δὲν θὰ ἔμενεν εὐχαριστημένος.

Εἰς τὰ περὶ ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως σημειωθέντα ἐν τῷ Τεχνολογικῷ προσθέτομεν ὅτι οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται ἐνεστώτα ὑποθετικῆς ἀντὶ μέλλοντος ὀριστικῆς, ὁσάκις ἡ μέλουσα πράξις θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς τὸ παρελθόν· οἷον, τὸ προέβλεπεν ἢ προσείδεν ὅτι θὰ ἐπιτύχη, λέγεται γαλλιστὶ, il prévoyait, il a prévu qu'il réussirait. Τὸ δὲ προβλέπει ὅτι θὰ ἐπιτύχη· il prévoit qu'il réussira.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τινῶν μορίων.

Ὁ σύνδεσμος *que* εἶναι, ὡς ἐλάβομεν ἤδη ἀφορμὰς νὰ παρατηρήσωμεν, πολύχρηστος καὶ πολυσήμαντος. Ἄλλοτε ἰσχυροῦμαι μὲ τὸν ὅτι, ἢ τὸν νά· ἄλλοτε μὲ τὸν συγκριτικὸν ἢ ἄλλοτε εἶναι ἐρωτηματικὸς ἢ ἀπορηματικὸς καὶ θαυμασμοῦ σηματικὸς· *que ne parlez-vous?* πῶς δὲν ὁμιλεῖς; *que ce livre est joli!* τί εὐμορφον τὸ βιβλίον τοῦτο! Πολλάκις δὲ ἀναπληροῦ χρονικὸν ἢ αἰτιολογικὸν ἢ ἐναντιωματικὸν μόριον, οἷα τὸ *puisque*, *lorsque*, *quoique*, *quand*, *comme*, καὶ τὸν ὑποθετικὸν *si*, ὅταν τὸ προηγούμενον κῶλον μεθ' οὗ τὸ δεύτερον συνδέεται διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ *et* (καὶ) ἄρχεται ἔκ τινος τῶν μορίων τούτων· οἷον *lorsqu'on a des dispositions, et qu'on veut étudier, on fait des progrès rapides*. — *Un honnête homme ne doit jamais rien faire d'indigne de lui, quand il ne serait pas exposé aux regards du monde, et qu'il n'aurait que lui-même pour témoin de ses actions.* — *Si les hommes étaient sages, et qu'ils suivissent les lumières de la raison, ils s'épargneraient*

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

bien des chagrins. Εἰς τὸ τελευταῖον παράδειγμα τὸ μετὰ τοῦ **que** ῥῆμα **suivissent** ἐτέθη καθ' ὑποτακτικὴν. Τοῦτο συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις ὁ **que** ἐπέχει τόπον τοῦ ὑποθετικοῦ **si**.

Ὁ σύνδεσμος **que** ἀποτελεῖ καὶ ἄλλας διαφόρους φράσεις ἀνάγκην ἐχούσας ἐξηγήσεως.

Λαμβάνεται ἑλλειπτικῶς τοῦ **sans** (χωρὶς) **il ne saurait sortir, qu'il ne s'enrhume**, ἴσον τῷ **sans qu'il s'enrhume** χωρὶς νὰ πάθῃ κατάρξουν.

Ἔτι χρονικῶς κατ' ἑλλειψιν τοῦ **dès** ἢ **aussitôt que**. **Qu'il fasse le moindre excès, il est malade** ἴσον τῷ **dès qu'il fait, aussitôt qu'il fait**. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ τῆς κοινῆς γλώσσης. Τὴν παραμικρὰν κατάχρησιν νὰ κάμῃ ἀσθενεῖ.

Ἔτι ἐναντιωματικῶς μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως. **Mon ennemi serait le plus brave de tous les hommes, que je ne le craindrais pas**—**et cependant je ne le craindrais pas**. Καὶ ἀνδρείοτατος τῶν ἀνθρώπων ἂν ἦτον ὁ ἐχθρὸς, πάλιν δὲν θέλω τὸν φοβηθῆ.

Καὶ ἀντὶ τοῦ **à moins que**. **Je ne partirai pas que tout ne soit prêt**—**à moins que tout ne soit prêt**. Δὲν ἀναχωρῶ ἂν τὰ πάντα δὲν γίνωσιν ἔτοιμα.

Ἔτι δὲ αἰτιολογικῶς. **Rempli qu'il était de ses préjugés il ne voulut convenir de rien**—**comme il était rempli** ἐπειδὴ ἦν πλήρης, πλήρης ὢν.

ἢ ὡς μόριον χρονικόν. **Il y a huit jours qu'il est parti**—**depuis qu'il est parti**, ἀφοῦ ἀνεχώρησε.

Προθέσεις συντασσόμεναι αἰτιατικῇ εἶναι αἱ ἐξῆς. **A**, **de**, **dès**, **après**, **avant**, **avec**, **chez**, **contre**, **dans**, **depuis**, **derrière**, **dessus**, **dessous**, **devers**, **devant**, **durant**, **en**, **entre**, **envers**, **excepté**, **hors**(πλὴν), **hormis**, **malgré**, **moyennant**, **nonobstant**, **outré**, **par**, **pour**, **parmi**, **pendant**, **sans**, **sauf**, **selon**, **sous**, **suivant**, **sur**, **touchant**, **à travers**, **vers**.

Γενικῇ δὲ συντάσσονται αἱ ἐξῆς. **Auprès**, **autour**, **hors**(ἔξω), **loin**, **près**, **proche**, **à cause**, **au deçà**, **au delà**, **au dessus**,

au dessous, au dedans, au dehors, au devant, au milieu, au lieu, au travers.

Αί ἐξῆς δὲ δοτικῆ, ἦτοι μεσολαβούσης τῆς à. Jusque, at-tenant, par rapport, quant.

Ἢ de τίθεται καὶ προτακτικῶς μετὰ τινων προθέσεων οἶον, τῆς après, τῆς avec, τῆς chez. On l'a peint d'après nature. La faiblesse de la raison humaine empêche souvent de discerner le vrai d'avec le faux. — Je sors de chez le président.

Εἰς τὰς παθητικὰς προτάσεις, τὸ ποιητικὸν αἷτιον παρ-ίσταται ἢ διὰ τῆς προθέσεως par ἢ διὰ τῆς de. Ὄταν μὲν ἡ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἐκφραζομένη ἐνέργεια ἦναι ὕλική τις ἢ νοερά, προτιμᾶται ἢ par· il a été tué par un tel. — il a été instruit par un tel. Ὄταν δὲ ἡ ἐνέργεια ἦναι ἠθικὴ τις, προτιμᾶται ἢ de· l'honnête homme est estimé même de ceux qui n'ont pas de probité.

Αἱ προθέσεις de, à καὶ ἐν δὲν ἐννοοῦνται οὐδέποτε ἀπὸ κοινοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων· il dut la vie à la clémence et à la magnanimité du vainqueur. — Il est doux de servir sa patrie et de contribuer à sa gloire. — On trouve les mêmes préjugés en Europe, en Asie, en Afrique, et jusqu'en Amérique.

Αἱ δὲ λοιπαὶ προθέσεις καὶ μάλιστα αἱ μονοσύλλαβοι ἐπαναλαμβάνονται μὲν ὅταν τὰ ὀνόματα μεθ' ὧν συντάσσονται δὲν ἔχωσι καμμίαν ὁμοιότητα σημασίας πρὸς ἄλληλα, ὡς dans la paix et dans la guerre — par la force et par l'adresse. Ὄταν δὲ ἦναι συνώνυμοι λέξεις, τίθενται μετὰ τῆς πρώτης ἐννοοῦμεναι εἰς τὰς ἐπομένας, ὡς, par la force et la violence — dans la mollesse et l'oisiveté — à travers les dangers et les obstacles.

Τὸ συγκριτικὸν plus τιθέμενον δις ἐφεξῆς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἐλληνικὸν ὅσω πλέον, τόσω πλέον, plus on lit Homère,

plus on l'admire: ὅσον περισσότερον ἀναγινώσκει τις τὸν Ὁμηρον, τόσον περισσότερον τὸν θαυμάζει.

Τὸν συμπλεκτικὸν σύνδεσμον *et* μεταχειρίζονται ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸν *ni*, ὡς φαίνεται εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα. Il croit que la terre est une planète, et qu'elle tourne autour du soleil. Il ne croit pas que la terre soit une planète, ni qu'elle tourne autour du soleil. — Il cultive les lettres et les sciences. Il ne cultive pas les lettres ni les sciences. — Cet enfant est instruit et modeste. Cet enfant n'est pas instruit ni modeste. — Il agit lentement et prudemment. Il n'agit pas lentement ni prudemment.

Ἡ πρόθεσις *sans* ἢ ἐπαναλαμβάνεται μετὰ τοῦ συνδέσμου *et*, ἢ ἀντικαθιστᾶται ὑπὸ τοῦ *ni*. Λέγε λοιπὸν δυοῖν θάτερον *sans joie et sans regret* ἢ *sans joie ni regret*.

Τὸ ἐπιρρήμα *aussi* (ὡσάκτως) εἶν' εὐχρηστον ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸ *non plus*. Je sortirai *aussi*. Je ne sortirai pas *non plus*.

Τὸ μὲν *si* καὶ *tant* εἶναι μόρια ἐπιτατικά, τὸ δὲ *aussi* καὶ *autant* συγκριτικά, τίθενται δὲ τὸ μὲν *si* καὶ *aussi* μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπιρρημάτων, τὸ δὲ *tant* καὶ *autant* μετὰ τῶν ῥημάτων καὶ μετοχῶν. Si sage τόσον πολὺ σοφός, *aussi* sage, ἐπίσης σοφός, si sagement, *aussi* sagement: il travaille tant, τόσον πολὺ ἐργάζεται: il travaille autant que moi ἐργάζεται ὅσον κ' ἐγώ. Συντάσσονται δὲ τὸ *tant* καὶ *autant* καὶ μετὰ γενικῆς οὐσιαστικοῦ, tant de grandeur, τοσοῦτον μεγαλεῖον, autant de vices que de vertus, τόσαι κακίαι ὅσαι καὶ ἀρεταί.

Αἱ ἐπιρρηματικαὶ φράσεις *en peine*, à l'aise, à propos κτλ. δὲν ἐπιδέχονται πρὸ αὐτῶν τὸ ἐπιτατικὸν *si*, ὅθεν μὴ λέγῃς *si en peine*, *si à l'aise*, ἀλλὰ μετ' ἄλλου τινὸς ἐπιτατικοῦ μορίου, si fort en peine, si fort en colère, si bien à son aise, il est venu si bien à propos.

Ιδιωτισμὸς γαλλικὸς εἶναι νὰ ἐκφέρωνται διὰ τῶν συγκριτικῶν μορίων τὰ παρ' Ἑλλήσι διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων συνδεόμενα ἐπίθετα· *il est aussi bon roi que vaillant capitaine*· βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.

Ἐτερος γαλλισμὸς εἶναι ὁ ἐξῆς· *allons nous promener, il fait si beau!* ὅπου τὸ *si* κεῖται ἐπιτακτικῶς ἅμα καὶ αἰτιολογικῶς· ὑπάγωμεν νὰ περιπατήσωμεν, ἰδὲ τί ὠραῖος καιρὸς!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τινῶν ιδιωτισμῶν Γαλλικῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ ῥήματος μεταχειρίζονται πολλάκις τὸ *faire*. *Il n'aime pas tant son ami qu'il faisait*, ἀντὶ τοῦ *tant* qu'il l'aimait· ὅσον τὸν ἠγάπα.

Διὰ τοῦ ἐπιτακτικοῦ μορίου *trop* καὶ τῆς προθέσεως *pour*, ἀποτελεῖται ἡ ἐξῆς φράσις *il est trop honnête homme pour mentir*, ἥτις μεταφέρεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν οὕτω πως, τιμιώτερος ἐστὶν ἢ ὥστε ψευσθῆναι· ἢ κοινότερον, εἶναι ἀρκετὰ τίμιος ὥστε δὲν θὰ ψευσθῆ. *Il est trop grand pour le supporter*. μείζων ἢ ὥστε φέρειν. Καὶ ἀρνητικῶς. *Il est trop prudent pour ne pas sentir les motifs*· εἶναι ἱκανῶς συνετὸς ὥστε θέλει ἐννοήσῃ τὰ αἷτια κτλ.

Τὰ ῥήματα *commencer*, *finir* λαμβάνονται μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς προθέσεως *par* περιφραστικῶς ὅπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ αἰ μετοχαὶ ἀρχόμενος, τελευτῶν. *Il a commencé par résister*. Ἀρχόμενος ἢ καὶ ἀρχὰς ἀντέστη. *Il a fini par céder*. Τελευτῶν ἢ ἐπὶ τέλους ἐνέδωκε.

Ἡ φράσις *à mon tour*, *à votre tour*, *à son tour*, κ.τ.λ. σημαίνει ἐνέργειαν ἐκ περιτροπῆς γινομένην. *Vous lirez à votre tour*· θ' ἀναγνώσετε καὶ ὑμεῖς, μὲ τὴν σειρὰν σας δηλαδή. Τὸ τοιοῦτον ἐξέφραζον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διὰ τῆς δοτικῆς ἐν τῷ μέρει. Ἀναγνώσεται ἐν τῷ μέρει. *Il lira à son tour*.

Ἡ λέξις *faute* λαμβάνεται ἐνίοτε προθετικῶς μετ' ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων σημαίνουσα ἔλλειψιν. *Il est mort faute de secours*. Ἀπέθανε δι' ἔλλειψιν συνδρομῆς· *faute de manger*, διὰ τὸ μὴ φαγεῖν.

Ἡ ἐπιβόηματικὴ φράσις *à force de* ἔχει σημασίαν ὀργανικὴν μετ' ἐπιτάσεως· *à force de prières*, διὰ τῶν πολλῶν δεήσεων. Καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου *à force d'enseigner*, ὅπερ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ κομψῶς ἐρμηνεύει διὰ διττῆς μετοχῆς, διδάσκων, διδάσκων.

Τὸ ἐπίθετον *possible* ἔχει εἰς τινὰς φράσεις σημασίαν ἐπιβόηματος ἐπιτατικοῦ καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ὡς οἶόν τε. *Le plutôt possible* ὡς οἶόν τε, ἢ ἀπλῶς, ὡς τάχιστα.

Εἰς ἀνάλογον σημασίαν, ἥτοι ἐπιτατικῶς λαμβάνεται καὶ ἡ λέξις *monde*· *le mieux du monde*, κάλλιστα, *le moins du monde*, ἥκιστα, ἐλάχιστα. Καὶ ἡ ἀρχαία δὲ ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται ὁμοίως ἐπιτατικῶς μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων τὴν γενικὴν *ἀνθρώπων*· κάλλιστα ἀνθρώπων, εὐδοκίμωτάτ' ἀνθρώπων. Ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς τεμάχιον Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου. Φοβούμενος ὁ Ἡρακλῆς μὴ οὐ δύνηται ζῆν ὁμοίως, *κάλλιστα ἀνθρώπων* ἐθεράπευσεν ἑαυτὸν, πυρὰν νήσας ἐν τῇ Οἴτῃ ξύλων ὡς ξηροτάτων. (Δίω·ν περὶ Ἀρετῆς)· ἐνθα ἡ γενικὴ ἀνθρώπων προσετέθη ἀπλῶς κατ' ἐπίτασιν.

Τὸ *plus d'un* λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ πολλοὶ καὶ συντάσσεται μ' ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ῥῆμα. *Plus d'un poète à traité ce sujet*. *Plus d'une Pénélope honora son pays*. Ἐκτός ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράζῃ ἀλληλοπάθειαν· τότε μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικόν. *Plus d'un fripon se dupent l'un l'autre*. Ὡσαύτως τὸ συχνότατον *plus d'une fois* σημαίνει *πολλάκις* ἢ *πλειστάκις*, καὶ δύναται νὰ μεταφρασθῇ κατὰ λέξιν διὰ τοῦ οὐχὶ ἅπαξ ὅπερ παραπλησίως μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι, μάλιστα δὲ ὁ Εὐριπίδης.

Ἰστέον δ' ὅτι οἱ Γάλλοι ἀποφεύγουσι τὰς μακροσκελεῖς περιόδους, κατατέμνοντες τὸν λόγον εἰς πολλὰς μικρὰς προ-

τάσεις ασυνδέτους ὡσεπιτοπλεῖστον ἀλλήλαις, ἀπ' ἐναντίας τῆς ἑλληνικῆς ἥτις οὐδὲν ἐν τῷ λόγῳ ἀφίνει ἐκκρεμῆς καὶ ἀσυνάρτητον, ἀλλὰ καὶ πρότασιν μετὰ προτάσεως συνδέει, καὶ κεφάλαιον μετὰ κεφαλαίου, οὐ μόνον ἡ ἀρχαία, ἀλλὰ καὶ ἡ νεωτέρα αὐτῆ, ἀν καὶ ἔχει τόσον αὐστηρῶς καὶ ἀπαραιτήτως. Ὅθεν ὁ μεταφράζων ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἄς καθιστᾷ τὸν λίαν κομματικὸν λόγον ἑλληνικώτερον, παρεμβάλλων ὅπου δεῖ τοὺς συμπλεκτικούς ἢ συλλογιστικούς συνδέσμους, *μὲν, δὲ, καὶ, ὅθεν,* ἢ τρέπων τινὰ τῶν ῥημάτων εἰς μετοχάς, ἢ μεταχειριζόμενος τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας, κτλ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

Τὰ ἐξῆς παραδείγματα, ἀναγόμενα εἰς τοὺς διαφοροὺς κανόνας τοῦ Συντακτικοῦ, περιέχουσιν ἐπίτηδες σφάλματα συντακτικὰ, ἅτινα διερευνῶν ὁ μαθητὴς ἐργυμνάζεται εἰς τὴν τῶν κανόνων ἐφαρμογήν.

Πρὸς εὐκολίαν τοῦ μαθητοῦ ἐκρίθη καλὸν ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκδόσει γὰρ σημειωθῶσι διὰ πλαγίων γραμμάτων αἱ λέξεις ἐν αἷς κεῖται τὸ σφάλμα.

Εἰς τὸ Ἄρθρον.

1. Les personnages les plus ridicules dans le commerce de la société sont ceux qu'on appelle *de petits-maitres*.

2. Les pensées *le plus sublimes* ne sont rien, si elles sont mal exprimées.

3. Un grand cœur, disait un roi de Perse, reçoit *des petits présents* d'une main, et en fait *des grands* de l'autre.

4. Lycurgue disait aux Spartiates: voulez-vous être toujours libres et respectés? soyez toujours pauvres, et n'entreprenez jamais *des conquêtes*.

5. Nous avons acheté *pommes et noix*.

6. On le voit toujours avec *de beaux-esprits* ou *de grands-seigneurs*.

7. Ceux qui font des antithèses en forçant les mots,

sont comme ceux qui font *des* fausses fenêtres pour la symétrie.

8. Le père du Tertre dit que, si presque tous les nègres sont camus, c'est parce que *les pères et mères* écrasent les nez à leurs enfants.

Εἰς τὴν ἐπιθετικὴν συμφωνίαν.

9. La nature a pour les âmes sensibles un charme et une beauté toujours *nouveaux*.

10. Ils étaient *nue-tête* et *jambes nu*, les pieds chaussés de petites sandales.

11. Les *demis-dieux* des anciens n'étaient que des hommes qui s'étaient distingués par une valeur ou une vertu *extraordinaires*.

12. La *feu* reine était universellement adorée.

13. *Feu* votre mère réunissait les charmes de l'esprit à la bonté du cœur.

14. On trouve dans les fables de La Fontaine une ingénuité, une naïveté *admirables*.

15. Le peuple a toujours les yeux et les oreilles *ouvertes* pour découvrir les défauts des grands.

Εἰς τὰς ἀντωνυμίας.

16. Le premier hommage que reçoit l'homme d'un mérite supérieur, *est* la haine des sots (σελ. 104 σ'. 19).

17. Estimer quelqu'un et lui donner toute sa confiance, *est* l'égaliser à soi.

18. Remarquer les défauts des autres sans faire attention à leurs bonnes qualités, *est* être injuste.

19. Régulus, dans son expédition contre Carthage, eut à combattre un prodigieux serpent, contre *qui* il fallut employer toute l'armée romaine.

20. C'est lorsque nous sommes éloignés de notre pa-

trie que nous sentons surtout l'instinct qui nous attache à elle.

21. Je ne suis point sa mère, mais lors même que je le serais, je ne saurais lui être plus attachée que je la suis.

22. La terre naturellement fertile, la serait bien davantage, si elle était mieux cultivée.

23. L'homme inconstant ne ressemble jamais à soi-même.

24. Les désirs ont des charmes qui cessent d'exister pour celui qui sans cesse s'abandonne à eux.

25. Ma haine va mourir que j'ai crue immortelle

26. C'est dans le creuset où l'on éprouve l'or, c'est dans l'adversité où l'on reconnaît l'ami véritable.

27. C'est dans la solitude où toutes les heures laissent des traces, et où le temps est au sage, et le sage à soi-même.

28. Sennamor, architecte arabe, florissait vers l'an quinze cent ; c'est à lui à qui les Arabes doivent deux palais qu'ils ont placés au rang des merveilles du monde.

Εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.

29. Le passé est un abîme où se précipite le présent et l'avenir.

30. Assez de gens méprise le bien, mais peu sait le donner.

31. On voit dans les cercles un petit nombre d'hommes et de femmes qui pense pour tous les autres et par qui tous les autres parlent et agissent.

32. Tous les hommes donnent facilement conseil, mais il y en a peu qui soit disposé à le suivre.

33. Ni le temps ni le malheur ne *doit* effacer de notre cœur le souvenir d'un ami.

34. Alexandre s'étant fait présenter la mère, la femme et les enfants de Darius, *il* leur parla avec bienveillance.

35. Il n'y a rien que la crainte ou l'espérance ne *persuadent* aux hommes.

36. Vieillards, femmes, enfants, personne n'*échappèrent* au carnage.

37. Cincinnatus et Fabius honoraient les dieux. Ni l'un ni l'autre ne *faisait* aucune entreprise sans les consulter.

38. Il est difficile de connaître les hommes ; la plupart, comme les plantes, a des vertus cachées que le hasard fait découvrir.

39. *C'est* les Egyptiens qui, les premiers, observèrent le cours des astres, réglèrent l'année et inventèrent l'arithmétique.

40. Celui qui s'arrête dans le chemin de la vertu, *il* a déjà reculé sans s'en apercevoir.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ὑποτακτικῆς.

41. Quoique les méchants prospèrent quelquefois, ne pensez pas qu'ils *sont* heureux.

42. Il semble que le temps *est* un ennemi commun contre lequel tous les hommes sont conjurés.

43. Il me semble que rien ne *soit* plus propre à élever l'âme que la contemplation des merveilles de la nature.

44. La sagesse est la seule chose dont la possession *est* certaine.

45. Quoique les douceurs de la vie *sont* souvent le

fruit des arts, elles ne sont pas toujours le partage des artistes.

46. L'exemple d'une bonne vie est la meilleure leçon qu'on *peut* donner au genre humain.

47. Le meilleur cortège qu'un prince *peut* avoir est le cœur de ses sujets.

48. Les grands ont peu d'amis qui *sont* plus attachés à leur personne qu'à leur fortune.

49. Le fameux colosse de Rhodes était une des sept merveilles du monde ; c'était une statue du soleil assez élevée pour que les vaisseaux *passent* dessous ; elle avait cent cinq pieds de hauteur ; il y avait peu d'hommes qui *puissent* embrasser son pouce.

50. Solon, en mourant, ordonna qu'on *porte* ses os à Salamine, qu'on les *brûle* et qu'on en *jette* la cendre par toute la campagne.

51. On lisait au roi les actions des grands hommes, afin qu'il *gouverne* son état par leurs maximes.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν μετοχῶν.

52. Sans les chameaux *traversants* les déserts avec la rapidité de l'éclair, la plupart des caravanes seraient ensevelies sous les sables *mouvant*.

53. Qu'elle est *imposante* cette mer, quand les vents soulevant les flots jusqu'au ciel nous font apercevoir, sur leurs sommets *mouvant*, des vaisseaux *vacillant*, qui un moment après, se perdent au fond des abîmes *grondant*.

54. Les hommes *obligeant* ont ordinairement le cœur noble et généreux.

55. Les hommes passent comme les fleurs, qui, *épanoui* le matin, le soir sont *flétri* et *soulé* aux pieds.

56. Nous oublions aisément nos fautes, lorsqu'elles ne sont *su que* de nous.

57. Le premier degré du pardon est de ne plus parler de l'injure qu'on a *reçu*.

58. Superbes montagnes, qui vous a *établi* sur vos fondements ? qui vous a *orné* de forêts verdoyantes, de ces arbres fruitiers, de ces plantes si utiles et si *varié*, de tant de fleurs agréables ?

59. Le vice est une maladie de l'âme d'autant plus honteuse que ceux qui en sont *attaqué* refusent d'employer les remèdes qui les auraient *guéri* ; aussi est-il bien rare que nous nous corrigions des vices qui se sont une fois *emparé* de notre cœur.

60. Que de siècles se sont *écoulé* depuis la création du monde !

61. Les anciens se sont peu *occupé* de physique expérimentale ; cependant ils nous ont conservé un grand nombre de faits, qui ont contribué aux progrès que la science a *fait* dans les temps modernes.

62. Madame de Sévigné s'est *rendu* célèbre par le naturel et les grâces qu'elle a *répandu* dans son style.

63. Les hommes qui d'abord s'étaient *servi* de la danse dans leur culte, l'employèrent dans leurs plaisirs, et peu après l'introduisirent au théâtre.

64. Il n'est pas étonnant que ces deux grands écrivains aient été *exposé* à l'envie, et qu'ils se soient vu préférer des concurrents dont les noms se sont *enseveli* dans l'oubli.

65. La nature s'est *montré* une mère bienfaisante, elle a prodigué à ses enfants des biens précieux, dont ils ont abusé.

66. Les plus brillantes réputations ne valent jamais tous les sacrifices qu'elles ont *coûté* : Charles-Quint sou-

pirait après la retraite; Ovide souhaitait d'être un sot.

67. La vertu *excepté*, tout passe comme un songe.

68. Les hommes que Dieu avait *créé* innocents et parfaits, *se sont perverti*.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀρνητικῶν καὶ λοιπῶν μορίων.

69. Il faut user de tout avec modération, de peur que la privation *en soit* trop sensible.

70. Les talents tiennent plus aux circonstances *qu'on le croit*, parce qu'elles déterminent leur essor.

71. Le flatteur qui ne cherche qu'à nous plaire, n'est pas moins dangereux *que ne l'est* l'ennemi qui veut nous perdre.

72. L'honnête homme est celui qui fait tout le bien qu'il peut, et qui ne fait *pas* de mal à personne.

73. Il ne faut *pas* être ni avare ni prodigue, il faut se renfermer dans les bornes d'une sage économie.

74. Toute nation est faible, à moins *qu'elle soit* unie.

75. Le génie et la vertu marchent au travers *les obstacles*.

76. La conversation d'aujourd'hui est toute en saillies, *équivoques, calembourgs et jolis riens*.

77. Il semblait que la nature s'était *plu* à réunir dans Alcibiade tout ce qu'elle peut produire de plus fort en vices et vertus.

ΠΕΡΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑΣ.

Ὁ μέγιστος καὶ εὐχρηστότερος γαλλικὸς στίχος εἶναι ὁ δωδεκασύλλαβος ἢ τρίμετρος ἰαμβικός· τοῦτον μεταχειρίζονται μάλιστα εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν καὶ τὸ ἔπος· καλεῖται δὲ Ἀλεξανδρινὸς (vers Alexandrin) διότι ἡ πρώτη χρῆσις αὐτοῦ ἔγεινεν εἰς ἱπποτικόν τι ἔπος τοῦ Μεσαιῶνος ἔνθα ἔξιστοροῦντο ἐπὶ τὸ θαυμασιώτερον ὁ βίος καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὁ δὲ μηχανισμὸς τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τοιοῦτος· ἀποφεύγουσιν ἐκ παντὸς τρόπου τὴν χασμωδίαν, ὥστε ὅταν ἡ ἠγομένη λέξις λήγη εἰς φωνῆεν, ἡ ἐπομένη ἄρχεται πάντοτε ἀπὸ συμφώνου· ἐξαιροῦνται αἱ εἰς ε ἄφωνον λήγουσαι λέξεις, μεθ' ἧς δύναται ν' ἀκολουθῆ φωνῆεν· ἀλλὰ τότε ἡ τὸ ε ἄφωνον περιέχουσα συλλαβὴ λογίζεται ὡς μηδὲν εἰς τὸ μέτρον. Εἰς τὸν στίχον λ. χ. τοῦτον

Contre un peuple en fureur vous exposerez-vous?

ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ *contre* καὶ τοῦ *peuple* δὲν μετρεῖται, ἐνῶ ἐπομένου συμφώνου τὸ ε τῆς ληγούσης ἀποτελεῖ συλλαβὴν ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον·

Prend le sacré couteau, le plonge dans son sein.

ἐνθα ἡ λήγουσα τοῦ ῥήματος *plonge* ἀποτελεῖ μίαν τῶν δώδεκα τοῦ στίχου συλλαβῶν.

Ἡ τομὴ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ στίχου γίνεται εἰς τὴν ἕκτην συλλαβὴν· τῶν ἀνωτέρω στίχων ἡ τομὴ εἶναι εἰς τὴν λήγουσαν τοῦ *fureur* καὶ *couteau*. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ λέξις ἐνθα ὁ στίχος τέμνεται δὲν δύναται νὰ λήγη εἰς ε ἄφωνον,

ἐκτός ἂν τὸ ε τοῦτο πλεονάζῃ, ἦτοι τὸ δεύτερον ἡμιστίχιον ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον·

Mais s'il vous faut, Madame, expliquer ma douleur.

Ἡ κατάληξις ent τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τῶν παρατατικῶν καὶ ὑποθετικῶν χρόνων δὲν μετρεῖται ὡς συλλαβή, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους·

Mes yeux ne voyaient plus, je ne pouvais parler...

Crois-tu qu'il me suivraient encore avec plaisir

Et qu'ils reconnaîtraient la voix de leur visir ?

Ἀλλὰ τὸ ent τοῦ ἐνεστώτος, τοῦ ἀορίστου καὶ τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς μετρεῖται ὡς συλλαβή.

Sa gloire, son amour, mon père, mon devoir

Lui donnent sur mon âme un trop juste pouvoir...

(Racine Iphigénie).

Qu'ils viennent donc sur moi prouver leur zèle impie,
Et m'arrachent ce peu qui me reste de vie.

Πᾶς στίχος εἶναι ἢ ἀκατάληκτος, ἢ ὑπερκατάληκτος κατὰ μίαν συλλαβὴν, ἔχουσιν ε ἄφωρον· οἱ ἀκατάληκτοι στίχοι καλοῦνται ἀρσενικοὶ (vers masculins), οἱ δὲ ὑπερκατάληκτοι θηλυκοὶ (vers féminins). Εἰς δὲ τὰ ποιήματα οἱ ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ στίχοι διαδέχονται ἀλλήλους ἐναλλάξ ἀνά δύο πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ὁμοιοτελεστοῦ.

Descends du haut des cieux, auguste vérité,

Répands sur mes écrits ta force et ta clarté;

Que l'oreille des rois s'accoutume à t'entendre.

C'est à toi d'annoncer ce qu'ils doivent apprendre :

C'est à toi de montrer, aux yeux des nations,

Les coupables effets de leurs divisions.

Dis comment la discorde a troublé nos provinces ;

Dis les malheurs du peuple et les fautes des princes.

(Voltaire. la Henriade).

Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι εἶναι ἀρσενικοὶ, οἱ ἐπόμενοι δύο θηλυκοὶ, ἡ τρίτη συζυγία σύγκειται αὐθις ἐκ δύο ἀρσενικῶν, ἡ τετάρτη ἐκ δύο θηλυκῶν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Συνδυάζονται δὲ καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους εἰς τὴν λυρικήν ποίησιν, ὡς ὕταν τὸ ὁμοιοτέλευτον διάκηται κατὰ σχῆμα τετράγωνον,

Dès qu'on signale une nef vegabonde,

Serait-ce lui, disent les potentats,

Vient-il encor redemander le monde ?

Armons soudain deux millions de soldats.

(Béranger).

Ἡ κατὰ σχῆμα χιαστὸν, ἥτοι ὁ πρῶτος στίχος συμφωνῆ μετὸν τέταρτον, ὁ δεῦτερος μετὸν τρίτον.

Προσὸν ἀπαραίτητον τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τὸ ὁμοιοτέλευτον (la rime), διότι ἡ ποίησις αὕτη ἐλάχιστον μετέχουσα ῥυθμοῦ δὲν ἤθελε σχεδὸν διακρίνεσθαι ἐκ τοῦ πεζοῦ λόγου ἄνευ τοῦ κόσμου τῆς ὁμοιοκαταληξίας.

Ἐκτὸς τοῦ δωδεκασυλλάβου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέτρα· ὁ δεκασύλλαβος σίχος ἀρμύζων μάλιστα εἰς τὴν λυρικήν ποίησιν, ὁ οκτασύλλαβος, ἑπτασύλλαβος μέχρι τοῦ δισυλλάβου· οἱ δὲ τῶν ἑνδεκα καὶ ἑννέα συλλαβῶν δὲν ἀποτελοῦσιν ἴδια μέτρα, ἀλλὰ παρεμβάλλονται εἰς τὰ λοιπά. Τὰ διάφορα ταῦτα μέτρα περιέχονται ὅλα εἰς ποίημά τι τοῦ Βίκτωρος Οὔγου ἐπιγραφόμενον *les Djians* (πνεύματα) ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς ἄσμασι.

ἀ. στροφή. Δισύλλαβοι.

Murs, ville,

Et port,

Asile

De mort,

Mer grise

Où brise

La brise :

Tout dort.

β'. στροφή. Τρισύλλαβοι.

Dans la plaine
Naît un bruit ;
C'est l'haleine
De la nuit κτλ.

γ'. στροφή. Τετρασύλλαβοι.

La voix plus haute
Semble un grelot :
D'un nain qui saute
C'est le galop.

δ'. στροφή. Πεντασύλλαβοι.

La rumeur approche ;
L'écho la redit.
C'est comme la cloche
D'un couvent maudit! κτλ.

ε'. στροφή. Έξασύλλαβοι.

Dieu! la voix sépulcrale
Des djinns. . ! quel bruit ils font !
Fuyons sous la spirale
De l'escalier profond! κτλ.

ς'. στροφή. Έπτασύλλαβοι.

C'est l'essaim des djinns qui passe
Et tourbillonne en sifflant.
Les ifs que leur vol fracasse
Craquent comme un pin brûlant κτλ.

ζ'. στροφή. Ὀχτασύλλαβοι.

Ils sont tout près ! Tenons fermée
 Cette salle où nous les narguons.
 Quel bruit dehors ! hideuse armée
 De vampires et de dragons ! κτλ. κτλ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Σελ.

Πρόλογος	γ'.
--------------------	-----

ΜΕΡΟΣ Α'. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α'.	Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφο- ρᾶς αὐτῶν.	1
ΚΕΦΑΛ. Β'.	Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.	17
ΚΕΦΑΛ. Γ'.	Περὶ Ἄρθρου καὶ Ὀνόματος.	—
ΚΕΦΑΛ. Δ'.	Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων.	20
ΚΕΦΑΛ. Ε'.	Περὶ γένους τῶν ὀνομάτων.	22
	Παρατηρήσεις τινὲς περὶ τῶν ὀνομάτων	25
ΚΕΦΑΛ. Σ'.	Περὶ ἐπιθέτου.	26
	Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυ- κοῦ γένους.	—
	Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν.	29
ΚΕΦΑΛ. Ζ'.	Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.	30
ΚΕΦΑΛ. Η'.	Περὶ ἄντωνυμιῶν.	33
ΚΕΦΑΛ. Θ'.	Περὶ ῥήματος.	40
	Περὶ σημασίας χρόνων.	41
	Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῥήμα- τος avoir.	43
	Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῥήμα- τος être.	45
	Πρώτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς er.	47
	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Α. Συζυγίας.	49

	Σελ.
Δευτέρα συζυγία τῶν ληγόντων εἰς <i>ig</i> .	50
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς δευτέρας συζυγίας.	52
Τρίτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς <i>oir</i> .	53
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς τρίτης συζυγίας.	55
Τετάρτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς <i>re</i> .	55
ΚΕΦΑΛ. Ι΄. Περὶ Μετοχῆς.	57
ΚΕΦΑΛ. ΙΑ΄. Περὶ παθητικοῦ ῥήματος.	58
ΚΕΦΑΛ. ΙΒ΄. Περὶ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων.	60
Σχηματισμὸς τοῦ οὐδετέρου ῥήματος <i>tomber</i>	61
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ΄. Περὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων.	62
Σχηματισμὸς τῶν αὐτοπαθ. ῥημάτων. Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥη- μάτων.	63 65
ΚΕΦΑΛ. ΙΔ΄. Περὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων.	66
ΚΕΦΑΛ. ΙΕ΄. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.	66
ΚΕΦΑΛ. ΙΣ΄. Περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων τῶν ῥη- μάτων.	68
ΚΕΦΑΛ. ΙΖ΄. Περὶ ἀνωμάτων ῥημάτων.	70
ΚΕΦΑΛ. ΙΗ΄. Κανόνες ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματι- σμὸν τῶν διαφόρων ῥημάτων ὁμα- λῶν τε καὶ ἀνωμάτων.	79
ΚΕΦΑΛ. ΙΘ΄. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητι- κῶν ῥημάτων <i>avoir</i> καὶ <i>être</i>	80
ΚΕΦΑΛ. Κ΄. Περὶ Προθέσεως.	83
ΚΕΦΑΛ. ΚΑ΄. Περὶ Ἐπιρρήματος.	84
ΚΕΦΑΛ. ΚΒ΄. Περὶ Συνδέσμου.	86
ΚΕΦΑΛ. ΚΓ΄. Περὶ Ἐπιφωνήματος.	87
ΚΕΦΑΛ. ΚΔ΄. Κανόνες Ὄρθογραφίας.	—

ΜΕΡΟΣ Β'. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

	Σελ.
ΚΕΦΑΛ. Α'. Χρήσις τῶν ἄρθρων.	91
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περὶ ἐπιθετικῆς συμφωνίας.	96
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Χρήσις τῶν ἀντωνυμιῶν.	99
Προσωπικαί.	99
Δεικτικαί.	100
Κτητικαί.	105
Ἀναφορικαί.	106
Περὶ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας même.	110
Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.	111
Περὶ τῆς quelque.	113
Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tel.	114
Περὶ τοῦ on.	115
Περὶ τοῦ personne.	115
Περὶ τοῦ aucun.	116
Περὶ τοῦ rien.	117
Περὶ τοῦ nul.	—
Περὶ τοῦ Quiconque, Quelconque, καὶ ἄλλων τινῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν.	—
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Περὶ ῥήματος.	119
ΚΕΦΑΛ. Ε'. Περὶ συμφωνίας τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ῥήματος.	122
ΚΕΦΑΛ. ΣΤ'. Ἄλλαι ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.	123
ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου.	124
ΚΕΦΑΛ. Η'. Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀπαρέμφατον.	127
ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμ- φατον μετὰ τῆς προθέσεως à.	128
ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμ- φατον μετὰ τῆς προθέσεως de.	129

ΚΕΦΑΛ. Θ΄.	Περὶ χρήσεως τῆς ὑποτακτικῆς.	131
ΚΕΦΑΛ. Ι΄.	Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς.	133
ΚΕΦΑΛ. ΙΑ΄.	Περὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	134
ΚΕΦΑΛ. ΙΒ΄.	Περὶ Μετοχῆς.	137
	Περὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς	138
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ΄.	Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀρνητικῶν μορίων.	141
ΚΕΦΑΛ. ΙΔ΄.	Περὶ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων.	144
ΚΕΦΑΛ. ΙΕ΄.	Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τινῶν μορίων.	145
ΚΕΦΑΛ. ΙΣ΄.	Περὶ τινῶν ἰδιωτισμῶν γαλλικῶν.	149
	Γυμνάσματα τῆς Γαλλικῆς Συντάξεως.	152
	Περὶ Γαλλικῆς Στιχοουργίας.	159

Πολλαχοῦ τῶν σχολίων τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τῆς Γαλλικῆς Χρηστομαθείας παραπέμπεται ὁ σπουδαστὴς διὰ τοὺς κυριωτάτους γραμματικούς κανόνας εἰς τὴν τρίτην ἔκδοσιν τῆς παρούσης γραμματικῆς. Εἰς τὸν ἐξῆς πίνακα δίδομεν τὴν ἀντιστοιχίαν τῶν ἐν ταῖς σχολίοις σημειωμένων σελίδων ἐκείνης πρὸς τὰς τῆς παρούσης ἐκδόσεως.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Σελίς.	Στίχος.
41.	21.
65.	12.
93.	28.
99.	22.
103.	27.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Σελίς.	Στίχος.
42.	10.
66.	6.
95.	28.
103.	30.
107.	21.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Σελις.	Στίχος.	Σελις.	Στίχος.
107.	20.	111.	29.
109.	24.	113.	13.
109.	31.	113.	20.
110.	8.	113.	29.
110.	19.	114.	9.
110.	27.	114.	17.
116.	23.	120.	18.
121.	28.	125.	24.
133.	27.	137.	29.
134.	3.	138.	3.
138.	9.	142.	9.
138.	21.	142.	21.
138.	28.	142.	28.
139.	1.	143.	1.
141.	14.	145.	14.
141.	29.	145.	19.
143.	32.	147.	32.